

Quod clericus. causaz. alia ecclesiastica alia secu-
laris. ecclesiasticarum alia spūalis alia criminalis. alia civilis
Spūalis est illa vbi agitur de decimis. vel matrimonijs. Cri-
minalis vbi agitur de crimine ecclesiastico. s. heresis vel usurarum
cūus examinatio spectat ad iudicē ecclesiasticum. s. e. si q̄s cū cle-
rico. et. vi. q. ij. et. i. Alia est civilis siue pecuniaria vbi agit̄ de rebo
tpalibus. ar. ad
hāc distmctōem.

.xvi. q. i. frater.
Itē seculariū alia
ē civilis alia crimi-
nalis. In his omni-
bus nunq̄ ouenit
clericus nisi sub
ecclesiastico iudice.
vt. s. e. nullus ep̄s
nisi in tribus casibus
vt in causa feudi
ut ex̄ de iudi. cete-
rū et nisi sit incor-
rigibilis vt. xvij.
di. nec licuit. Itē
et in causa recōue-
tionis. iij. q. viij.
cūus in agente.
alios casus posui.
s. e. clericū nullū.
similit̄ nec laicus
potest conueniri
sub ecclesiastico iu-
dice nisi in casibus
quibz vt si ouenit
ant ipm sup rebo
spūalibus vt ex̄ de
iudi. c. ij. r. iij. vel
nisi rustici ecclesie
oueniantur. vt. lxx.
xix. di. iudicatū.
ex̄ de ap. si duobz
vel vbi aliquis ra-
puerit res ecclesie
tūc potius ex con-
suetudine q̄ ex iu-
re conuenitur sub
clerico. ex̄ d. fo. cō-
pe. si clericus. Itē
si laicus iudex est
negligens. ex̄ de
fo. cōpe. ex trans-
missa. et. xxij. q.
v. administrato-
res. vel si suspectus
fuit iudex secula-
ris. vel si habere
tur querela cōtra
ipsum potest adiri
ecclesiasticus iudex
vt in aut. ut diff.
iudi. coll. ix. s. i.
et. ij. et. s. p̄nl. nō
tū ap̄ negligentia
am ecclesiastici iudi-
cis clericus p̄t cō-
ueniri corāz laico
iudice ut extra d.
iud. q̄s i. si.

Quod clericus apud secu-
larem iudicē accusandus
nō fit. gaius papa scribit
dicens **Apud secularem iudicem
nullus clericus conueniatur**
Nemo vnquam episcopū aut
reliquos clericos apud iudi-
cem secularem accusare presumat
Itē ex cō. p̄fich̄ capitulo p̄mo
Nullus iudicum neq̄ p̄sbrum
neq̄ diaconem aut clericum
vllum aut iuniores ecclesie culto-
res sine conscientia pontificis per se
distingat. aut condēnare p̄sumat.

Quod clericus. etiā
depositi. ut. lxxi.
di. dictum nec e-
stiam coniugatum.
.xxxij. di. si q̄ ve-
ro. nec obstat ex̄
d. apostolatis. c. i.
q̄tibi loquit̄ cum
tālis nō vult gaudere priuilegio clericali. quia forte sit maritus vi-
dūc. nam tunc perdit priuilegium. vt. lxxxij. di. quilibet clericus
idem dicit̄ de seruientibus et mancipijs clericorum. vt. lxxxix. di. ius
dicatum. et itam priuilegium habet familia quod communis ut ex-
tra d. iudeis. ad liberandum. quia libertus forum patrom sequitur.
ff. de iunū. assumptio. et. xij. q. ij. ecclesiarum seruos. Itē vxores

clericorū quia sortitur forū vxor ex p̄sona viri. ut. ff. de iur. o. iud.
cū quedā. et eodē gaudet priuilegio vxor et filius q̄ clericus. ut. C.
de ep̄s. et cle. l. i. et. ij. sed illa que nō ē legitima vxor non sortitur
forum a p̄sona viri. ff. ad munici. de iure. s. vl. Jo. q̄ dicit̄ de coniugato
falsū ē. ut ex̄ de cler. oiu. iohes. et forte idem ē in deposito cū sit ex
auctorizatus. l. di. accedens.

Incipit causa vndecima

Vidā clericus
adūsus clericū
q̄stionē de pre-
dijis agitauit.
quē ad ciuilem
iudicēz p̄ducē
voluit. reus nō
nisi an iudicē ecclesiasticum stare vole-
bat actor vero potentia ciuilem iudi-
cis illū a possessione sua deiecit. quo
audito ep̄us eū ab officio suspendit
Ille otepta ep̄i sui sentētia officii
suū amministravit. s. cōpto ep̄us si
ne spe restitutionis in eū sententia
dedit. **H**ic primū queritur vtz
clericus ante ciuilem iudicem sit p̄-
ducend⁹. **S**ecundo si p̄ducend⁹
non est an hęc culpa digna sit suspē-
sione. **T**ercio si digna non fuerit
an oteptorē sentētie sui ep̄i irrepā-
biliter oporteat deponi.

Quod clericus apud secu-
larem iudicē accusandus
nō fit. gaius papa scribit
dicens **Apud secularem iudicem
nullus clericus conueniatur**
Nemo vnquam episcopū aut
reliquos clericos apud iudi-
cem secularem accusare presumat
Itē ex cō. p̄fich̄ capitulo p̄mo
Nullus iudicum neq̄ p̄sbrum
neq̄ diaconem aut clericum
vllum aut iuniores ecclesie culto-
res sine conscientia pontificis per se
distingat. aut condēnare p̄sumat.

clericorū quia sortitur forū vxor ex p̄sona viri. ut. ff. de iur. o. iud.
cū quedā. et eodē gaudet priuilegio vxor et filius q̄ clericus. ut. C.
de ep̄s. et cle. l. i. et. ij. sed illa que nō ē legitima vxor non sortitur
forum a p̄sona viri. ff. ad munici. de iure. s. vl. Jo. q̄ dicit̄ de coniugato
falsū ē. ut ex̄ de cler. oiu. iohes. et forte idem ē in deposito cū sit ex
auctorizatus. l. di. accedens.

Quod si fecerit ab ecclesia cui iniurias
irrogare dimoscitur tam diu sit se-
questrat⁹ quousq̄ reatū suū agno-
scat et emēdet. **I**tem marcellus
papa. De eodem.
Clericū cuiuslibz odimis absq̄
pōtificis sui p̄missu nullus p̄sumat
ad seculare iudiciū attrahē nec lai-
co quēlibet clericū liceat accusare

Item ex niceno dci. ab eis q̄sq̄ iu-
dicād⁹ ē q̄s sibi iudicē elegit.
Iudices alij esse non debent n̄
quos ip̄e qui impetitur elegerit ā
quos suo osensu hęc sancta sedes ā
eius p̄mates auctoritate hui⁹ sanc-
te sedis delegauerit. **I**tem valen-
tinianus theodosius et archadius.
Ad secularia iudicia nullus cleric⁹
est pertrahendus.

Quod si fecerit ab ecclesia cui iniurias
irrogare dimoscitur tam diu sit se-
questrat⁹ quousq̄ reatū suū agno-
scat et emēdet. **I**tem marcellus
papa. De eodem.
Clericū cuiuslibz odimis absq̄
pōtificis sui p̄missu nullus p̄sumat
ad seculare iudiciū attrahē nec lai-
co quēlibet clericū liceat accusare

Item ex niceno dci. ab eis q̄sq̄ iu-
dicād⁹ ē q̄s sibi iudicē elegit.
Iudices alij esse non debent n̄
quos ip̄e qui impetitur elegerit ā
quos suo osensu hęc sancta sedes ā
eius p̄mates auctoritate hui⁹ sanc-
te sedis delegauerit. **I**tem valen-
tinianus theodosius et archadius.
Ad secularia iudicia nullus cleric⁹
est pertrahendus.

Quod si fecerit ab ecclesia cui iniurias
irrogare dimoscitur tam diu sit se-
questrat⁹ quousq̄ reatū suū agno-
scat et emēdet. **I**tem marcellus
papa. De eodem.
Clericū cuiuslibz odimis absq̄
pōtificis sui p̄missu nullus p̄sumat
ad seculare iudiciū attrahē nec lai-
co quēlibet clericū liceat accusare

Item ex niceno dci. ab eis q̄sq̄ iu-
dicād⁹ ē q̄s sibi iudicē elegit.
Iudices alij esse non debent n̄
quos ip̄e qui impetitur elegerit ā
quos suo osensu hęc sancta sedes ā
eius p̄mates auctoritate hui⁹ sanc-
te sedis delegauerit. **I**tem valen-
tinianus theodosius et archadius.
Ad secularia iudicia nullus cleric⁹
est pertrahendus.

Quod si fecerit ab ecclesia cui iniurias
irrogare dimoscitur tam diu sit se-
questrat⁹ quousq̄ reatū suū agno-
scat et emēdet. **I**tem marcellus
papa. De eodem.
Clericū cuiuslibz odimis absq̄
pōtificis sui p̄missu nullus p̄sumat
ad seculare iudiciū attrahē nec lai-
co quēlibet clericū liceat accusare

Item ex niceno dci. ab eis q̄sq̄ iu-
dicād⁹ ē q̄s sibi iudicē elegit.
Iudices alij esse non debent n̄
quos ip̄e qui impetitur elegerit ā
quos suo osensu hęc sancta sedes ā
eius p̄mates auctoritate hui⁹ sanc-
te sedis delegauerit. **I**tem valen-
tinianus theodosius et archadius.
Ad secularia iudicia nullus cleric⁹
est pertrahendus.

Quod si fecerit ab ecclesia cui iniurias
irrogare dimoscitur tam diu sit se-
questrat⁹ quousq̄ reatū suū agno-
scat et emēdet. **I**tem marcellus
papa. De eodem.
Clericū cuiuslibz odimis absq̄
pōtificis sui p̄missu nullus p̄sumat
ad seculare iudiciū attrahē nec lai-
co quēlibet clericū liceat accusare

Item ex niceno dci. ab eis q̄sq̄ iu-
dicād⁹ ē q̄s sibi iudicē elegit.
Iudices alij esse non debent n̄
quos ip̄e qui impetitur elegerit ā
quos suo osensu hęc sancta sedes ā
eius p̄mates auctoritate hui⁹ sanc-
te sedis delegauerit. **I**tem valen-
tinianus theodosius et archadius.
Ad secularia iudicia nullus cleric⁹
est pertrahendus.

Quod si fecerit ab ecclesia cui iniurias
irrogare dimoscitur tam diu sit se-
questrat⁹ quousq̄ reatū suū agno-
scat et emēdet. **I**tem marcellus
papa. De eodem.
Clericū cuiuslibz odimis absq̄
pōtificis sui p̄missu nullus p̄sumat
ad seculare iudiciū attrahē nec lai-
co quēlibet clericū liceat accusare

Item ex niceno dci. ab eis q̄sq̄ iu-
dicād⁹ ē q̄s sibi iudicē elegit.
Iudices alij esse non debent n̄
quos ip̄e qui impetitur elegerit ā
quos suo osensu hęc sancta sedes ā
eius p̄mates auctoritate hui⁹ sanc-
te sedis delegauerit. **I**tem valen-
tinianus theodosius et archadius.
Ad secularia iudicia nullus cleric⁹
est pertrahendus.

Quod si fecerit ab ecclesia cui iniurias
irrogare dimoscitur tam diu sit se-
questrat⁹ quousq̄ reatū suū agno-
scat et emēdet. **I**tem marcellus
papa. De eodem.
Clericū cuiuslibz odimis absq̄
pōtificis sui p̄missu nullus p̄sumat
ad seculare iudiciū attrahē nec lai-
co quēlibet clericū liceat accusare

Item ex niceno dci. ab eis q̄sq̄ iu-
dicād⁹ ē q̄s sibi iudicē elegit.
Iudices alij esse non debent n̄
quos ip̄e qui impetitur elegerit ā
quos suo osensu hęc sancta sedes ā
eius p̄mates auctoritate hui⁹ sanc-
te sedis delegauerit. **I**tem valen-
tinianus theodosius et archadius.
Ad secularia iudicia nullus cleric⁹
est pertrahendus.

Quod si fecerit ab ecclesia cui iniurias
irrogare dimoscitur tam diu sit se-
questrat⁹ quousq̄ reatū suū agno-
scat et emēdet. **I**tem marcellus
papa. De eodem.
Clericū cuiuslibz odimis absq̄
pōtificis sui p̄missu nullus p̄sumat
ad seculare iudiciū attrahē nec lai-
co quēlibet clericū liceat accusare

Item ex niceno dci. ab eis q̄sq̄ iu-
dicād⁹ ē q̄s sibi iudicē elegit.
Iudices alij esse non debent n̄
quos ip̄e qui impetitur elegerit ā
quos suo osensu hęc sancta sedes ā
eius p̄mates auctoritate hui⁹ sanc-
te sedis delegauerit. **I**tem valen-
tinianus theodosius et archadius.
Ad secularia iudicia nullus cleric⁹
est pertrahendus.

Quod si fecerit ab ecclesia cui iniurias
irrogare dimoscitur tam diu sit se-
questrat⁹ quousq̄ reatū suū agno-
scat et emēdet. **I**tem marcellus
papa. De eodem.
Clericū cuiuslibz odimis absq̄
pōtificis sui p̄missu nullus p̄sumat
ad seculare iudiciū attrahē nec lai-
co quēlibet clericū liceat accusare

Iudices. qui
impetitur. ar-
bitrari esse dan-
tos ad arbitrium
rei vt. s. et. xv. q.
vii. si aut. r. iij. q.
v. quisquis. sed
contra. ff. d. iudi-
obseruādū. vbi di-
citur q̄ ille iudex
nō est dādus quē
altera ps nomina-
tim petit. sed po-
test illud altera d
actore intelligi n̄
de reo. vel dic si
non possint acor-
dare actor et re⁹
tūc dabuntur fm
petitionē rei. vel
supple i oibz istis
ist⁹ r actoris. vt
dic q̄ s. c. loq̄tur
in criminali causa
tunc enim ex plu-
ribz episcopis po-
test eligere reus

quos vult ut. iij. q. viij. accusatores.
Quod si fecerit ab ecclesia cui iniurias
irrogare dimoscitur tam diu sit se-
questrat⁹ quousq̄ reatū suū agno-
scat et emēdet. **I**tem marcellus
papa. De eodem.
Clericū cuiuslibz odimis absq̄
pōtificis sui p̄missu nullus p̄sumat
ad seculare iudiciū attrahē nec lai-
co quēlibet clericū liceat accusare

Nullus vel exhibeatur. sed nunquid tenetur venire et allegare
forū. vt extra. de ap. cū pati. non. q̄a citatio nulla est. nam vbi
quis citari nō potest. vel rōne p̄sone vel temporis vel cause non tene-
tur venire. vt no. iij. q. ij. si ep̄us. et. q. i. c. ij. et. ff. de fei. l. i.

Cinguli. no
ra q̄ eccl̄asticus
iudex p̄uat etiam
laicū sua dignita-
te. vt. xxxij. q. v.
p̄ceptum in fi.

Estimoniū.
Accipiat. in
causa criminali ut
eē de testib. de ce

In pu. tero
blico. s. foro secu-
lari ne sit oīra di-
xxij. c. illud. xv.
q. v. c. i.

Nec honore.
id ē iure pretorio.
ab testimoniū.
a iudice seculari

Excepta. ab
hac necessitate

On flagitē.
iureiurādo.

Is sunt vba. g. nec
biē. verū nā ep̄i te
ne tenentur iurare.

Vt. ij. q. v. nullā.
et. iij. q. ix. hortas-
mur. sed h̄ est p̄ui
legiū eius qd̄ non

Tangit euangeliū.
vi tē tamē secun-
dū canones qd̄ te-
netur tangē euan-

Geliū vt. i. q. vii.
quōē. qd̄ nō debet
at tangere hodie
determinatur eē de

Iur. calum. c. vlti.
i. iudex mit-
tat eē de testi. si q̄
testi. ff. de iuriur.
ad p̄sonas

Lacuit. peti-
erit. ergo ex
sola porrecone li
belli perbit quis
causā et sic ē oīra

F. d. in ius. v. a.
si libertus et. ff. rē-
ra. h̄. amplius.

Vbi habes q̄ non
incidit in penam si
desistat ab agēdo
sic ḡ vbi q̄ quan-
toq̄ ofugit ad se-

Culare iudicem
p̄pter desidiā eē
eccl̄asticū iudicis
ut. xvi. q. vii. filijs
sic ecōuerso recur-
rit ad eccl̄asticum

Iudicē a seculari.
vt. ij. q. vlti. c.
sepe. et. c. h̄ijs. et
c. si vobis. et. exē
de fo. ope. licet. r.
c. e. r. ex trāsmis-
sa. sed nō ē h̄ verū
vt eē de iudi. qua-
liter in fi.

Ep̄iscopale.
in h̄ijs q̄ spectant
ad iudicium impa-
toris vt eē de fo.
ope. xvi. vel in

Ep̄iscopale.
in h̄ijs q̄ spectant
ad iudicium impa-
toris vt eē de fo.
ope. xvi. vel in

Ep̄iscopale.
in h̄ijs q̄ spectant
ad iudicium impa-
toris vt eē de fo.
ope. xvi. vel in

Ep̄iscopale.
in h̄ijs q̄ spectant
ad iudicium impa-
toris vt eē de fo.
ope. xvi. vel in

terminetur et si obedire noluerint
quousq̄ obediāt. a liminibus eccle-
sie excludantur **I**te bonifacius
ad ep̄os gallie **N**eq̄ p̄ civili ne
q̄ p̄ criminali causa ep̄us apud ci-
uilem iudicem producatur

Nullus ep̄us neq̄ pro civili ne
q̄ p̄ criminali causa ap̄d quē
libet iudicē siue civilē siue militarē
producatur vel exhibeatur. Magi-
stratus autē qui hec iubere ausus
fuerit amissione rerū et cinguli con-
demnatione plectetur **I**te filue-
ster papa **Quilibet clericus nō
est in publico examinandus.**

Estimoniū clēici aduersus la-
icum nemo accipiat. Nemo clericū
quēlibet in publico examinare p̄su-
mat nisi i ecclesia **I**te codice. li.
i. t. de ep̄is r clericis **I**mpator the-
odosius **N**ec honore. nec legibus
ep̄iscop̄ ad testimonium flagitet

Ite. Ep̄os ad testimonium dicen-
dū admitti nō decet Nam r p̄sona
inhonoratur et dignitas sacerdotis
excepta confunditur **I**tem no-
uella cōstitutio

On flagitetur ep̄us ad testi-
mionum iureiurādo sed euangelijs
tātū corā positū **I**te Sed iudex
mittat ad eū ex suis ministris vt p̄
positis sacrosanctis euangelijs scdm̄
qd̄ decz sacerdotes dicāt qd̄ nouerit

Ite **C**lericus clericū ad ciu-
ilem iudicem pducens anathema fit

Si quis clericus accusans est
cum in curia et qui in curiam
intrauerit anathema fit **S**ubau-
diendū est si publicoz iudiciorum
cognitiones petierit. Ep̄iscopale nā
q̄ iudiciū nil obest ab impatore po-
stulare **V**n̄ in ocilio carth. octa-
uo legitur **Proprio p̄uetur ho-
nore publici iudicij cognitōez ab
imperatore postulans**

Lacuit vt quicunq̄ ab impa-
tore publicoz iudiciorum cogniti-
onem petierit honore p̄prio p̄uetur
Si autē ep̄ale iudiciū ab impatore
postulauerit nichil ei obest **S**ic
et seq̄ntes auctoritates intelligēde
sūt q̄b̄ clericoz causas nō n̄ cleri-
cis agnoscē iubent **V**n̄ pelagus
p̄pa scribit ezechie comiti **A**secu-
lari iudice clericus nō est audiend⁹

tellige q̄ imp̄ator rogat ep̄iscopum cognoscere de causa.
Sic et sequētes. id est sicut p̄misse auctoritates dicūt. q̄ nō nisi
coram clericis sint conueniēdi clerici. sic et cetera.
Rithanis. Celestem. clerici enim milites xp̄i sunt. xxij. q. vlti.
reprehensibile.

Contēpserit.
si non veniūt ad
iudiciū isti acto-
res in optione rei
est an velit q̄ cir-
cūducatur ebidū
vel q̄ admittan-
tur. p̄bacones sue
sed iudex auditis
p̄baconibz suis
nō p̄nuntiabit eū
liberū sed seruum
illius nō esse nisi e-
uidētissimas. p̄-
bacones habeat
ut. ff. d. liberali cā
diui fr̄s. vel ius-
tex p̄ actoribus
imponere perpe-
tuum silentium ut
c. d. igenu. man.
l. d. difamari.

Refugit. sic
lxvij. di. honora-
tus. et. iij. q. ix. de
seruimus.

Sueller. vi
uēte. h̄ multū fec-
p̄ eis cū pat̄ eos
non reuocauit vt
filij non possint re-
uocare vt. ff. d. p̄
bacon. p̄culo.

Patris. secu-
dum legem antiq̄
quam heres qui
non impleuit. w-
luntatem defuncti
p̄uabat. oīni suc-
cessio. c. de h̄o.
o. l. ul. h̄ aut h̄o-
die tenet i cōno-
bore. sed si filij
institutus heres n̄
non implet volun-
tatem defuncti p̄-
uatur oīni succe-
ssione relicta tamē
sibi legitima. ut. c.
de h̄o. o. aut. am-
plius. et forte lex
p̄uallet in hoc ca-
su huic canonū **I**n
nocē. tamen item
dicūt qd̄ hic dicit
extra d. voto r. w-
ti redēp. licet. in
fi. vnde potest vi-
ci q̄ canō iste cor-
rigat autenticā.

In vltro. au-
toritate enim epi-
scopi voluntas de
functorum man-
datur executioni.
extra de testa. si
heredes.

Relatum. Cri-
stianorum. h̄
obtinuit secundū
p̄mitium statum
ecclesie vt. ij. q. v.
si quis p̄biter. et
xv. di. ecce. vn-
de ab huc secidū

Relatum. Cri-
stianorum. h̄
obtinuit secundū
p̄mitium statum
ecclesie vt. ij. q. v.
si quis p̄biter. et
xv. di. ecce. vn-
de ab huc secidū

Relatum. Cri-
stianorum. h̄
obtinuit secundū
p̄mitium statum
ecclesie vt. ij. q. v.
si quis p̄biter. et
xv. di. ecce. vn-
de ab huc secidū

Relatum. Cri-
stianorum. h̄
obtinuit secundū
p̄mitium statum
ecclesie vt. ij. q. v.
si quis p̄biter. et
xv. di. ecce. vn-
de ab huc secidū

Relatum. Cri-
stianorum. h̄
obtinuit secundū
p̄mitium statum
ecclesie vt. ij. q. v.
si quis p̄biter. et
xv. di. ecce. vn-
de ab huc secidū

Relatum. Cri-
stianorum. h̄
obtinuit secundū
p̄mitium statum
ecclesie vt. ij. q. v.
si quis p̄biter. et
xv. di. ecce. vn-
de ab huc secidū

Relatum. Cri-
stianorum. h̄
obtinuit secundū
p̄mitium statum
ecclesie vt. ij. q. v.
si quis p̄biter. et
xv. di. ecce. vn-
de ab huc secidū

Relatum. Cri-
stianorum. h̄
obtinuit secundū
p̄mitium statum
ecclesie vt. ij. q. v.
si quis p̄biter. et
xv. di. ecce. vn-
de ab huc secidū

Relatum. Cri-
stianorum. h̄
obtinuit secundū
p̄mitium statum
ecclesie vt. ij. q. v.
si quis p̄biter. et
xv. di. ecce. vn-
de ab huc secidū

Relatum. Cri-
stianorum. h̄
obtinuit secundū
p̄mitium statum
ecclesie vt. ij. q. v.
si quis p̄biter. et
xv. di. ecce. vn-
de ab huc secidū

Relatum. Cri-
stianorum. h̄
obtinuit secundū
p̄mitium statum
ecclesie vt. ij. q. v.
si quis p̄biter. et
xv. di. ecce. vn-
de ab huc secidū

Relatum. Cri-
stianorum. h̄
obtinuit secundū
p̄mitium statum
ecclesie vt. ij. q. v.
si quis p̄biter. et
xv. di. ecce. vn-
de ab huc secidū

Relatum. Cri-
stianorum. h̄
obtinuit secundū
p̄mitium statum
ecclesie vt. ij. q. v.
si quis p̄biter. et
xv. di. ecce. vn-
de ab huc secidū

Relatum. Cri-
stianorum. h̄
obtinuit secundū
p̄mitium statum
ecclesie vt. ij. q. v.
si quis p̄biter. et
xv. di. ecce. vn-
de ab huc secidū

Relatum. Cri-
stianorum. h̄
obtinuit secundū
p̄mitium statum
ecclesie vt. ij. q. v.
si quis p̄biter. et
xv. di. ecce. vn-
de ab huc secidū

Relatum. Cri-
stianorum. h̄
obtinuit secundū
p̄mitium statum
ecclesie vt. ij. q. v.
si quis p̄biter. et
xv. di. ecce. vn-
de ab huc secidū

Relatum. Cri-
stianorum. h̄
obtinuit secundū
p̄mitium statum
ecclesie vt. ij. q. v.
si quis p̄biter. et
xv. di. ecce. vn-
de ab huc secidū

Relatum. Cri-
stianorum. h̄
obtinuit secundū
p̄mitium statum
ecclesie vt. ij. q. v.
si quis p̄biter. et
xv. di. ecce. vn-
de ab huc secidū

Relatum. Cri-
stianorum. h̄
obtinuit secundū
p̄mitium statum
ecclesie vt. ij. q. v.
si quis p̄biter. et
xv. di. ecce. vn-
de ab huc secidū

legem si iudex se-
cularis e suspect⁹
eps ei adiugitur
vel causa traher⁹
tur ad iudicem ec-
clesiasticum vt in
autē. ut diff. iud.
s. si vro. coll. ix
in criminalibus tñ
causis sez langnis
nō sūt clerici iudi-
ces. xxiii. q. vlti.
bijs a quibz.

Experientie.
Presbtorū.
s intelligit. h. cū
cā hijs delegatur
ab epō alijs eps
solū iudex est ordi-
narius vt q. e. de
psona. vel expone
vel p. et vt. xv.
q. vii. epus. vel
dic q. platus qui
libet qui ex electi-
one habet platus
ram habet etiam
iurisdictionem. vt
ep̄ de of. or. cū ab
eccliarū. ep̄ d. elec.
ic. i. sed qui non
est electus ab vni-
uersitate vel colle-
gio nō ē iudex or-
dinarius. iudicem
em̄ facit aut oten-
sus ip̄i vt di. xci.
ij. legimus in fi.
a in autē. de defē.
ciuit. s. interim.
aut ofueto. vt
ix. q. iij. oquest⁹.
c. de emāci. l. i.

Si quis clericus
glā. q. e. s. iij.
q. vi. nemine. c.
de iur. d. o. iud. iij.

Oris ordinē.
Lericū. secu-
larē. nisi in casibz
exceptis in sumā
Itē excipit si pas-
pa delegat laico
cām spūalē vt. x.
q. iij. illd. Itē fo-
te cū succedit cle-
ricus laico ut. ff.
de iud. l. heres ab
sens. qd falsum ē.
Itē secundū quof-
dam cum tenetur
de euicōne sequi
tur forum empto-
ris. ff. de iud. ven-
ditor. sed hoc non
est verū. q. p. hoc
nō fit de foro illi⁹
l3 p̄tet ei auctēz.

Si quis in his
tribz capitū
lis ponit q. clerici
cus a laico potest
iudicari cū est in
corrigibilis.

Contumeliā
si illa non tñ ep̄m
sed etiam eccliam
eius tangat. alias

**domino famulātibz An civilē iu-
dicē clerici nō accusentur.**

Relatu est ad huius sancte et
aplice. sedis apicem cui sumaz di-
posicōnes causaz et omniū nego-
cia eccliaz ab ip̄a dño tradita sunt
quasi ad caput ip̄o dño dicere. Tu
es petrus et sup hanc petrā edifi-
cabo eccliam meā. Quidā emuli
xp̄i eiusqz sancte ecclie infidiatōres
sacerdotes dei ad iudices publicos
accusare p̄sumāt. cum magis apo-
stol⁹ xp̄ianoz causas ad ecclias de-
ferri et ibidē determinari precipi-
at. taliter p̄uaricātes p̄uaricauerūt
in deū suū et nō obediērūt p̄ceptis
eius. **Item pelagius bngesto de
fensori. Actor forum rei legust.**

Experientie tue p̄nti auctōrita-
te mandamus vt in causis qz
bus quelibz eccliafici officij perso-
na loco petitoris existit quequā lai-
cum pulsatura apud p̄ntie sue iu-
dicē suas p̄ponē non desinat actio-
nes In hijs ergo negocijs in quibz
eccliafici officij psona pulsatur. to-
tius sumoto pulsacōnis obstaculo
ad ep̄i vel p̄sboz in loco vbi que-
stio h̄t̄it̄i ofuetoz occurrat indrū-
ter examē. **Itē sergio cācellario**

Si quisquā cleric⁹ siue potioris
siue inferioris gradus petidō
existat et otra laicā psonā suas di-
rigit actiones. iste modis omnibus
nō alibi quā apud p̄ntie iudicem
negociū suū dictaturus occurrat.
Si quis aut laicus clericum cuiusqz
gradus duxerit esse pulsandum ad
ep̄oz iudiciū in eadem ciuitate vel
territorio ofuetoz p̄ponat eas
quas se extimat habē actōes. quez
ordinem legibz p̄ omnia ouementez
atqz ofentaneū demonstrari illa re-
gula manifestat q̄ p̄cepit actorem
rei forz semp sequi pulsati. Clericis
vero pulsatis in ep̄ali iudicō forum
opetere. p̄ncipaliū qz sanctionū de-
signat auctōritas. **Itē ex concilio
agathēsi. Ep̄o n̄ p̄mittete ap̄
seculāre iudicē cleric⁹ pulsari nō debz**

Lericū nullus p̄sumat apud
secularē iudicē ep̄o nō p̄mit-
tente pulsā. Si pulsatus fuerit nō
respondeat vel p̄ponat nec audeat
crimiale negociū in iudicō seculari
p̄ponē. **Itē pi⁹ pp̄. cleric⁹ suo m-
obediēs ep̄o deposit⁹ curie tradat.**

Si quis sacerdotū vel reliquo-
rū clericoz suo ep̄o inobedi-
ens fuerit aut ei infidias parauerit
aut contumeliā aut calumniā vl cō-

uicia intulerit et uici potuerit mox
depositus curie tradatur. et recipiat
qd inique gessit. **Itē ex concilio
cāth. tercio Principis cogat auctē
qui plebē inuasam deserē noluerit**

Detimus vt dignemini dare fi-
duciam quatenus necessitate
ip̄a cogēte liberū sit nobis et recto-
rem prouincie scdm statuta glorio-
sissimorū p̄ncipum adūsum illū adi-
re qui plebē quā inuaserat vsqz ho-
die cōmōitus scdm qd statutū fu-
erat relinquere cōtēnit. ut qui m̄ti
ammonicōni n̄re sanctitatis acqui-
escere noluerit et emēdare illicitum
auctōritate iudiciaria protinus ex-
cludat. Aurelius ep̄us dixit. Ser-
uata forma discipline non existima-
bitur appetit⁹ si v̄ra caritate mode-
ste ouentus recedere detractauerit
cū fuerit suo d̄ceptu et contumacia fa-
ciēte iudiciaria auctōritate ouētus
honoratus et vrbānus ep̄i dixerūt
hoc ergo omnibus placet. **Item
gregori⁹. A p̄ncipibz corrigat⁹
quos ecclia corrigē nō valet.**

Stud ē qd a vobis poposcim⁹
et nūc iterū postulam⁹. vt paulum
aquiligensem pseudo ep̄m et illum
mediolanensem ep̄m ad clemētissi-
mū p̄ncipem sub digna custodia di-
rigatis. vt et iste qui ep̄us esse nul-
laten⁹ potest. qz otra omnē ofuetu-
dinem canonicā factus ē. alios vl-
tra non p̄dat et ille qui cōtra morē
antiquū eum ordmare p̄supserit ca-
nonum v̄ndicte subiaceat. **Itēz
ex concilio calcedonenfi**

**Proprium gradum amittant cle-
rici cōiurātes vel aspirantes.**

Omnurātōnū crimē et aspira-
tionum quod apud grecos dicitur
fratrea publicis etiā legibz certū
est penitus imhiberi. s3 multomagis
in sancta ecclesia dei ne fiat ouem̄
abdiciari. Si qui vero clerici seu mo-
nachī inuenti fuerint cōiurantes ā
aspirātes aut fratreas vel factiōes
componentes aliquas suis ep̄is aut
alijs. omnino cadant de p̄prio gra-
du. **Item calixtus papa Clerici
aspirātes p̄prio gradu amisso retru-
datur i carcere. ceteri ex cōmunicē**

Omnspiratōnum crimina v̄tis
in partibz vigere audiūmus
et plebes otra ep̄os suos cōspirare
nobis nūciatum est. cuius criminis
astucia non solū inter xp̄ianos ab-
ominabilis est. s3 etiam inter ethni-
cos et publicanos et ab exteris le-
gibz p̄hibita. et idēco huius c̄mis

non possit eum p̄
fuz cōmūtia ex
ouicere. xxiii. q.
nii. inter

Mox de poli-
tus. si sit de nouo
cōtumax ut extra
de iud. cū ab hoie
vel dic qz iste ca-
sus est sp̄alis. vbi
aliquis statim tra-
ditur curie sic est
in fallario. vt exē
de fal. ad fallario
rum vel dic trahi
t. r. id est p̄mittit⁹
trahi ita qz eccle-
sia ip̄m non tēnē
defentore. Item i
tercio casu tradit⁹
curie sez i crimine
heresis. ut in ofsi.
innoc. ex cōmūica-
mus. qualiter hoc
verbū exponatur
habet extra de. v.
lig. nouimus

Detimus. fi-
duciam. id ē
auctōritatem

Excluditur.
ar. q. si qz autori-
tate iudicis mit-
titur in posse ofi-
nē et abuersarius
eum nō admittat
qui nec attendit
ex cōmunicacionez
vidz qz manu mi-
litari ei possēt au-
ferri res vt. xxiiij.
q. v. p̄ncipes. xx.
nii. q. iij. d. illicita
xvii. di. nec licuit
et ē expressuz. ff.
ne vis fiat ei qui
in pos. si quis mis-
sus. ff. de rei v̄. q.
restituē. hodie tñ
talis efficit posses-
sor post annū. vt
ex de dolo. et otru-
cōtingit. et ocor-
dat legi. ff. de bo-
auctē. iud. possi.

Stud est. ca-
lūsi. c. habes. xx.
iij. q. i. p̄cedenda.

Omnuratio ē
nū. s3. iij. c.
itō dicit qz oiu-
ra tores deponunt si
clerici sūt si laici
ex cōmunicentur

Fratrea a
phares qd ē diu-
sio inter pharisei.
s. xlvi. di. sedicio-
narios. s. iij. q. iij.
cōspiratores

S qui clericorum aut sacra. cōfessiones q̄ sūt sup licita re licite sūt. vt. xvi. q. vii. sane. i. q. i. ocullōnis. xxii. q. i. c. i. s̄ sup re illi cū ra nō tenet vt s̄. quidā tū dicit q̄ om̄is diuratio si ē occultā ē illi cita. p̄hibent̄ ergo fraēm̄itates q̄ sūt ad malū sic. C. de monopol. l. vnica. s̄ bone fraēm̄itates admittuntur. xlii. di. si q̄s respicit

Presumptō. id ē temeritas. q̄ dam tamē s̄ seri p̄serunt q̄ s̄ sit p̄sumptio iuris cōtra quā nō admittitur p̄batio

S que. s̄ cas pitulū loquitur d̄ crim̄e ecclesie s̄ico vel d̄ reb̄ spiritualib̄ vel d̄ causis ḡnialib̄ ad totā p̄uiciā p̄tinentibus

I h̄is ita. clēci. allegāto s̄ d̄c̄

Tributū. Agri. q̄. xlii. q. vi. secundū. s̄ sed̄ ibi loquitur d̄ h̄is p̄d̄is i quib̄ fundata est ecclesie s̄a vel officine ei⁹ que debet esse libera vt extra de cō. sanctum.

Patē. d̄ fco non de iure. nam si sine aucte p̄ncipis vel alteri⁹ q̄s detineat res ecclesie seculare. xii. q. ii. quisquis. xvi. q. i. i. in canonib̄. videtur tū q̄ si agri ecclesie non soluunt tributū q̄ possit impator v̄dicare agros illos vt s̄. C. d̄ epis. d̄ cle. de h̄is. nā oia b̄na illorū qui tenentur alicui soluere tributū sūt illi iure pignoris obligata. C. in quib̄ca. pi. ta. oia. l. i. s̄ illud nō ē vt rum q̄ tū intelligitur de p̄p̄is p̄d̄is aliquoz vel clericorum vel laicorū. licet eū p̄dia ecclesie essent a tributo non iteo possunt vendicari vt. xvi. q. i. s̄. no. uarū. in. l. placet.

Nō nego. cor paliter me oppo. nendo q̄ p̄tpalibus me morti op̄ponē nō debet p̄ altaribus libenter imolator. xlii. q. vlti. ouenior

Magnū. Subs̄iecti. tribu. eū ē p̄batio subiectionis exē de cen.

reos nō solū eccl̄iastice s̄ etiā seculi leges d̄nant. 7 nō solū aspirantes s̄ etiā osentientes eis. antecessores vero n̄i cū plurima turba ep̄oz q̄ cunqz eoz in sac̄otali honore sunt positi aut existūt clerici honore quo vtūt carere p̄ceperunt. Ceteros vero om̄iūone puari 7 ab eccl̄ia extores fieri iusserūt. om̄esqz simul vtriusqz ordinis viros infames esse censuerūt. 7 nō solū faciētes s̄ ec̄ osentientes

Ite ex ocilio calcedonēsi. Clerici aut monachi coniuantes p̄

S qui prio priuētur honore clericus vel mōchi repti fuerit diurates ā aspirates aut infidias ponētes ep̄is ā clericis ḡdu p̄prio p̄mitus abiciatur

Ite ex ocilio toletano De eodem

Clerici ā monachi inuēti fuerit aspirates ā p̄ diuratōez calūniā machinantes ep̄is vel clericis p̄ priū amittat ḡdū

Ite ex ocil. q̄ clericoz vt nup̄ aurel. si multis locis p̄ supbiā diabolo instigāte actū fuisse p̄patuit. re belli aucte se in vnū diuratōe interdicente collegerit. ā sac̄a mē se data ā cartulā d̄scriptā fuisse patuēt. nullis excusatōib̄ p̄sup̄tio labetur s̄ re detecta cū in sinodo ventū fuit in p̄sup̄tores iuxta p̄sonā et ordinū q̄litatem a p̄tificib̄ q̄ tūc in vnū collecti fuerit iudicet. q̄ h̄e caritas diuinis ex p̄ceptis corde nō cartule d̄scriptōe vel diuratōe est exhibēda ita q̄ sup̄ sacras admittūt scripturas aucte 7 d̄strictōe p̄tificiali sūt reprimenda

Ite innocen. p̄pa. Inter clericos 7 laicos caule exor

Ite ab ep̄iscopis audiantur

S q̄ cause v̄l otentōes inē clericos 7 laicos tā sup̄ioris ordinis q̄ etiā infiores fuerit exorte. placuit vt fm̄ sinodū nicenaz congregatis om̄ib̄ eiusdēz p̄uiciē ep̄is iudicio t̄m̄ent

Cū ergo h̄is omnibus aucte atib̄ clericis an̄ ciuile iudice de neget p̄ducendi. cū nisi pri⁹ deposti vel mudati fuerint curie p̄sentandi nō sunt. p̄tz q̄ ad secularia iudicia clericis nō sunt trahendi

.c. ij. sed. ar. oia. extra de p̄uileg. recepimus. verū ē q̄ est signū subiectionis licet nō plena probatio. scandalizaret alios. ut. xxvii. Soluit. non ex debito sed ne. q. i. iam nunc.

Omnis. subdita p̄ccato. xps enim nemini fuit subiectus.

Sine regi. s̄ verba interpretat Innoc. ep̄ de mas. io. et obe. solite.

Ep̄istola. id est missa elementū a petro vt d̄r instrumentum meū qd̄ mei causa fecim̄ ē. ff. d̄ eten. p̄tor. s̄. i. et d̄r etiā ep̄istola illius cui ē missa tū cū d̄stinctione. ff. de fuz. eū qui. s̄. vlti.

U quidē. ne fideiussor. clericus regularit̄ nō debet fidei iubē ut s̄. 7 ex de fideiuss. clericus. n̄ necessitas sit. tūc enim ex pietate tenet̄ subuenire alij vt lxxvi. di. nō factis. Item clericus possunt fideiussore pro ecclesijs suis vt in auten. de fā. et̄simis ep̄is. s̄. a. lium aut. Item in ter. se mutuo fideiussore eū ouenit̄ tur. vt. C. de ep̄is. l. om̄es. s̄. i. hac.

Ite nec alit̄ cu rie potest fideiussore. C. locati. curialis. et si clericus fideiussor potest dici q̄ nō tenet fideiussio nisi talī p̄uilegio suo renūciat. nā fideiussor p̄ nō dato h̄et̄ n̄ p̄uilegio suo renūciat. ut. ff. si q̄s i ius. co. n̄ ier. l. i. v̄l die q̄ s̄ n̄ debet fideiussore si tū fideiussor tenet obligacō ut ep̄ d̄ fideiuss. e. puenit et. c. olti. tuz. s̄. aduocat⁹

Ite qd̄ p̄hibet sac̄otalibus ut. s̄. xlii. q. v. d̄m̄qz. xv. q. ii. c. i.

Litū. sc̄larū

Judicē. s̄. xx. iij. q. vi. c. sepe. et. c. h̄is a quibus sed dic q̄ possunt tractare de illis p̄poralibus que spectat ad ecclesiam.

Ite enim. Que ad oūis v̄l. ar. q̄ peccat qui arbitriū nō recipit et qui nō cōponit inter p̄tes. xc. di. p̄cipimus.

Ex h̄is. id ē ab h̄is.

ep̄o v̄nditionē decimatōes et p̄mici as accipiūt. ab impatore vero p̄d̄iorū possessiōes n̄aciscūt. v̄n aug. ait sup̄ iohānē. Quo iure villas defendis eccl̄ie diuino an humano rē. require in principio vbi differētia d̄signat̄ inē ius nature 7 ius ostōis. Quia ergo vt p̄dia possideatur impiali lege factū ē. patz q̄ clericis ex p̄d̄ioz possessiōib̄ impatori sūt obnoxii.

Ite ambro. extra auxentiū

Impatori tributū eccl̄ia denegare

Tributū petit nō debet. Ru

S impator nō ei negam⁹ Agri eccl̄ie soluāt tributū. Si agros desiderat impator p̄tatem h̄z v̄dicādi tollat sibi libitū ē eos. impatori nō dono s̄ nō nego.

Ite p̄tā

M bus tributa nō sunt negāda.

Agnū quid et spēale ē documētū q̄ xp̄iam viri s̄blimiorib̄ p̄tātib̄ docētur debē esse subiecti. ne q̄s ostōem terreni regis putet esse soluēdā. Si enī censum fili⁹ dei soluit. quis tu r̄atus es qui putas esse nō soluēdū. Item ap̄s. om̄is aia sublimiorib̄ p̄tātib̄ s̄bdita sit

Item petr⁹ ap̄s om̄ib̄ fidelib̄ ḡnialiter scribit. Estote s̄bditi d̄nis v̄ris. siue regi q̄si p̄celleri. siue du. ib̄ taquā ab eo missis ad vindictā malefcoz laudē v̄o bonoz

Ite ex ep̄la cle.

De secularib̄ negocijs ep̄s

U quidē agnosce nō debz.

Oportet irrep̄hensibiliter viuē 7 sumo studio m̄i vt oēs vite hui⁹ occupacōes abiciās ne fideiussor existas. ne aduocatus litū fias. ne v̄ aliq̄ occupacōne p̄fus inueniaris mūdialis negocij occasiōe p̄plexus neqz enī iudicē neqz agnitorē seculariū negocioz. hodie te ordinare vult xps. ne p̄focat⁹ p̄ntibus hoim̄ curis nō possis v̄bo dei vacāe. h̄dec ergo opa q̄ tibi minus agruē diximus. exhibeāt sibi inuicē vacantes laici. et te nemo occupet ab h̄is studijs p̄ que salus hoib̄ dat.

Ite ex eod.

In h̄is q̄ ad oūis vite vsū p̄tinent laici sibi inuicē op̄am d̄t.

Sicut enim impietas crimē ē

S tibi o clemēs neglectis verbis dei studijs sollicitudines seculares suscipe. ita v̄nicuiqz laicoz ē p̄cēm nisi inuicē sibi ec̄ in h̄is q̄ ad oūis

... in p̄p̄is ep̄is...
... de p̄uileg. recepimus...
... Innoc. ep̄ de mas. io. et obe. solite...
... Ep̄istola. id est missa elementū...
... fideiussor. clericus regularit̄...
... Agri eccl̄ie soluāt tributū...
... p̄tātib̄ s̄bdita sit...
... De secularib̄ negocijs ep̄s...
... oportet irrep̄hensibiliter viuē...
... In h̄is q̄ ad oūis vite vsū...
... Sicut enim impietas crimē ē...
... S tibi o clemēs neglectis verbis...
... Ex h̄is. id ē ab h̄is.

Instare id est interesse. s. xc. di. precipimus.
Per diacones. ar. q. diaconi debent laicis exponere et instruere modum viuendi. xxv. di. audire.
Ex hijs. sic solus. nam vn. ius. p. dit ab eo interpretatio requiritur.
vt extra de senf.

exco. inter. q. n. q. z. t. n. legatus pape interpretatur. s. p. pape ex. d. post. l. ad h. vltra mediu et ex. de seqstra. ad h. iudex etiaz interpretatur lege. ff. d. le. na. ut ait. sed no. potest interpretari suam suam nisi sit p. ses. p. iudice. ff. de ap. ab exco. l. r. co. fueturo interpretatur lege. ut ex. de. v. sig. abbate. m. terptatio quedā e. pbabilis et n. ne cessaria vt m. g. i. vt. C. de. p. f. l. q. m. vrb. ostantino politana. l. v. mica. q. d. a. e. necessaria sed non generalis vt iudicis vt. ff. de leg. na. vt ait. quedā e. pbabil. necessaria et g. n. lis sed no. e. i. scrip. tis redigenda vt. c. s. uetudinis vt. ff. de leg. b. si d. interpretacōe. et ex. de. v. sig. abbate. quedā pbabilis necessaria et m. scriptis redigens da vt p. cipis vt. C. de leg. l. i.

Statuimus. mox an. non intelligas q. h. e. die. d. an. ibi. note. aliqua anterioritate t. p. s. sed e. s. fus. an. r. e. id. e. an. exa. minantem i. u. dicem siue coram examinante. vel loq. tur. cū. est. no. s. toriū. crim. sic. C. de. defen. ciuic. de. fenlores.

S qui ex fra. tribus. fr. s. h. vocat clericos vt. etiā. oēs. xpianos. et loquitur. secun. bu. ā. t. i. q. u. a. vt. p. s. e. relatiū.

Liud postu. lant. penitentes em. sub. regula. ec. clesiastica. viuere. debent. ut. h. et. j. e. te. p. s. o. n. a. et. j. de. p. e. di. v. o. r. a. ri. u. et. e. falsus.

Omnia licet. tūc. no. expedit. id. qd. licitū. e. qn. v. s. ipius. alijs. affert. impedimentū. vt.

vsū vite p. t. m. e. t. opam. fidelit. de. de. rime. Te. vero. secuz. facere. ex. hijs. q. b. nō. debes. m. sta. e. oēs. nū. iter. ela. borēt. qd. si. forte. a. semeipis. h. laici. nō. intelligunt. p. diacones. docendi. sūt. vt. tibi. solius. ecclie. sollicitudines. relinquantur. **E**x. hijs. omib. d. a. e. intelligi. q. m. ciuili. causa. cleric. an. ciuile. iudicē. est. oueniē. d. u. s. Sicut. em. ecclie. iudex. e. admistrator. ita. et. ciuiliū. n. n. ciuilis. d. z. esse. executor. Sicut. em. ille. solus. h. z. ius. interpretadi. canones. qui. h. z. p. t. a. t. e. m. o. d. i. eos. ita. ille. so. lus. ciuiliū. legū. d. z. e. e. m. p. r. e. s. q. e. is. ius. et. auctatē. im. p. r. i. t. In. criminali. vero. cā. nō. nisi. ante. epm. clicus. exa. minadus. e. et. h. est. illud. qd. legib. et. canonib. sup. diffinitū. e. vt. i. cri. minali. vicz. cā. ante. ciuile. iudicē. nul. lus. clericus. p. d. u. c. a. t. n. i. s. i. f. o. r. t. e. cum. o. s. e. n. s. u. e. p. i. s. u. i. v. e. l. u. t. i. q. n. i. n. c. o. r. r. i. g. i. b. i. les. inueniuntur. tūc. detracto. eis. offi. cio. curie. tradē. di. sūt. **V**n. fabia. nus. p. p.

Semot. a. clero. curie. tradat. **S**tatuim. vt. si. quis. clericoz. suis. epis. infestus. a. m. f. i. d. i. a. t. o. r. e. x. t. i. terit. mox. ante. examinātū. iudiciū. submotus. a. clero. curie. tradat. cui. dieb. vite. sue. deseruiat. et. infamis. absq. vlla. restō. nis. spe. permaneat.

Quia. ergo. iste. nō. m. criminali. s. z. i. ciuili. cā. clericū. ante. ciuile. iudicē. p. d. u. x. i. t. nō. e. iudicadus. trā. g. r. e. s. s. o. r. canonū. nec. e. d. i. c. e. d. u. s. p. r. a. x. i. s. s. e. reū. ad. iudicē. nō. suū. qz. de. ciuili. causa. nō. nisi. ciuilis. iudex. agnosce. debet.

Ecōtra. ea. q. m. actoris. defen. s. i. o. e. d. i. c. t. a. sūt. veris. filia. quidē. vidētur. s. z. pō. d. e. carēt. sacris. em. canonibus. et. fore. s. i. b. z. legib. t. a. ciuili. q. n. criminali. cā. clericus. ad. ciuile. iudicē. p. r. a. b. e. d. u. s. negatur. **V**n. m. e. p. l. a. c. l. e. m. e. n. t. i. s. legitur. **F**r. a. t. r. e. s. a. p. o. s. t. b. r. o. s.

S qui ex fr. ib. iudicetur. **N**egocia. habuerint. inter. se. a. p. u. d. o. g. m. i. t. o. r. e. s. e. c. u. l. i. nō. iudicentur. s. z. a. p. u. d. p. s. b. o. s. ecclie. quicqd. illud. e. dirimatur. **I**te. filuester. papa.

Null. clericus. p. p. t. e. r. a. l. i. q. u. a. m. c. a. m. vel. diacon. vel. p. s. b. r. p. p. t. e. r. q. u. a. libet. cā. m. i. n. t. r. e. t. c. u. r. i. a. n. e. c. a. n. t. e. c. i. u. i. l. e. iudicem. suā. p. s. u. m. a. t. d. i. c. e. r. e. c. a. m.

xxviii. q. i. sic em. scz. q. fidelis discibat ab infidelibus sed non expedit vt ibi d. vel aliter michi licz mea repetē. sed non expedit ad vitam osequendam qz scandalizantur illa a quibus repetūtur. vel sic oēs cibi liciti sunt sed non expediūt propter infirmos fratres qui tunc quos dā cibos reproba bāt. vel sic. licitū e. p. d. i. c. a. t. o. r. i. s. u. m. e. s. u. p. t. a. b. i. l. l. i. s. q. u. i. b. u. s. p. d. i. c. a. t. s. e. d. nō. expedit. p. p. t. e. r. c. o. r. i. n. t. b. i. o. s. q. u. i. a. u. a. r. i. fuerunt.

Ite. leo. papa. **E**cclie. iudicium. nō. fore. n. s. e. i. d. i. c. i. u. m. p. e. n. i. t. e. n. s. e. x. p. e. r. a. t.

Liud. q. d. e. est. debita. iuste. re. p. o. s. c. e. a. l. i. u. d. p. p. r. i. a. p. f. e. c. t. o. i. s. a. m. o. r. e. o. t. e. n. e. r. e. s. z. i. l. l. i. c. i. t. o. z. v. e. n. i. a. p. o. s. t. u. l. a. n. t. e. o. p. o. r. t. z. e. t. i. a. a. m. u. l. t. i. s. l. i. c. i. t. i. s. a. b. s. t. i. n. e. d. i. c. e. t. e. a. p. l. o. o. m. n. i. a. m. i. l. i. c. e. t. s. z. nō. o. i. a. e. x. p. e. d. i. u. n. t. **V**nde. si. quis. p. e. n. i. t. e. n. s. h. z. c. a. m. q. u. a. n. e. g. l. i. g. e. f. o. r. t. e. nō. d. e. b. e. a. t. m. e. l. i. u. s. e. x. p. e. r. a. t. e. c. c. l. i. a. s. t. i. c. u. m. f. o. r. e. s. e. i. u. d. i. c. i. u. m. **N**ō. a. i. t. p. p. t. e. r. c. r. i. m. i. n. a. l. e. t. i. m. s. z. g. n. a. l. i. t. p. p. t. e. q. u. i. b. z. c. a. m. t. a. c. i. u. i. l. e. q. d. e. m. i. a. l. e. i. t. e. l. l. i. g. e. s. **I**te. z. t. h. e. o. d. o. s. i. u. s. i. m. p. a. t. o. r. **C**u. i. c. u. q. l. i. c. e. a. t. s. a. c. r. o. s. a. n. c. t. o. s. e. d. i. s. a. n. t. i. s. t. i. t. i. s. i. u. d. i. c. i. u. m.

Vicū. q. z. l. i. t. e. h. n. s. s. i. u. e. e. x. p. e. r. e. t. o. r. f. u. i. t. v. e. l. i. i. n. i. c. i. o. l. i. t. i. s. v. e. l. d. o. c. u. r. t. p. m. c. u. r. r. i. c. u. l. i. s. s. i. u. e. c. u. n. e. g. o. c. i. u. p. o. z. a. t. u. r. s. i. u. e. c. u. i. a. c. e. p. e. r. i. t. p. m. i. s. n. i. a. s. i. i. u. d. i. c. i. u. m. e. l. e. g. e. r. i. t. s. a. c. r. o. s. c. e. s. e. d. i. s. a. n. t. i. s. t. i. t. i. s. i. l. i. c. o. s. i. n. e. a. l. i. q. d. u. b. i. t. a. t. i. o. n. e. e. t. i. a. s. i. a. l. i. a. p. s. r. e. f. r. a. g. a. t. u. r. a. d. e. p. o. z. i. u. d. i. c. i. u. m. c. u. s. m. o. n. e. l. i. t. i. g. a. t. i. u. d. i. r. i. g. a. t. **I**de. d. m. e. s. i. t. a. q. z. c. a. u. s. e. q. p. r. e. t. o. r. i. o. v. e. l. c. i. u. i. l. i. i. u. r. e. t. r. a. c. t. a. t. e. p. o. z. s. e. t. e. t. i. j. s. t. e. r. m. i. a. t. e. p. p. e. t. u. o. s. t. a. b. i. l. i. t. i. s. i. u. r. e. f. i. r. m. e. t. n. e. c. v. l. t. e. r. i. u. s. l. i. c. e. a. t. r. e. t. r. a. c. t. a. r. i. n. e. g. o. c. i. u. m. q. d. e. p. o. z. s. n. i. a. d. e. c. i. d. e. t. **T**estimonium. etiā. ab. vno. licz. epō. p. h. i. b. i. t. u. o. m. e. s. i. u. d. i. c. e. s. i. n. d. u. b. i. t. a. n. t. e. r. a. c. c. i. p. i. a. n. t. n. e. c. a. l. i. u. s. a. u. d. i. a. t. c. u. t. e. s. t. i. m. o. n. i. u. e. p. i. a. q. u. a. l. i. b. z. p. t. e. f. u. e. r. i. t. r. e. p. r. o. m. i. s. s. u. m. **I**l. l. u. d. e. m. v. e. r. i. t. a. t. i. s. a. u. t. o. r. i. t. a. t. e. f. i. r. m. a. t. u. i. l. l. u. d. i. n. c. o. r. r. u. p. t. u. h. a. b. e. a. t. u. r. q. d. a. s. a. c. r. o. s. c. o. h. o. m. i. e. c. o. n. s. c. i. a. m. e. t. i. s. i. l. l. i. b. a. t. e. f. u. e. r. i. t. p. l. a. t. u. h. o. c. n. o. s. e. d. i. c. t. o. s. a. l. u. b. r. i. f. i. r. m. a. m. u. s. t. p. p. e. t. u. a. l. e. g. e. t. e. n. e. n. d. u. m. e. s. s. e. c. e. n. s. e. m. u. s. **I**l. l. e. c. s. i. q. u. i. s. a. n. t. i. q. u. a. t. a. e. s. s. e. o. t. e. n. d. a. t. q. z. i. n. i. u. s. t. i. m. i. a. m. c. o. d. i. c. e. n. o. n. i. n. u. e. n. i. u. n. t. u. r. i. t. a. i. n. s. e. r. t. a. p. c. a. r. o. l. u. r. e. n. o. u. a. t. a. c. o. g. n. o. s. c. a. t. q. i. s. u. i. s. c. a. p. i. t. u. l. a. r. i. b. u. s. a. i. t. i. n. t. e. r. c. e. t. e. r. a. **V**o. l. u. m. u. s. a. t. q. z. p. r. e. c. i. p. i. m. u. s. v. t. o. m. e. s. n. r. e. d. i. t. i. o. n. i. s. s. u. b. i. e. c. t. i. t. a. r. o. m. i. q. n. f. r. a. n. c. i. a. l. a. m. a. n. i. b. a. u. a. r. i. b. u. r. g. u. n. d. i. o. n. e. s. s. a. x. o. n. e. s. t. o. r. i. n. g. i. f. r. i. s. o. n. e. s. g. a. l. l. i. b. r. i. t. o. n. e. s. l. o. n. g. o. b. a. r. d. i. g. u. a. s. c. o. n. e. s. b. n. u. e. n. t. a. m. g. o. t. h. i. i. s. p. a. n. i. c. e. t. e. r. i. q. z. o. e. s. s. u. b. i. e. c. t. i. n. o. b. q. u. o. c. u. q. v. i. d. e. a. t. u. r. l. e. g. i. s. v. i. n. c. u. l. o. d. i. s. t. r. i. c. t. i. v. e. l. c. o. n. s. u. e. t. u. d. i. n. a. r. i. o. c. o. n. e. x. i. m. o. r. e. h. a. n. c. s. n. i. a. m. q. u. a. m. c. x. x. v. i. j. t. h. e. o. d. o. s. i. i. m. p. a. t. o. r. i. s. l. i. b. r. i. c. a. p. i. t. u. l. o. v. i. d. e. l. i. c. e. t. x. i. l. i. b. r. o. a. d. i. n. t. e. r. r. o. g. a. t. a. b. l. a. u. i. j. d. u. c. i. s. q. u. a. e. t. i. l. l. i. e. t. o. m. n. i. b. u. s. p. s. c. r. i. p. t. u. r. a.

dā cibos reproba bāt. vel sic. licitū e. p. d. i. c. a. t. o. r. i. s. u. m. e. s. u. p. t. a. b. i. l. l. i. s. q. u. i. b. u. s. p. d. i. c. a. t. s. e. d. nō. expedit. p. p. t. e. r. c. o. r. i. n. t. b. i. o. s. q. u. i. a. u. a. r. i. fuerunt.

Penitens. scz. solemniter. et loq. tur. de. actore. peni. tēte. et. cū. est. d. v. o. l. u. t. a. t. e. r. e. i. v. e. l. l. o. q. u. t. u. r. c. u. i. p. e. n. i. t. e. n. s. c. o. n. u. e. n. i. u. n. t. u. r. a. c. t. o. r. s. u. p. p. l. e. v. e. l. r. e. u. s. q. z. d. e. a. c. t. o. r. e. m. i. n. u. s. v. i. t. e. b. i. t. u. r.

Ite. ait. quāli. bet. s. m. c. nullus.

Quicūq. in. hac. lege. qn. qz. notant. p. m. u. q. a. i. u. d. i. c. e. s. e. c. u. l. a. r. i. a. p. p. e. l. l. a. t. a. d. e. p. m. s. e. c. u. d. u. q. a. n. s. m. i. a. z. a. p. p. e. l. l. a. t. e. t. e. r. c. i. u. q. a. b. e. p. o. z. s. e. t. e. n. t. i. a. nō. a. p. p. e. l. l. a. t. a. q. u. a. r. t. u. q. v. m. i. u. s. e. p. i. t. e. s. t. i. m. o. n. i. o. f. i. d. e. s. a. d. h. i. b. e. t. q. u. i. n. t. u. m. q. a. l. i. j. nō. a. u. d. i. u. n. t. u. r. p. o. s. t. t. e. s. t. i. m. o. n. i. u. m. e. p. i. p. m. a. p. s. t. o. l. l. i. e. p. i. l. l. u. d. e. x. d. e. a. p. s. i. d. u. o. b. u. s. s. e. d. a. p. i. d. i. q. v. i. nō. i. t. a. t. e. c. i. a. p. e. r. i. d. i. j. q. v. i. o. m. i. s. o. p. p. r. e. s. s. i. u. s. q. r. t. a. p. i. d. v. i. q. i. j. s. i. t. i. n. e. t. c. p. l. a. c. u. i. t. q. n. t. a. p. i. d. q. t. e. s. t. i. m. o. n. i. u. s. o. l. u. s. e. p. i. nō. v. a. l. e. t. i. i. j. q. i. j. i. u. r. i. s. u. r. a. d. i. e. t. s. z. l. s. l. e. x. s. i. t. a. b. r. o. g. a. t. a. t. a. m. e. i. m. o. c. a. r. g. u. m. e. t. a. t. u. r. e. x. e. a. e. x. t. e. i. u. d. i. c. n. o. u. i. t. nō. v. t. o. f. i. r. m. e. t. e. a. s. e. d. v. t. o. s. t. e. n. d. a. t. q. u. a. n. t. a. a. f. f. e. c. t. o. z. i. m. p. a. t. o. r. e. s. h. a. b. u. e. r. u. n. t. e. r. g. a. s. a. c. e. r. d. o. t. i. u. m.

Sel. de. cur. s. i. s. i. p. o. s. t. l. i. e. o. t. e. s. t. a.

Cū. s. e. r. m. o. n. e. i. d. e. s. t. a. l. l. e. g. a. t. i. o. n. i. b. u. s.

Capitulari. s. b. u. s. i. d. e. i. n. l. i. b. a. r. d. a. nō. e. n. i. n. u. e. n. i. t. i. n. e. a. q. u. e. n. u. n. c. e. s. t. s. e. d. i. n. g. a. l. l. i. a.

De psona. de hac habes. ij. q. i. in primis inferiori p̄t iudica
no ab alio. i. n̄ a ōrio. q̄nq̄ em̄ ab
h̄sit q̄ dixit solū ep̄m esse ordinarū iudicē clerici. et p̄ q̄ dicit p̄s
toceat rē. sed tu dicas. q̄ p̄lati eccl̄ie collegiate h̄nt iurisdictionē. vt

. xv. q. iij. c. i. ē
d̄ immū. ec. nō mi
n̄. ē d̄ iud. c. ij.
. C. de iur̄d. o. iij.
. l. ul. ē d̄ of. ord.
cū ab eccl̄iaz. sed
q̄ h̄ d̄ p̄s toceat
at rē. dicas prius
q̄ secularē. b. t̄n
dixit solū ep̄m ha
bere p̄tatem excō
municandi vt. xvi.
q. ij. visis. i. fi. vbi
d̄. q̄ excōicatio sit
nuero ep̄alis. et q̄
solus ep̄iscop̄ de
beat de causis m̄ri
mortalibus agno
scere. xxxv. q. vi.
multoz. et meli⁹
dic̄ noua ōsō. ē
de excō. p̄la. acci
tōtibz. cōfuetudo
t̄n in talibz dat iur
isdictionē vt. ix.
. q. iij. oquest. C.
de emancip. l. i.

C Si q̄s. a mo
nachū. cōuentum
nomie monasterij
rōne alicuius suc
cessionis que ob
uenit monasterio
p̄ eum aliter non
cōpetit actio con
tra monachū cū
n̄ habeat. vel in
telligit q̄ fideiul
sit de mādato ec
clesie sue vel etiā
sine mandato. sed
pecunia ē cōuerla
in vtilitatē eccl̄ie
vt noua dic̄ ōsō
q̄ quibusdā. ē de
fideiul. si aut mo
nachus cōtra ali
quē deliquit ipse
monachus ueni
endus ē non eccl̄e
fia. ar. xvij. q. ij.
h̄ t̄m. sic seru⁹ cō
uenit qui deliquit
nō eius d̄ns. C. de
noxali. l. penul.
et vl. in fi. primo
autē loco castiga
tio monachi spe
ctat ad abbatē.
vt. xxij. q. iij. cor
ripiat. vt ē d̄ of.
ord. quāto. extra
de ap. reprehensibi
lis. vbi aut p̄ce
tendū est scdm̄ or
dinē iuris. t̄nc so
lus ep̄us est iudex
secūdū. h. vt h̄ d̄
alij dicunt q̄ ab
bas h̄z ordinariaz
iurisdictionē super
monachos suos et
excōmunicare eos potest. vt extra de ma. et ole. cū in eccl̄ijs

Aut afflriā. id est inclusam q̄ semp̄ assidue moratur ibi
Doceat. id est atreat
Judicem. si ipemet nō potest. et ē similit. C. de ep̄ali. au d̄. ep̄ale

mifim⁹ et inter n̄ra capitula p lege
tenēda ōsultū oim̄ fidelīū n̄roz p̄
suimus lege cūcti p̄petua teneant.
id ē quicūq̄ litē h̄ns siue petitor fu
erit rē. vt s̄. **I**te ḡg. iohi defen
sori cūti in hispaniā monendo dicit

Presbr apd ep̄m t̄m iudicari debet

De psona p̄sbr̄ h̄ attendēdū ē
si quā cām habuit nō ab alio
teneri si ep̄s suus adiri debuit. sicut
nouellaz ōstitutio manifestat. que
ita loquitur de sanctissimis et deo a
mabilibz atz reuerētissimis ep̄is et
clericis et monachis **I**mpator iusti
nianus augustus petro gloriosissi
mo p̄e. capitulo. liij. **S**i q̄s ōtra
aliquē clericū a monachū a diacono
missam a monasteriam a afflriā h̄z
aliquā actōez doceat prius sanctis
simū ep̄m cui hoz vnusquisq̄ subia
cet. ille vero cām inter eos diuidi
cet. et siquidē vtraq̄ ps h̄is q̄ iudi
cata sunt nō acq̄ieuerit. iubemus
p̄ loci iudicē executōi p̄fē mādari

Ne vero obiciat. qz h̄ de clerico
loquitur nō de p̄sbro. sciēdum ē. qz
in eadem sup̄ius ōsōe. li. caplo legi
tur appellatōne clericoz et p̄sbrof
et diacones ōtineri. **V**ba aut legis
ista sūt **P**resbros aut et diacones
et leōres et cātoēs q̄s oēs clericos
appellam⁹ et reliq̄. **I**te ḡg. roma
no defensori sicilie **C**lericus cleri
cū ad publica iudicia nō p̄rabat.

De p̄sbr̄ ad nos q̄ si quis cō
tra clericos quoslibz cām ha
beat despectis eoz ep̄is. eosdem cle
ricos tuo facias iudicio exhiberi.
q̄d si ita ē valde ōstat esse incōgru
um. **S**z hac tibi auēte p̄cipimus vt
denuo hoc facē non p̄sumas. s̄z si q̄s
ōtra quēlibz clericū cām habuerit
ep̄m ip̄ius adeat. ut aut ip̄e cogno
scat a certe ab ip̄o iudices deputen
tur. a si forte ad arbitros eundum
est. partes ad eligēdum iudices ab
ip̄o executō deputata ōpellat si q̄s
vero clericus vel laicus cōtra ep̄m
cām habuit. tūc te interponē debes

Nec vero. h̄c sunt verba gregori.

Eruent. aut si fortasse. extra de fo. ope. si quis ōtra.
Executio. id ē executor ad h̄ deputatus scz ar̄d. vt. xxv. bi.
plectis. et ē de fo. o. nullus. cū aut iudex recusat i opeōne actoris

vt inter eos aut ip̄e cognoscas aut
certe te ammonēte sibi iudices eli
gant. nam si sua vnicuiq̄ ep̄o iuris
dictō nō seruatur. quid agitur ali
ud nisi vt p̄ nos p̄ quos eccl̄asticus
custodiri ille ōdo debuit ōfudat rē.

Idem ianuatio ep̄o carolitano.

A laicis iudicibus clerici non sunt
Ratris et coepi **o**pprimendi
Enri felicis et quiriaci abbatis
relacōne agnouimus q̄ in isula sar
dīnia sacerdotes a laicis iudicibus
opprimatur. et fraternitatē tuā mi
stri tui despiciat. dūq̄ solū simplici
tati a vobis studeat quātū videmus
disciplina negligitur. **I**te ḡg.
mauricio **S**acerdotes a regibz sunt

honorandi. nō iudicandi. Ru.

Sacerdotibz aut nō ex terrena
potestate d̄ns noster citius indig
netur. s̄z excellētī ōsideratōne p̄pter
eū cuius serui sūt. eis ita d̄netur vt
etiā debitā reuerētā impendat. **N**ā
i diuinis eloquijs sacerdotes aliq̄n
dij aliq̄n angeli vocatur. **N**am et ad
moysen de eo qui ad iuramentū de
ducendus est dicitur. aplica illū ad
deos videlicet ad sacerdotes. et rur
sū scriptū est. **D**ijs non detrahes. s̄.
sacerdotibz. **E**t p̄pheta ait. labia sa
cerdotis custodiūt sciam et iusticiā
et legē requirūt ex ore eius q̄a an
gelis d̄ni exercitūū est. **Q**uid igit
mirū si illos v̄ra pietas dignetur ho
norare quibz in suo eloquio honore
tribuens eos aut angelos aut deos
etiā ip̄e appellat de⁹. **E**ccl̄astica q̄
testatur historia. qz cū pie memo
rie ōstatimo p̄ncipi i scripto oblate
accusacōes ōtra ep̄m fuissent. libel
los quidem accusacōnis accepit. et
eosdē qui accusati fuerat ep̄os duo
cās in eoz cōspectu libellos quos
accepit incēdit dicens. **I**te et inter
ros causas v̄ras disponite. qz indig
nū est vt nos iudicemus deos. **I**n
qua sētētia sibi magis ex hūilitate
q̄ illis aliquid p̄stitit ex reuerentia
impensa. **A**nte eum quippe pagani

ent an vellet q̄
recusat⁹ delega
ret cām alijs. vel
q̄ p̄tes cogere nē
ad eligendos iudi
ces ut. extra de fo.
ope. si quis lochie
aut si iudex recu
satus fuerit et p̄
bata fuerit causa
recusacōnis ab ar
bitriū reculatoris
ip̄e qui recusatus
fuit dabit iudicē
vel t̄nā mitteret ne
gotiū ad sup̄iorē
vt ōsti. cū sp̄ali.
ē d̄ appel. h̄ q̄ro
an iudicē delega
ti ab ep̄o p̄nt par
tes punire si non
venerint ad iudi
ciū. nō vidr. qz so
lus delegat⁹ a p̄n
cipe p̄t citare. vt
in aut. de litig. s̄.
oēz. coll. viij. nec
alij p̄nt suas sen
tentias mandare
execucōi q̄ orbis
narij vel delegati
a p̄ncipe ut. C. de
ho. auc. iij. pos.
aut. et qui iurat.
ff. de re iur. a diuo.
et solus delegat⁹
p̄t a p̄ncipe mittere
re i pos. ff. de iur.
. o. iij. iudere. pos
test t̄n dicit q̄ secū
dum iura n̄ra sub
delegatus h̄z co
h̄rcōnē qz p̄t iter
bicē eccl̄iaz. ut ē
d̄ of. deleg. ex l̄ris
i fi. et secūdū legē
modicā salutē ha
tebūt eoh̄rcōnez
s̄bdelegati vt. C.
de sportul. l. ij. q.
ff. de of. eius. cū
mā. e. iij. ul. i. fi.
Interponē. h̄
verū ē in minimis
causis. nam maio
res cause ep̄orum
ad metropol. de
ferentur vt. vi. q.
iij. si in. ix. q. iij.
oquestus. et lxx.
bi. c. i.

Ratris. sima
plicitati. s. xxxix.
bi. petrus.

Sacerdotibz.
custodiūt. i.
custodire debent
ut. ij. c. q. iij. nolite

Appellat. er
go ex sola appella
tione nois aliq̄s
ōsequetur ius. sic

. xxij. q. iij. dicat. C. de la. lib. toll. l. vnica. s̄. penl. ē d̄ p̄sbr̄. illd̄.
misti. de acopē. s̄. vlti. ar. ō. ij. q. i. multi. in fi. vbi dic̄ q̄ sola noiacō n̄
sufficit. C. de p̄ba. non ep̄is. l. finali.

Incendit. h̄ vidr q̄ iudex debet destrue libellū qui nō ē legitime

compositus vt. ij. q. vlti. e. vlti. **S**pecialiter. p. bonis. h. etiā. tñ. p. pñtibz qui non accusant et
ouincuntur sed etiā. p. omibz alijs. xij. q. ij. nō estimemus.

Isolita. h. capitulū de actore et sequens de reo loq̄. et notat qd si
actor traxerit reū ad iudicē nō suū p̄bit causā. h. si re⁹ traxerit actorē
p̄ iudicē habetur. vt. C. de iur̄. d. o. iur̄. criminali. hoc tñ intelligas h
te otesta. q̄a si añ
litē otesta. dēstite
rit nō incidit in pe
nam vt. ij. c. pxi.
et. ff. rē. ra. hri am
plius. et. ff. de im
ius. w. quāuis. l. 3
fit ar. cōtra. C. de
trāfac. si quis ma
ior. s. e. placuit.
ut quicunqz. et qd
dicit qd eam p̄dat
dicit quidam ip̄o
iur̄. veri⁹ credo qd
p. sniam et inuēt
h. verbum ouētus

Pontifice. h. manifeste habes
qd in eā ecclīastica
neuter p̄t adire a
liū iudicem siue in
ciuili siue in crimi
nali negocio. laici
aut sine osensu or
diarij eligūt aliū
iudicē in ciuili ne
gocio ut. ff. d. iur̄.
l. i. C. de iur̄. d. o.
iur̄. l. i. h. nō i crimi
li. vt. C. de iur̄. o.
iur̄. in criminali. et
ij. c. si quis cum
clerico. h. i clerico
requirit cōsensu
ep̄i. et etiā p̄rius
cōsensu. ar. h. et
ix. q. ij. c. i. r. s. e.
clericū. r. c. null⁹
et. vi. q. ij. tē. m. qz
et. iij. q. vi. non li
ceat. et. d. fo. ope
significasti. et ē tri
plex rō q̄re laicus
p̄t et nō cleric⁹ qz
laicus p̄t iurare si
ne licētia sui iudic
is. sed clericus nō
ut ex de iura. ca. i
harētes. sed nō pos
set corā laico liti
gare nisi ibi iura
ret. Item ab alio
ep̄o nō p̄t ordies
accipere ego nec
iudiciū qd maius
est. vt. ix. q. ij. nul
lus p̄mas. Item nō
potest ab alio q̄a
suo p̄lato p̄tē iu
diciū aie qd est oc
cyltū. g. multo fō
ti⁹ nec manifestū
ut de pe. di. vi. pla
cuit. Item incōueni
ens iaz est qd vn⁹
ep̄s iudicaret cle
ricos alterius ep̄i qd esse nō debet vt. ix. q. ij. p. totum. et sic oēs de vno
ep̄atu p̄nt sibi aliū ep̄m eligē i iudicē nec renūciare p̄t clericus huius
iuri ex de fo. s. si diligētī. credo tñ l. 3 nō possint renūciare exp̄sse qd
tñ sponte id ē tacite p̄nt osentire in alienū iudicē. nam arbitriū sp̄ont
te eligūt et iudicē delegatū. alioquī exufflatū erit p̄uilegiū clericō
qd clericus p̄t eligē corā quo iudicē velit litigare i olti. fre. auē. h. a
bita. C. ne fi. p. pa. Item multa facē possum sponte ad que non pos
sum me pacto astringē. nam possum in huius aliq̄e heretem nō tamē

principes in republica fuerunt. qui
vix deū nescientes deos ligneos et
lapideos colebāt. et tñ eoz sacdo
tibz honores maximū pagam tribu
ebāt. Quid igitur mirū si cristian⁹
imperator veri dei sacdotes honoret
dū pagam vt p̄diximus p̄ncipes ho
nozem impendere eoz sacerdotibus
nouerūt. qui ligneis dijs et lapide
is huiabant. Hoc ergo non tñ speci
aliter quātū gnaliter p̄ omibz as
serimus sacdotibz. qm̄ adhuc nesci
mus quis interribili iudicio dei qua
lis futurus sit. Etē paulus egre
gius p̄dicator dicit. nolite ante tē
pus iudicare quoadusqz. vt. rē. naz
sunt multa q̄ de iudicio illi⁹ homines
ignorāt. qz fortasse q̄ vos laudatis
ille rephendit et q̄ vos rephenditis
ille laudabit. Item ex dei. milleui
tano **Qua pena feriat cleric⁹ cle
ricū ad secularia iudicia p̄trahens.**

Isolita p̄suptio vsqz adeo illi
citis ausibz aditū patefecit.
ut clerici clericos suo relicto p̄tifice
ad iudicia publica p̄trahant. p̄inde
statuim⁹ vt h. de cetero nō p̄sumat
si qz h. p̄sūperit facē ouētus et eam
p̄dat et a om̄iōne efficiat extrane⁹
Item ex deilio carthaginēsi tercio

**Apud ciuiles iudicem iudicari non
debet cleric⁹**
Lacuit ut quis
quis ep̄oz p̄frozum et dia
conoz seu clericoz cum in ecclīa el
crime fuerit intēratū. vel ciuili cā
fuerit omota si derelicto ecclīastico
iudicio publicis iudicijs purgari vo
luerit etiā si pro ipso fuerit lata sen
tentia locum suum amittat. et hoc
in criminali actōne. in ciuili vero per
dat qd euicit si locū suū obtinē ma
luerit. Si quidem ad eligendos iudi
ces inique de ecclīe cōsorcio iudicat
qui de vniūsa ecclīa male sentiendo
de iudicio seculari poscit auxiliū. cū

pacto me astringere ad hoc possum vt. C. de pact. l. vi. Item tacite pos
sum renunciare foro licet nō exp̄sse. sicut tacite papa renunciat suo
p̄uilegio. vt. ij. q. vij. nos si. et. ij. q. v. mābaltis. sic tacite possum re
nūciare exceptōni p̄curatorie ostra militē h. nō exp̄sse. vt. ff. d. p̄cu.
filiūfamilias. similiter tacite possum renunciare iuramēto calumnie
sed nō exp̄sse. C. de iura. ca. l. ij. in fi. et qd sp̄ote possit r̄ntere habes
iij. q. vi. pullatus
Jo. quicqd dicat
Ioh̄es h. tene qd i
laicū nullo mō ofē
tit clericus vt ex
de fo. com. si dili
genti. nec in cleri
cū sine osensu ep̄i
vt extra de fo. cō.
significasti. b.

puatoz etiā cās ap̄s ad ecclīam de
ferri atqz ibidē terminari precipiat

**Item ex eodē Clericus nō accu
set nisi ante ecclesiasticum iudicem**

De diuersis ordinibz ecclīe ser
uētibz si quis in eā criminis in
currerit et abmuerit iudiciū ecclīasti
cū d̄z piclitari. Item ostitutio li
bro. lxxvij. caplo p̄mo. **Qui cū cleri
co litigiū habet ep̄m ipsius adeat**

Si quis cū clēico litigiū habu
erit siquidē de eā pecuniaria
adeat p̄ri⁹ ep̄m cuius iudicio cleri
cus suppositus ē. ille autē sine dāno
et sine dilatōne optentē fmē liti im
positurus ē. Simaūt noluerit ep̄s
litē dirimē. tūc ad ciuile iudicē dis
ceptatō cause pueniat. vbi autē diri
mere ep̄s voluerit sine scriptura a
liq̄ oia p̄cedat. et diffinitia snia ab
eo p̄ferat sine septura. Qd si de cri
minali cā litigiū emerferit. tūc ope
tētes iudices impellati cōsentaneū
legibz t̄m̄mū cāe imponat. ita tñ ut
disceptatō litis duoz spaciū mēsiū
nō excedat. a litis otestatōe nume
radū. Ad autē alr puniat clericus ni
si obnoxius reptus. sacdotio nuda
tus fuerit ab ep̄o suo vel cleric⁹ ho
nore. si autē emē ecclīasticū ē tūc fm
canōes ab ep̄o suo cāe examiatō et
pena p̄cedat. nullā dūionem alijs iu
dicibz in h̄mōi causis h̄ntibz. Item
ex concilio calcedonenfi

**Clericus adūsus clicū negociū h̄ns
secularia nō exerceat iudicia**

Si clericus adūsus clericū ne
gociū h̄ns nō reliquat ep̄m suū et ad
secularia iudicia nō ocurrat. h. p̄ri⁹
negociū agitetur apud p̄riū ep̄m
vel certe si fuerit negociū ip̄ius ep̄i
apud arbitros ex vtraqz pte clicōs
audiatur negociū. Si quis vero cō
tra h̄ fecerit canonū subiaceat cor
rectōibz. et si clericus aduersus suū

ioribz negocijs. **D**uoz. h. nō tenet. vt. iij. q. iij. s. spaciū

Puniat. nec illd t̄z. vt. ex de iur̄. cū non ab hoīe
clericus. arbitros. et ē h̄ rō qz metropol. nō ē vn̄ h̄ eo nō
d̄z oueiri nec corā ep̄o debz oueiri cū nō possit eē actor et iudex
ut ex de resti. spoli. oquerēte. et ex de ocel. p̄. et ec. nō va. post electō
nē. in fi. h̄ qz cogēt eū eligē arbitros. h̄n. ep̄s. l. 3 sit ei suspēsus. vt ex
de ap. sedo. rē. q̄ris. Item in alio casu cogit ip̄m eligē arbitros. cū re
culat eū vel delegatū ab eo vt. s. e. puenit. **A**udiat. s. vi. q. ij.

lacuit. mē
tatū. id ē ob
iectum et sic loq̄
tur cum lis sit cō
testata

Purgari. per
h̄ patet qd loquit
de reo sed qd dicit
postea euicit. intel
lige id in quo est
absolutus

Locum. id est
deponatur

Inique. cōtu
mclā em̄ facit iu
dici qui eo relicto
vabit ab alterum
ut. ff. de arbi. liti
gatores. similiter
si quis rem debu
cit coram vno iu
dice et reducit po
stea corā alio per
dit litem. C. de af
serē. fol. l. i. in fi.

Sportularuz
ad quas clerici nō
tenentur. vt in auē.
de sanctis ep̄s. s.
sportularuz. er go
nec adūsari ip̄oū
teneri debēt ut. C.
de fructibz et litū
expen. l. vlt.

Noluerit. il
lub non tenet. v
bic. noluerit. i. nō
potuerit quia for
te talē causam nō
potest audire

Sine scriptu
ra. sine scripta pro
cebit ep̄s cum iu
dicat iter suos cle
ricos. similiter in
modicis causis nō
requiritur scriptu
ra ut i. auē. d. mā.
princip. s. sit tibi
nō obstat. s. ij. q. i.
i. in p̄mis vbi dr
snia nulla que sine
scripto profertur
illud em̄ tñ tenet
i criminalibz et ma

ammotio locū hōe p̄t. non solū in occultis sed etiā in manifestis. ij.

Epius iracūbus. vt ex aīo sit iniusta. q. i. si peccauerit

Cito. id est nō seruato ordine iuris

Et aspe. q. nō sublit causa. **P**ratē. auctē huius canonis

Interpellet. secūdu hōe iura q̄ libet exēdicatus audiebatur q̄ volebat pbare se in iuste exēdicatum. hōdie secū nisi sit post appellatōem exēdicatus vel dicat erroē exp̄ssiz in snia ut extra. e. t. p. tuas. si quis ergo q̄ritur me tropol. de iniusta exēdicatōe. aut appellauit ad eū aut nō. si appella uit p̄mo p̄stabit cautōnem absol uendū q̄ stabit iuri. tēntē i opti one h̄z an velit remittē absoluen bū ei a qua appel lauit. vt ex te se. exē. p. tuas. si nō appellauit ad eūz secūdu p̄ora iura tēbeat remittere absoluedū. et si ille nonerit absol uere tunc metro. p. poterit eū ab soluē. vt ex te of. ord. ad rep̄mō. a. li tū viderit sniam exēcōnis euitēter iniustā p̄t. p̄nūci are ipam iniustam l̄z non sit appella tū ad eū. vt ex te ap. sollicitudinē in Te e conuerso si ē appellatū ad eū et viderit esse iustaz eam exēcōis tenet eū remittē absol uendū vt extra de sen. excon. p. tuas in fine. hōdie aut l̄z nō appellet. ad supiorē si tū ē peri culū i mora p̄t eū statim absolue vt ex. e. sacro

S quis. cor. redus. id ē suspensus ut patz p id qd sequitur a nat̄ematizetur

S epus. nec in alia. ergo epi nō p̄nt dispen sare eū talibus q̄ post exēdicatōem celebrāt eū nec o ciliū h̄z possz ar. oē. ij. q. v. que de cā. possz tamē dici q̄ epi eū talibz pos set dispenlare. et expone q̄ spem rē id est ipi sic te s̄ linquentes non tē bent habere spem

ne cum ea pari mucrone pcellaris sententie. ac p vni⁹ muliercule pas sione victus et obligatus ad p̄hen ne traharis exiciū. Deterius quip̄ pe in populis plati delinquit. ac per hoc ipi grauius q̄ ceteri puniuntur vt ait b̄tus greg. scire plati debent qz si puerla vnq̄ perpetrāt tot mor tibi digni sunt quot ad s̄ditos su os p̄ditōnis exēpla trāsmittūt. vñ necē ē vt tanto se cautius a culpa custodiāt quāto p̄ praua q̄ faciunt nō soli moriūt. Et infra Ceterz p̄ caue ne qñ nob̄ h̄m dñi p̄ceptū du os aut tres testes adhibeamus im mo vero scē hoc ecclie dicam⁹. et qd nō optamus de cetero fias cunctis sicut ethnicus et publican⁹. **I**te ex cōcilio sardicēsi. xvij. capitulo.

S eps forte iracū. De eod̄ dus qd esse nō dz cito et aspe omouetur adūsus p̄sbrum siue dya conē et eū de ecclia exterminare volu erit. puidendū est ne innocens dam net aut pdat dūionē. et ideo habet p̄tatem is qui est abiectus vt epi = scopos finitimos impellet et cā eius audiatur et diligentius p̄tractetur Ille vero epi q̄ iuste vel iniuste eū abiectū patiēter accipiat vt nego ciū discutiatur vel p̄betur ei⁹ sentē tia a pluribz vel emēdetur. Tamen prius q̄ om̄ia fideliter ac diligēter examinetur eū q̄ fuerat a dūiōne priuatus ante d̄gnitōem nullus dz p̄sumere vt dūiōni societ **I**te ex concilio carthagin. De eodem.

S quis p̄sbr ab epi suo cor redus fuit debet vtiqz apud vicinos epos cōq̄ri vt ab ipis eius cā possit audiri. ac p ipsos suo epi rēcōciliari. qd nisi fecit l̄z supbia. s̄. inflatus secernēdū se ab epi sui cō mūione duxerit ac sepati cū aliqbz scisma faciēs sacrificiū deo obtule rit anathematizēt ac n̄lominus lo cū amittat. At si querimōniā iustā habuerit adūsus epi m̄q̄rēdū est.

Ite ex cōc. anthioceno. **De h̄is qui damnati a sinodo sacra mini =**

S eps dāna stera d̄tingūt. **S** tur a sinodo vel si p̄sbr a dia con⁹ a suo epi. et ausi fuerint aliqd de ministerio sacro d̄tingē. siue epi s̄ iuxta p̄cedētē d̄suetudinē siue p̄sbr aut diaconus nullo modo liceat ei

restituōis q̄a sibi incluserūt sic. vij. q. i. si quis p̄sbr. s. lxxij. di. plu rimos. in fi. ostat tñ q̄ ipse p̄t in calibus illis dispenlare.

Maxime. id est tantū. sic. xij. di. illud. xvij. di. puenit. xvi. q. iij. per singulas

nec in alia sinodo spem restōnis aut locū satisfactōnis h̄re. s̄z et omūcā tes ei om̄es abici de ecclia oportz. et maxime si postq̄ didicerint adūsus memoratos plati sniaz fuisse eisdē oūicare rēptauerit **I**te ex cōc. mātini p̄ fine spe sit rēcōciliatōis qui exēdicatis omūicare p̄sumit.

S quis epi i ocilio exēdicat⁹ fuerit siue p̄sbr a diaconus a suo epi. et post exēcōmūcatōez p̄sū p̄serit siue epi ille a p̄sbr vel dia conus facē oblatōem vel matutinū vel vespertinū sacrificiū. q̄i in officō suo agē sicut prius nō liceat ei. nec in alio ocilio spē rēcōciliatōis habē nec vltra reconciliari. s̄z etiā eos q̄ ei omūcauerit oēs ab ecclia respui. maxie eos q̄ sciebāt eū esse deiectū. si aē p̄māscit turbās et ocitās ecclē siā p̄ for̄msecā p̄tatez oportet eū sic sedicionarium ab om̄i plebe expelli **I**te ex ocilio agathensi

De h̄is qui innocentes aut mimis

A causis culpabiles exēdicant **D**iscopi si sacerdotali mode = ratōne postposita innocētes a mimi mis causis culpabiles exēdicare p̄ sumperit a ad gr̄az baptismi festi nates fortasse recipe noluerit. a cō uicinis epi eiusdē p̄m̄cie l̄tis mo neatur. et si parere noluerit. omūio illis vsqz ad tps sinodi a reliqz epi scopis denegetur. ne forte p̄ exēcō = cationis p̄c̄m exēdicati longo tpe morte p̄ueniāt **I**te ex ocilio af ricano **De h̄is qui tpe sue exēcōis**

D comunicare p̄sumunt.

Lacuit d̄mūso ocilio vt q̄ ex cōmunicat⁹ fuerit p̄ suo neglectū siue epi siue quilibet clericus et tpe sue exēcōmūcatōis ante audientiaz omūicare p̄sumperit. ip̄e in se iudi cet d̄natōis ptulisse sniaz **I**te nicola⁹ p̄pa **Deponatur epi qui ex**

Communicatis cōmunicant.

Eugualdū treuerēsem et p̄ma tē belgice puicie et gūtariū agrip = p̄me colome archiepos nūc coram nobis et sancta sinodo suggestorum infimūatōne q̄liter cām regis lotha rij et duaz mulierz ei⁹ tebge scz et gualdrade recognouerit et iudica uerint scriptū sup h̄ p̄p̄ijs manibz roboratū offerēt. n̄lqz se plus vel minus aut aliter egisse ore proprio

S quis. vidr q̄ isti clerici qui omūcant ex cōmūcato i dimis officijs pari exēcō mūcatōne ligen tur. vt extra d̄ se. exē. significauit

Per for̄msecam. id est manu laicali. file. s. xvij. di. nec licuit

Discopi. m̄i mimis. ergo p̄ minoribus cau sis non est quis ex cōmūcābus qd verum est vt. e. nullus. sed contra nonne. p̄ sola con tumacia est quis exēcōmūcandus ut. e. certū. ergo siue crimen sit ma gnū siue puū nūq̄ quis est exēcōmū candus nisi sit con tumax. ad hoc dz cūt quidam q̄ ab homine non sit ali quis exēcōmūcan dus nisi p̄ otuma tia h̄ a canone b̄n vt. xvij. q. iij. si q̄s suadente. h̄ nō ē verum qz quāto qz exēdicatur qz p̄ cōtumacia q̄z qz p̄ crimine. vt extra de. v. sig. ex pte. Jo. sed certe illa d̄. d̄. q̄ of fensa sit qz exēcō = mūcābus cū nō vult satisfacē et ita p̄ otumacia q̄ re alia d̄stinctio ē melior. b.

Perueniāt. ar. q̄ citi⁹ morit⁹ qz p̄pter peccatū vt. xij. q. i. c. ij. et tollit deus malos de medio ne pecca tū eorū augeatur. xvij. q. iij. ea vi dicta. et tollit bo nos ne malicia malorū immūtet intellectum eorūz de pe. di. iij. si ex bono

Lacuit. ne = glectū. vidr q̄ p̄ negligētia aliquis excom mūcat⁹ sicut p̄ negligētia aliqz deponitur. vt. lx. xxi. di. dictum est

Eugualdū.

vel non ut .7. q. ser
uetur. si autem iu
tex no ad alicuius
qrelaz excōicauit
aliquē tūc supior
statim p̄t ipm ab
soluē vt in ostōne
innoc. cū sp̄ali. et
ex de ap. gū sp̄alis
Dec aue. ut .
xxij. q. i. ois q̄ re/
cepit.

Quoniam excōica
to. statim. ḡ
est canon iste late
sine minoris excōi
catōis. et p̄torea
si nō corrigat se ex
cōicatur per sniaz
vt .7. e. c. primo.

Quoniam dicitur
cauē. excō
mūcet. si oūicat
crimini et crimio
so est pari excōi
catōne cū ipso li /
gatus nec p̄t ab
soluē nisi ab excōi
mūcatore. si oūi
cat ei sed nō in cri
mine tūc p̄t a solo
sacerdote absolui
ex .e. nu. p.

Quoniam sit ep̄s.
hic habes q̄
f̄ris ep̄i creditur.
et habes expressa
ex de p̄bae. post
cessione. et instru
mentis aliorū p̄n
cipū si cōsuetudo
regionis h̄ habe
vt ex d̄ f̄ro m̄st̄.
cū dilectis. sed obi
ctor cū vna vx
p̄tior sit q̄ mor
tua quare non ere
ditur v̄tō ep̄i in
f̄aliba ut. vi. q. ij.
si t̄m. c. placuit
neq̄ p̄pa ep̄o cre
dit qui dicit se ex
cōmūcasse aliqm
ut ex de testi. cum
tu. fili. q̄nq̄ enim
eulogia ex mala fi
de scribunt. vt. ff.
de custo. reorum.
diu. neq̄ scriptu
re tabellionis cre
ditur nisi habeat
testium subscripti
onem vt in auct. de
here. et. de. fal. ḡ.
scim. neq̄ m̄st̄o
p̄curatoris extra
de p̄cur. c. i. nec i
strumēto iudicis.
vt ex de test. cū a
nobis. hugo dicit
q̄ sp̄ statur sigillo
ep̄i q̄ obtinet viz
cōm publici instru
menti ut extra de
fi. instrumē. scri
pta. et de f̄re iudic.
p̄uenit. alij dicit
q̄ non creditur ei
nisi rebatūm sit i
publi cam forma

nec aue eis dicāt qz quicūq̄ i h̄is
vel alijs phibitis sciēter excōmuni
catis omūicauerit iuxta ap̄oz i
stitutōem et ip̄e filii excōicatōe sub
iacebit **¶** Itē isidorus De eodez

Quoniam excōicato neq̄ orare ne
q̄ loqui nisi que ad eandē ex
cōmunicatōem p̄mēt neq̄ vsci lz
Si quis enim cū eo ā palaz aut ab
scōse locutus fuerit. omūne cum eo
stati excōmunicatōis straxet penā

¶ Itē ex ois. cart̄h. De eode

Quicūq̄ omūicauerit vel ora
uerit cū excōmūicato si laic⁹
ē excōicetur. si clericus est deponat̄.

¶ Item ex decreto honorij pape
**Excōicatoz noia vicinis oibz palā
et publice annuncientur. Ru.**

Quoniam sit oibz ep̄is excōicatoz
oio noia tam vicinis ep̄is q̄
suis parochianis p̄ter indicat̄ ea
q̄ in celebri loco postea p̄ foribz ec
clesie cūctis ouemētibz inculcat̄ q̄
tin⁹ in vtraz diligētia excōicatis
vbiq̄ eccl̄astic⁹ aditus excludatur
et excusatōis causa om̄ibz auferat̄

¶ Vez illud de nominati excōica
tis intelligitur. excōicatōnis em̄ p̄
nam dupliciter subimus. et dū rea
tū incurrimus. et dū sententia nota
mur **¶** Vñ iero. in libro iudicum.

Quobz modis aliq̄s sathae tradit

Audi demiq̄ aplm dicentes de
eo qui peccauerat. Tradidi i
quit h̄moi hoiez sathane in interitū
carnis vt saluus fiat sp̄s eius i die
dn̄i. Vides ergo quia et mō non so
lū p̄ ap̄os suos tradidit deus delin
quentes in manus inimicōz. s̄ etiaz
p̄ eos qui eccl̄ie p̄sident et p̄tātē h̄nt
nō solū soluēdi s̄ etia ligadi. Tra
dūtur aut p̄cōres i interitū cānis
eum p̄delictis suis a xp̄i corpe sepa
rant̄. et vt michi videtur etia dupli
citer nūc tradūtur hoies de eccl̄ia in
p̄tātē zabuli. hoc mō quo supius
diximus cū delictū ei⁹ manifestum
sit eccl̄ie. et p̄ sacerdotē de eccl̄ia pel
litur vt notatus ab oibz erubescat.
et ouerso euemat ei illud qd sequit̄
vt sp̄s saluus fiat i die dn̄i n̄i ihe
su xp̄i. Alio aut mō quis traditus
est zabulo. cū p̄c̄m eius non est ma
nifestū hoibz. deus autē qui videt in
abscondito p̄spiciēs mentē eius et a
nimos vicij ac possessiōibz deseruē
tes. et in corde eius nō se diligi. s̄ ā
auaritiā aut libidinem ā iactātiā
vel alia h̄moi. Itū talē ip̄e dn̄s tra
didit sathane. quomō autez eradic
eū sathane. discedit a mente eius.
auertit se et refugit a cogitatōibz

eius malis et desiderijs indignis. et
relinquit domū cordis eius vacuaz
¶ Cū ergo p̄ sententiā quis nomi
natus fuerit. cū eo omūicare nō de
bem⁹ Cū aut solo reatu occulte ex
cōmunicatōis straxerit penaz. nō ē
ab eius omūione cessandū. vñ dn̄s
in euāgelio tūc demū p̄cōrez dixit
habēdū sicut ethnici et publicanū
cū eccl̄iam audire cōtēpserit Ap̄tus
q̄ nō ait. si quis frater ē fornicatō
s̄ si q̄s frater noīatur fornicatōz et
sentētie nominatōnem intelligens.
Hinc etiā vrbanus guilimūdo ep̄o
sane qd sup richardo et. require. J.
causa. quidā ep̄s in heresim lapsus.
Hinc etiā xp̄s in euāgelio zizani
am dixit esse tolerādā vsq̄ ad mel
sem **¶** Idic iero. i eodē libro iudicū

Mali a hōnis penitus separi nō p̄nt

Nolite recedere a domino vsq̄
in hodiernum diem. hoc est do
nec seculum stat. Distendat ergo in
quomodo iehuseus donec iherusalē
stat habitet cū filiis israhel et iuda
in iherlm. Quippe cū nec ip̄i quidez
filij iuda habitent in iherusalē ideo
nec istud v̄z esse poterit q̄ iehusei
cū iudeis habitabant in iherusalēz.
qm̄ nec ip̄i quidē h̄itabāt in ea. S̄z
nos intelligamus hec sp̄ualiter assu
mētes euāgelij parabolā q̄ dicit de zi
zanijs. S̄mite vtraz crescē ne for
te volētes eradicare zizania eradi
cetis simul cū ip̄is et triticū. Et ifra
Audi igitur scripturā dicentes. qz
nō poterant filij iuda dispendere iebu
seos s̄z habitauerunt cū ip̄is in ihe
rusalē vsq̄ in hodiernū diem. Vñ de
p̄cōz vos qui fideles estis. vt ita vi
tam v̄ram et oūsatōez seruetis. ne i
aliquo vel ip̄i scādalu patiamini vel
alij scādalu faciatis. s̄z sit vob̄ sum
mi studij sumeq̄ cautele ne quis in
hanc sanctorū congregationem pos
lutus introeat. ne quis iehuseus ha
bitet in vobis. vides em̄z quia dicit
scriptura q̄ non potuerunt eicere fi
lij israhel vel iuda iehuseos de iheru
salem. iehuseus autem interpretatur
cōcultatio. esto ergo quia nō possu
mus eicere istos qui nos conculcāt
eos saltē quos possumus quoz pec
cata manifesta sunt eiciamus. Vbi
enim peccatum euident non est ei
cere de ecclesia neminem possumus
ne forte eradicantes zizania eradi
cemus simul cum illis et triticū. mo
uet me tamen qd dixit quia non po
tuerunt eicere iehuseos id est eos
qui interpretantur conculcatio. et
ideo videamus qui sint in ecclesia

vt in auct. vt nulli
iudi. s̄. si vero. et
C. de co. i. donatō
nibz. vel nisi habe
at subscriptionem
testiū etiā si nō sit
p̄ publicā manum
f̄cū q̄a forte non
sunt ibi publice p̄
sone ut. xvi. q. iij.
.s̄. p̄. hodie est ex
peditū circa ordi
nē iudiciorū q̄ nō
p̄sumitur p̄ iudis
ce nisi q̄tuz alias
p̄bari p̄t vt ex d̄
p̄ba. qm̄ p̄tra. in
om̄ibz alijs p̄fuz
mo p̄ sua iudicij
.s̄. q̄ sit iusta ex a
nimo et ex cā et q̄
tym ad ius litiga
toris vt in ostōne
cū sp̄ali. de ap.

Excusatōis.

ar. q̄ contra ea q̄
publice facta sūt
nemo postmoduz
audiendus est vt.
vii. q. i. licz. l. iij.
di. nulli. xvi. di. q̄
dicitis. xij. q. ij. q̄
diuimis. ar. cōtra
lxxij. di. propo
sui. in fi.

Audi sathane
ne sathane
dr trabi quia dya
bolus in eo habet
p̄tātē q̄ in p̄z
core suo ut. xxij.
q. i. s̄. h̄is aucto
ritatibz. in fi.

¶ Quidā. xxz
nij. q. ij. c. iij.

Nolite. often
dat. siuple
q̄ s̄ ab l̄ram vult
intelligere

¶ De zizanijs.
.i. de occultis pec
catoribus

¶ Vtraz. id ē
malos esse cū lo
nis

¶ Triticū. ar.
ad q̄nē vbi vñ i
terfcūs ē ab vno
de tribz si dubita
tur a quo q̄ rati
one dubitationis
om̄es v̄bēt. p̄mo
ueri q̄a rōne dubi
tatōis supflua et
viciola tolerātur.
xij. q. ij. nō estie
mus. exē de sepul
turis. sacris. simile
.xij. q. v. teniqz
et sanctius est im
punitum et. ff. de
penis. absentē ar.
cōtra de pe. bi. v.
si qui vero. ff. ad
l. acquil. qua vul
neratus. Itē est s̄
ar. q̄ rōne onexio
nis p̄mittitur qd
alias non lz sic. lx
xxi. di. cū om̄ibz.

ff. de minor. etia et quid iuris sit de h in qomb nota ui. b.

¶ Neqz margaritas. s. xliij. di. in mandatis

¶ **Q**uanto. ar. ex hoc capitulo q non nocet taciturnitas qn no pdest otradictio vt notat. xxvii. di. di. a com

¶ **A**d mensam. p mittim. ad h ut eos luere mur. vt. xxiiij. q. iij. infideles. cu iudeis tn non possum. omede. vt. xviii. q. i. oes. sed nec hodie cum pagamis licitum e co mede cu ipi discer nat cibos sic et iudei h e causa qd re possumus con muncare pagamis et non excocatis cu tn illi sint mbru diaboli ut eolucrifaciamus. tn ideo quia no multu curarent h colvitarem. cu ex comunitati erubescant si non comunicatur eis vt. s. e. audi

¶ **E**uideter. vel certe. g aliqs cotra seipm fert sententia vt. xxi. di. nuc aute. ar. otra q: nemo sibi impere pre. vt. ff. de arbi. l. penul. melius tn est si h faciat aucte supio ris. de pe. di. i. in actione

¶ **Q**uestione. id est distictione

¶ **D**e penitencia. h. de pe. di. i. s. h sicut

¶ **P**refinito. in cena domini

¶ **Q**ua snia. sic ludy secularis pt aliquoz excocare id est a legitimis actibus phibere ut ff. de pe. moris.

¶ **E**ngeltruda. a. iij. q. iij. c. vlc.

¶ **S**i qs comu. xvii. q. iij. si qs comum

¶ **S**upra. s. v. q. ij. c. ij.

¶ **A**b igressu. hic vidz senti re q qui clericum verberat tantum est seperatus a sacramentis et ab ingressu eccle. neqz obstat ille canon si quis suadete. na

deulcates. illi sine dubio de quib9 dñs dicebat i euagelio. Nolite mit te sanctu camib9 neqz margaritas an porcos ne forte sculeet eas pedi bus suis 7 ouerfi dirupat vos. Iste est ergo iebuseus id est cocultatio qui indigni audiut verbu dei. et cu audierit neqz vt infideles discedut neqz pmanet vt fideles. sed pcepta misterioru noticia 7 fidei nre secre tiorib9 pscrutatis ouerfi postmodu impugnant nos. et otradictombus suis corda nra dirumpit et deulca tes hbi dñici margaritas et orna meta fidei maculantes. De istis er go dicitur. qz no potuerut eice filij iuda iebuseu de iherlm vsqz i iudier nu die ¶ **I**te ide supra. xij. pphas

Porcis et canibus sancta non sunt

¶ **V**ando ergo vir **comitteda** ecclesiasticus 7 prudens atqz m telliges multas impietates in ea q vocatur domus dei esse cognouit et no solu multas h 7 fortes 7 q op pme possint iusticia 7 intatu docto ru rabiē pcessisse vt accipiat pmiu in iudicio et omia p munerib9 faci ant. paupes deuitent in portis 7 au dire stemnant. Taceat illo tpe ne det scm canibus 7 mittat margari tas an porcos q ouerfi deulcent eas et imitetur iheremia dicentē. solus sedeba qz amaritudine repletus e ram ¶ **I**te iohes crisostom9 i epi stola ad hebreos **Cu pagano comedere h cum excocato non licet**

¶ **A**d mensam quippe paganor9 si volueritis ire sine vlla phibitoe p mittim9. Si em quis frater nominatur inquit inter vos 7 fra tre in hoc loco oem fidelez simpliciē intellige no monachū tm Qui d est aut q fraternitatē vocat. nisi laua crū regnatōnis qd facit posse voca ri deū prem omnipotentem. si quis in quit noiatur frater fuerit fornicato aut auarus aut ebriosus. cu hmoi nec cibū sumere debetis. Cu aut de paganis ager. no ita. h si quis vos vocauerit ex infidelibus paganos h gnificas 7 vultis ire. omie qd appo nitur vobis omedite. si quis frater ebriosus noiatur 7c. D quata inte gritas. nos no solum no fugimus ebriosos h etia imus ad eos parti cipates cu eis ¶ **E**uideter itaqz ex pmissis auctatibus apparet q eoz omunionē vitare no cogim qui sen tentia notati no sunt. h 7 ipi9 sen tetie notatio multipliciē intelligit. aliqn enim arcetur quis a limimb9 ecclie 7 a omuione corpis 7 sangnis

xpi. Vel teste oscia iuxta illud apli. pbat se ho et sic d pane illo edat 7 de calice bibat. qz q indigne madu eat 7 bibit iudiciu sibi maducat et bibit ¶ **I**te illud pspere. facilius sibi deum placabunt 7c. require infra i causa Maleficijs impeditus. qstioe pma de penitencia. Vel eccliaffica sen tetia. sic penitentes quib9 tpe pimi to bnficiu recociliatōis impendit h sentetia excocatio vocatur. qz a co muione corpis 7 sangnis xpi nota tu phibet. sicut 7 adaz ab esu ligni vite excocatus e a dicete dno. Vi dete ne forte sumat de ligno vite q sentetia no sepatur quis a sortio fidelu. Est 7 alia sentetia q anathe ma vocat. q quisqz sepat etia a con sortio fidelu de qua sup dcm e. Cu excocumicatis nolite ouicac. hac di stinctōnez cuiqz licet adutere ex au toritate iohis ppe. engeltruda vxo rem bosonis 7c. Require sup in ca. quidam epus a ppria sede deiectus ¶ **I**tem ex aucte eiusdem. si quis do mu dei violauerit 7c. require. ¶ **I**n ca. qda p sbr infirmitate grauatul ¶ **I**tem ex aucte filuestri pape. pnti d creto censemus 7c. require supra i ca ¶ **I**n infamiaz cuiusdam epi. Iux hac ergo distinctōnez intelligenda e illa auctoritas innocetij. Si quis suadete diabolo 7c. vt. ¶ **I**n ca. qui da p sbr. ut iux ethiologia vocaboli anathemati id e sepatōni sbiaceat q in edictu illud incidit. qa a cor pore et a sangne xpi ab ingressu ec clesie se alienu fac q impias manus in clericu micē ausus fuerit. q etiaz a nullo epo absolui id e mote peni tetiu recociliari pt. et nisi pmi apli co aspectu se representare curauerit ¶ **I**llud aut petri de clemete. si inimi cus est iste clemens 7c. de snia nota tis intelligendū est. sicut 7 illud vt bani. quib9 epi no omunicat 7 cefa vt infra in causa eade. Ceterz falsu esset illud varenis cocilij sedi. si tm epus alieni sceleris se osciu nouerit ¶ **I**te et illud. placuit vt si qn eps 7c require sup in ca duo fornicatores et infamia notati ¶ **I**te grez. e. contra clero et populo salomitano

Comunicare non licet hijs qui cum

Excocumicatis communicat ¶ **R**ogo 7 moneo ne cuiqz sacer doti supascripto maximo omuicati otra anima suaz quisqz vrm omuni care psumat ¶ **I**te ex oci. toleta no pmo. **Null9 clicoz vel laicoz**

Sad tomū excocati accedat

¶ **I** quis laicus abstinetur. ad

anathema ibi est idē q sepatio hoc tu tenet ecclia 7 o tra eū e extra de ap. puenit. Jo. fa uentin9 n oluit eū corrigē 7 dixit ta le esse comūica tu sed non esse vi tadū anteqz tenu cietur. sed expste contra eum e exē de sen. ex. cu non ab homine

¶ **S**rbani. h. e. quib9 epi.

¶ **C**eteru. q. d. bā distingo. me simpliciter excoc mūicatos et ana thematizatos vt sez illi sint vitandi isti. no

¶ **S**i tm. s. vi. q. ij. placuit. et. c. ij. et vlti.

¶ **I**te g. g. ecclia tra. otra id qd bi xerat simpliciē ex cocatos n esse vi tadus mo ostēdit omes excocatos esse vitandos

¶ **R**ogo. v. v. b. u. rogādi h p/ ceptiue ponit mo nemus enim quos habem9 caros vt. xxvii. q. i. sic em et alibi rogo po nitur pprie scilicet tpe caritue vt. ff. d. nego. ge. si serui mei rogatu. h po meur rogare pro mandare sic ponit tur mandare pro rogare. xxiiij. q. i. iij. guiliariis

¶ **C**omūicac. in sacris fm. h. vel dic q maxim9 fu it excocato cum oib9 suis fautorib9. vel isti ouica bāt ei i omie alias excocatio non de scēbēt vsqz ad ter ciā psonā. h. e. qm multos. nec ob stat. xix. di. anasta sius. qz ibi comu nicabāt ei i crimī ne heresia

¶ **S**i quis. epi. sisti enim non potuerit ignora re sniam sui epi ue. xij. q. ij. qui diuis nis et humanis

¶ **C**ommoniti. ar. q sufficit si ali cui dem est. de ex cocatōe alienius vt ipi teneatur vitare vt extra d elec. venerabilem ēca mediū i pte d cila. et de postula tione. ab h ar. oē extra de cleri. ex.

mi-illud. Sen. pma sententia vera e qn excōicatio alicuius puenit ad aliū p famā publicam. alias forre secus esset vt m contrario

Sz s. vult dicē q: maximus fuerit excōicat⁹ cū omibz suis fau toribus

Lapsus s. xx. iij. q. ij. c. iij. Excellētissimus. e. excellētissimus

Sibus epī. nō oūicetis. hie. vij. q. i. seire. de. x. di. c. i. nec obstat. vi. q. ij. si tū. q. hie lo qtur cū constat de snia s. scitur cā esse iniusta

Liget dū tū non post appella tōne nec error sit expressus i snia e. e. p. tuas

Si merito. pari. quod s. si epus oūicat aliū cui excōmunicato a simplici sacerdo te. iam ligatus ē hoc canone sed a quo abscleuet de. dicit q. oūicās ex cōicatio a suo pre lato est absoluen dus e. de. p. r. re miss. q. aut in pte decisa. et ita a me tro pol. sed dicas q. a simplici sacer dote p. absolui. nisi oūicet ei in crimine. vt e. e. nup. vidi. tū q. sic in suspensio a iure post pnam nō res quiritur alia absolutio sic nec in excōicatio a cano ne. sed qd si papa oūicet excōicatio. ille nō est ligatus q. nō ligat ipsum canon. xxv. q. i. s. hys ita

Refugiētes. id est oremmentes

Lericus. m. s. tentū huius capituli habes. s. e. q. si epus forte. Emo. s. xps. ex s. capitu lo dixit pe. ispa nus haberi causaz quare non possit appellari a snia ex cōmunicatōnis cū xpus eum liget a cuius snia non p. appellari. alia est ratio q. nemo ex oūicatur nisi p. otumacia. s. e. ne. mo. et nō audigur otumax appellā vt. ij. q. vi. s. fuis quoz. quidā autē illā assignāt rōnez q. excōicatio secū trahit suā executōez e. de ap. pastoralis. vñ sic ab executore nō appellatur. ita neqz ab hac snia. s. h. nō valet q. qnqz appellatur ab executore cū. s. excedit modū a sē

domum eius vel clericoz vel religio soz nullus accedat. filr et clericus si abstinetur a clericis deuitet. Si quis vero cū illo colloqui a diuini fuerit deptensus etiā ipe absteinea = tur. s. hoc p. tinet ad eos clericos q. eiusdē epī sūt. et ad omes qui com moniti fuerint de eo qui abstinetur siue laico quolibz siue clēico

Sz s. p. ealiter in hys qui noiatim excō munitatis oūicant. vñde infra vr banus. Sane qd super richardo tē et sup in cā. Quidā epus in heresim lapsus. Itē nicolaus p. a Excellētissim⁹ rex carolus. infra circa finē huius cause

Itē vrbanus. **Sentencia pastoris timēda est liey.**

Ovibus epī nō iniuste ligēb omunicat nō oūicetis. r. q. s. eicerint nō recipiat. Valde enim timēda est sententiā epī licet iniuste liget. Item ex octaua sinodo.

Excōmunicatōnis contrahit penā

Squis excōicatis comunicat.

Iquis frater aut palam aut abscoise cū excōicatio fuit locutus. aut oūictus oūuione. statim cū eo excōicatiois oūtrahat penā. Itē ex ocil. carth. sedo. De eodem.

Ovi merito facinoz suoz ab ecclia pulsi sunt si ab aliq. epō vel p. bro vel clerico fuerit suscepti in oūuione ipe cum eis pari crimine teneatur obnoxij refugiētes sui epī regulare iudiciū. Itē ex cōcilio carth. q. rto. **Qui iniam epī putat.**

Qui iniustā recurrat ad sinodum

Lericus qui epī distriōnem circa se putat iniustā recurrat ad si nodū. Itē iohes crisostom⁹ sup epistolā ad hebreos. **Vincula ec**

clesiastica nō sūt oremnēda

Emo otenat vincula ecclia sti ca. nō em hō est qui ligat. s. xps q. hāc p. tates dedit et dños fecit homi nes esse tantū honozis. Itē aug. de h. bis apostoli s. mone. lxxix.

Sathane traditur qui ab ecclesia

Omnis xpianus excōmunicatur dilectissimi qui a sacerdotibus excommunicatur sathane traditur

tentiā qua quis absoluitur ab alio secū trahit executionē tñ appella tur ab eo. io. Anis. sathane. dū tñ iusta de cā excōicat vt. xxiii. q. iij. si quis non recto

Quo sez. qz extra eccliam est dyabo lus sicut in ecclia xps. ac p hoc quasi dyabolo tradi dicit. qz ab ecclie cō munionē remouet. vñde illos quos tūc apls sathane esse traditos p. di cat a se excōicatos esse demonstrat

Ichil sic. Itē sup iohes debet formidare cristianus q. separi a corpe xpi. Si enim separatur a corpe xpi non est membrū eius. si nō ē membrū eius nō vegetatur spū ei. Quisquis aut inquit apls spm xpi nō habz hic nō ē eius. Itē dñs. Quoz dimiseritis pēca tē. id est q. bus eccliam interdixeritis nisi recō ciliati p satisfactionem fuerint ipis ianua regni celestis clausa erit.

Item ex concilio mileuitano

Vicini epī audiant eos qui de iudi

cijs epoz suorum queruntur.

Resbri vel diaconi vel ceteri i feriores clerici si in causis quas ha buerint de iudicijs epoz suoz con questi fuerint. vicini eos epī audiāt et inter eos quicquid est simāt ad hibiti ab eis ex cōsensu suoz epoz. Qd si ab eis puocandū putauerit nō puocēt nisi ad africana ocilia vl ad p. mates suaz puiciaz. ad trans marina aut q. putauerit appellādū a nullo inter africam in oūuione su seipiantur. Itē ocilio carthag. q. rto. **Iniusta epoz dānatio irrita**

Iritā esse iniustā esse censet

Epoz dānatoez censem. r. id circo a sinodo retractandā. Itē ex eod. q. rto ocilio. **Qui cāe sue ad esse r. innocentiā asserē voluerit in tra annum excōmunicatōis hoc facias**

Rursus constitutū est vt quo tiens clerici oūicti vel confessi in aliquo crimie vel ppter eoz quo rū vrecūdie parciūt. vel ppter ec clesie opprobriū aut insolentē insul tationē hereticoz atqz gentiliū. si forte cause sue adesse voluerint. et innocentiā suā asserere. intra annū excōicatiois hoc faciāt. Si vero in tra annū causam suam purgare cō tempserint. nulla v. x. eorū penitus audiatur. Item gelasius papa.

Extra eccliaz ar. q. qui semel ē excōicatus ampli us excōicari n. pos t est. q. q. e. cele siā ē nō p. magis esse e. e. ar. conz tra. iij. q. iij. en. s. gelodrudaz. de hoc ibi not aui

Ichil. q. s. pari. iuste a lias non obest. vt e. e. a nobis. e. quib obest. tam si otēntur statim in cipit ligare. xxiii. q. iij. notādum in fi. et iteo maxime est timēda q. ma xima est pena. vt. xxiii. q. iij. corri piantur

Resbiteri. s. capitulū ha bet. s. ij. q. vi. pla cuit

Iritaz. id ē irritantam

Retractandā. de facto sic de ipo iure irrita. vt e. d. ap. ad p. sentia

Rorsus. id est post alia sta tuta sic pone casū quidaz acclatus de crimine legitie fuit citatus. nolu it venire excōicaz t⁹ fuit p. otuma cia s. iij. Anū veme auditur sup crimi ne postea non. q. habetur p. oūicto vel ofello iuris in terptatione. nam qui excōicaz est p. suspitōne here lis post annum p. heretico habetur vt extra de hēti. excōicamus. circa prim. non obstat. iij. q. ix. docerim mus. q. ibi loquitur cū lis ē otēst. alias non puniūt de crimie s. p. cōz tumacia. s. p. by spanus ppter hoc obum purgare in tellexit s. capitulū de clerico m. fa mato q. si citat vt se purget et cōtu max fuerit iuris i terptatione. p. cō uicto habetur. x. xiii. q. iij. de illici ta. vel dic q. tem perat rigore illoz rum canonum qui dicebant q. si cle ricus otemnit ex

excōmunicatōnez statim teponēdus est. s. e. si quis p. bro. et. c. sequenti. sed hic ppter insultationē hēticoz. dat eis annū ad pbandum inno centiā suā. sed si p. annū steterit excōicatus. tunc pmo teponitur. vel

Si illata . a dioloco hē tico cuius stia mul la fuit . Sz quid si aliā tulisset sniam in suos subditos dieo q̄ tenet quia illi quā sunt extra eccliam bñ hñt iurisdictionez . vt . xx . iij . q . v . si p̄pterea et . iij . q . vii . § . vl . alij oīra sentiunt vt . xx . iij . q . i . audi uim . sed illud nō tenet cū exēdica tus sit vt ex d̄ se . et re . iud . ad pro bandum

Secundū . nec dei . id est deo

Nec nocē . q̄n punit malefōrē vt . xxx . iij . q . iij . ne mo .

Episti . distrū pit . vt . xv . q . vi . auctoritatem

Solueris . q̄si dicet si iuste ligat erit ligatus in celo et exōuerfo . vt de pe . di . i . que p̄ nitet

Emerariuz . plerūqz . nocet em̄ si cōtemnet

Set nocet . q̄ si p̄ impitiā iudicat fac̄ litē suā ut insli . de obli . q̄ ex q̄i malef . § . i . h̄ si p̄ volū incurrit i famiam et p̄pterea punit in totam lis tis estimationem . C . de pe . iud . qui ma . iud . l . iij . eodem motu ad interesse punitur qui miu = ste exēdicauit ali quē nisi errauerit ex eā . pbabili . vt extra de sen . ex . fa cro

Sid obest . tabla . iij . q . i . nom̄

Senti . ē . nō sunt . oīra . q̄ . xij . q . i . nolo . de ed . di . i . iubemus . in illis capitulis d̄ q̄ non sufficit cōscia sed requiritur bona fama q̄ tū ad alios . h̄ illa capitula loquunt̄ q̄n sumus inter ta les q̄ pati sūt imi tati . nō rep̄hen . tere . vii . ne tales corrūpamus exē plo m̄i . debemus vt fama n̄ra luce at coram eis . sed h̄ loquitur cum fu mus inter tales q̄ non curant imitā ri . sed tantū repre hendē . fūc sufficit

errorem et vacua est . si iniusta ē tā to curare eā nō d̄z quāto apud deū et eius eccliam nemimē p̄t grauare iniqua sententia . Ita ergo ea se nō absolui desideret qua se nullatenus p̄spicit obligatū

Ite aug . de sū mo bono **Deus nec nocet nec noceri patitur aliquem iniuste**

Secundū catholicā fidē nec dei nature nocere quis q̄ p̄t . nec natura dei iniuste nocere cuiq̄ p̄t . nec noceri iniuste patitur quenq̄ . qui em̄ no cet vt ait aplus recipiet hoc qd̄ no cuit

Idem de verbis domini **Iniusta vincula distrūpt iusticia**

Episti h̄re fratres tuū tanq̄ publicanū . ligas illū in terra s̄z vtrū iuste alliges vide . Nam iniusta vincula distrūpt iusticia . Quē solueris inquit in terra solue9 erit in celo

Ide de s̄mone dñi i mōte **Temeritas iudicandi non ei qui iudicat sed iudici nocet . Ru .**

Emerariū iudiciū plerūqz nil nocet ei de quo temere iudicatur ei autē qui temere iudicat ip̄a temeritas necesse ē vt noceat

Ide ad clerū p̄ponensem **Non obest homi vid obest iniusta sententia**

Homi q̄ ex illa tabla vult eū delere hūana ignorantia . si de libro viuētū nō eum deleat iniqua oscia

Ide ad secundum manicheū . **S**enti de augustino De eod̄ quicquid libet . sola me in oculis dei oscia nō accuset

Ite aug . ostentimo archiepo mediolanensi . **Quo osciētia iustificat alioz male**

In cun = **ledicta nō timeant**

Itis q̄ in hac vita adūsa pue mut sola ē sicut nostis oipotētis dei districtio p̄sanda . atqz ad cor p̄ri um semp̄ recurrēdum . vt nulli9 ibi lingua implicet vbi oscia nō accusat . Quē em̄ oscia defendit liber est inter accusatōnes . et liber sine accu satōne esse non p̄t si sola q̄ interius addicit oscia accuset . De v̄ra igi = tur sanctitate absit a xp̄iano9 iudicio ea que maledico9 hoim rumo rib9 cōficta credim9 in qualicunqz modulo suspitōnis adduci . quia et sacri eloquiū testimonium tenemus vt mala maiorū cum forsitā dicunt̄ nō pbata credi nō debeāt . s̄z citius pbata vlcisci . Hec igitur dixi vt mi mie leuitatis esse ostenderem si qui mala graua credē studeāt q̄ p̄ba ri non p̄nt . vnde sanctitas vestra de bet mentē suā a maledico9 rumo rib9 hoim atqz obtractatōib9 disun gere et sola que eterne vite sūt atqz

adutilitatē subdito9 p̄ficiūt cogi tare . **I**te aug . in psalmo . xxx . vij . **frustra danatur ab homine quem**

T si ad t̄pus . **de iustificat**

Damnaris ab hoie et si dixerit sententiā p̄ cōsulis in ciprianū . aliud est sella terrena . aliud ē tribu nal celeste . ab inferiori accipit sen tētiā . a superiori coronā

Ide i psal mo . xxviii

Vstodi it9 innocentia tuā vbi nemo opprimit eam tuā p̄ualebit in te falsū testimoniū s̄z apd̄ hoies . nū qd̄ apd̄ deū valebit vbi cā tua dicē da ē . q̄n de9 iudex erit ali9 testis q̄ osciētia tua n̄ erit . Int̄ iustū iudicē et osciētiā tuā noli timē n̄ cām tuā

Ite gg . papa . **non hominum lin guas s̄z osciētiā curare debemus .**

Inter v̄ba laudatiū siue vitu peratiū ad mētē sp̄ recurrent̄ dū ē . et si ea nō iuenit bonū qd̄ de nob̄ d̄r magnā nobis tristitiam ge nerare debet . et rursus . si in ea nō in uenit malū qd̄ de nob̄ hoies loquūt̄ in magnā debemus p̄silire leticiam

Quid em̄ si nō oīmes laudāt et con sciētia liberos nos esse demonstrat . Habetemus paulū dicētē . gl̄a n̄ra h̄ est testimoniū osciētie n̄re . Job q̄z dicit . ecce in celo testis me9 . Si ergo est nobis testis in celo testis i corde dimittamus stultos loqui fo ris qd̄ volunt . Quid enim aliud de tractantes faciūt nisi q̄ in pulueres sufflāt et in oculos suos terrā exci tant vt vnde puluerē detractōnis p̄ flant . inde magis nil veritatis vide ant . vocādi tñ sūt etiā ip̄i trāquille ammonendi . eisqz satisfieri modis oīmbz debz sciētes q̄ de iudeis veri tas dicit . ne forte scādalizem9 eos si aut̄ satisfieri sibi ex veritate nolue rint habes osolatōne quā in euang elio accipias . Cū em̄ dño dictum fuisset . scis qz audito hoc v̄bo scāda lizati sūt iudei . r̄ndit . f̄mite illos ceci sūt duces cecoz . Paulus q̄z aplus ammonet dicēs . si fieri p̄t qd̄ ex v̄bis ē cū oīmbz homibz pacē h̄ntes diciturus cū oib9 homib9 pacē ha beam9 . hoc difficile esse p̄spiciens p̄ misit si fieri p̄t . et . subiūxit . qd̄ fieri p̄t cū dicit q̄ ex v̄bis ē . qz si nos in mente caritatē erga odietes serua re cupimus . et si illi nobiscū pacem nō h̄nt . nos tñ cū illis sine dubio ha beamus . **H**oc inter eos qui p̄ ati sūt suspicari q̄ nō vidēt . pati sp̄ re p̄tendere nūq̄ imitari . apud alios aut̄ osciētia est necessaria nobis . fa ma illis . **V**nde augustinus .

nobis quantū ad eos osciētia .

In cūctis . lin gua . ablati ui casus s̄z p̄pter nullius linguam eredit se aliquis implicitū et reū .

Sime accusati one . interiori .

Maledico9 rū argumētū . q̄ in famia orta ab imi micis nō inducit expurgationē ex te pur . ca . cum in iuuetute . et . ij . q . v . oībz . nec et a leuibo p̄sonis ne qz ab illis qui de facili crebūt .

Misi . pbata . § . xxx . q . v . nullum autem .

Sclēci . id est p̄miri q̄ citius fieri p̄t . ut . xxiiij . q . iij . cū quis .

T si . cipria nū . martirē .

Sella . id ē se tes iudicis .

Coronā . si pa t̄ iēter ferat ut . § . e . qui iustus .

Custodi . q̄a corpi vis p̄t fieri nō aie . xxxij . q . v . § . i .

Inter v̄ba . **N**e forte . h̄ fu erūt v̄ba xp̄i cum peterē ab eo tri butū dixit petro vate ad mare et piscem qui tibi p̄ us occurrit tolle et qd̄ inue neris in ore piscis des p̄ me et p̄ te ut . xx viij . q . i . iā nūc . et ē ar . q̄ aliqd̄ omi ttit̄ rōne scanda li . l . di . de h̄is v̄o

Serbo . nō q̄ intrat in os h̄ qd̄ p̄cebit ex ore co m̄iquinat homine9 tūc dixerūt disci puli scis qz phari sei h̄ v̄bo audis to scādalizati sūt phariseorū enim eāt religio i cibis discernendis .

Scandalizati sūt . id ē indigna ti sūt alias de ig nati . § .

Premisit . at . ex ordine v̄bo9 argumētādū ar . xliij . di . e . i . in fi c̄ d̄ h̄p . cū dilecā

Cum illis . ar . q̄ fides est illi ser uanda qui eā non vult seruare . xxx . iij . q . v . q̄ deo . xxx . iij . q . iij . innocēs

tra extra de iur-
iur. puenit. et i fi.
et e huic filo. ff. d
arbi. cellus. s. ite.
D On sunt. xij.
q. i. nolo
C Cum occi-
dant. exemplo vt
ij. q. vij. paulus
C Siam. id est
xpianam religio-
nem
C Cu excusatō
ne. vt si viderent
aliquos soluere ie-
iunū iusta de cā
ipi tō faciūt exē-
p o eorū cū tamē
ignoraret causam
quare illi faciunt
sic se excusant p
illos
S I quis. h. re
iūtur. s. ad. pposi-
tum sez q snia ne-
cet ei qui eā. pte-
lit nō aut ei otra
quē. plata est. pte
etiā s. intelligi de
rebo ipis. id est si
quis vicia dixerit
esse vtutes vel e-
contra.
C Dixerit. iudi-
s. Ihu cāto.
absoluento
C Abhominabi-
lis. qā mortaliter
peccat et ofonat
ei q dicit aug. fu-
per pmam eplam
ad chlorinthos q
errare i rebo ē mō
tale peccatum scī
licet cū putat qd
is opus esse bonū
quod est malū vel
econuerso. nam q
libet adultus tene-
tur scire s. esse bo-
num illud malum.
vel dic. dixerit. id
est firmiter affir-
mauerit cū non sit
certus
S I quis credi-
derit. id est assue-
rauerit
C Errant. non
opināto. s. stulte
asserendo
C E qui dicit
tis. dilata-
uit loquitur. hu-
mano more
C Eius. id est
iherusalem
C Hō. i. minor.
C Vir maior
C Hō supbia
C Vir superbus
C Exaltabit. i.
alt. apparebit.
C Sanctificabi-
tur. id est scūs ap-
parebit. vt ibi
sanctificetur nō
men tuum
L Pse. puat. i.

Consciētia nobis et fama p̄missis ē
D On sunt audiēdi **necessaria**
siue viri sancti siue femie qui
qñ replendūtur in aliqua negligen-
tia p quā fit vt in malā veniat suspi-
tionē. vnde suā vitam longe abesse
sciūt. dicūt corā deo sufficē sibi osci-
entiā. Estimatiōez hoim nō solū im-
pudēter verū etiā crudeliter otēnen-
tes cū occidūt aīas alioz siue blas-
phemantiū viā dei. quib⁹ scōz suam
suspiōem qñ turpis q iusta ē displi-
cet vita scōz. vel etiā cū excusatōe
imitantiū nō qd vidēt s. q putant
Proinde quisquis a criminibus fla-
gicioz atqz facinoz vitā suā custo-
dit sibi bene facit quisquis etiāz fa-
mam et in alijs misericors ē. Nobis
em̄ necessaria ē vita nra. alijs fama
nostra **C** Itēz iero. sup eplaz pau-
li ad philemonē **Apd deū maledi-**
qui morib⁹ dissonaz pferē sententiā
S I quis dixerit iustū iniustū et
iniustū iustū. abhominabilis ē
vterqz apud deum. Siste q dicit san-
ctū nō scīm et rursus si non sanctū as-
serit sanctum abhominabilis ē apud
deū **C** Itē **Xpm violat q scīm nō**
sanctū et q nō sanctum sanctum cō-
S I quis hoim q **crediderit**
scūs non est sanctū esse credi-
derit et dei eū societati diuinxit xpm
violat cuius mēbra sum⁹. Et infra
Omnes credētes fm aplm corpus
xpi efficiunt Qui in corpe xpi errat
et labit asserens membz ei⁹ scīm es-
se cum nō sit. vel nō esse scīm cum sit
vide qñi crimie obnoxius fiat ysa-
as ait. ve hijs q dicūt dulce amazz
et amazz dulce ponentes tenebras
lucē et lucez tenebras. Dulce puto
sanctimomiam esse. amazz qd sancti-
monie otrarium **C** Item ysaas.
Sternā penā maledictionis inueni-
et qui tonos malos et malos tonos
U E qui dicitis bonū **dixerit**
malū et malū bonū ponētes te-
nebras lucē et lucē tenebras. ppter
ea ductus est pplus meus captiuus
qz nō habuit sciētā et nobiles eius
interierūt fame et multitudo eius fi-
ti exaruit. ppterā dilatauit infer-
nus animā suam et aperuit os suum
absqz vilo termino et descenderunt
fortes ei⁹ et ppls ei⁹ sblimes glōfi-
qz eius ad eum et incuruabit hō et
humiliabit vir. et oculi sublimium
dep̄muntur et exaltabit dñs in iudi-
cio et de⁹ sanct⁹ sanctificabit in iu-
sticia **C** Itē greg. in omelia. xxvij.
Ligandi soluendiqz p̄tate se priuat
qui hanc iniuste exercet

Pseligandi atqz soluendi p̄-
testate se puat qui hāc p suis
volūtati⁹ et nō s̄bditoz moribus
exercet. **C** Itē de eodem.
Vdicatē digne de s̄bditis ne-
quunt q in s̄bditoz caub sua
vel odia vel grām sequūt. **C** Itē.
nō est vera p̄sentis absolutio nisi
sequatur arbitriū interni iudicis.
O Vne vera ē absolutō p̄sentis
cū interni iudicis sequitur ar-
bitriū. qd bñ quadriduam mortui
resuscitacō illa sigficat. q videlicet d
mōstrat qz prius dñs mortuū susci-
tauit et viuificauit dicēs. lazare ve-
ni foras et postmodū is qui viuus
fuerat egressus a discipul⁹ ē solutus
sicut scriptū ē. **C** Itē in registro.
Priuilégio meretur exul q eotē ab
Riuilegiū omni uitē. Rub.
D no meretur amittere qui per
missa sibi abutitur p̄tate. **C** Itē.
In quē canonica non ferē sententiā
penam non debet ferre canonicam.
D On debet is penā sustinē ca-
nonicā in cuius dānacōe nō
ē canōica plata sententiā. **C** Ex hijs
datur intelligi q iniusta sententiā
nullū alligat apd deū nec apd ecclē-
am ei⁹ aliqz gūatur iniqua snia fi-
cut ex gelasij caplo habetur. Non
ergo ab eius diuione abstinentū ē
nec est ei⁹ ab officio cessādū i quē
agnoscit iniqua plata sententiā. Cur
ergo capitula cāthaginēsis et affri-
cani oclij atqz alioz oclioz phibēt
iniuste damnatū in diuionē recipi
ante iudicij examinationē. cur et il-
lud magūciēsis oclij statutū est.
Qui dānatu a sinodo quō in sc̄da i
Episcopus nocēs reparat
Piscopus a diaconus a gradu suo
iniuste deiectus. si in sc̄da sinodo. in-
nocēs inueniatur nō p̄t esse qd fue-
rat. nisi ḡdus amissos recipiat corā
altari de manu epoz. Si eps ē ora-
riū et baculū et anulū. si p̄sbr ora-
riū et patenā si diaconus orariū et
albā. si s̄bdiacon⁹ patenā et calicē.
sic et reliqz ḡdus i repacōe sua reci-
piāt ea q eū ordiarētur p̄ceperāt.
C Si ḡ iniuste deiecti. nec et p epoz
repari possunt nisi de manib⁹ eoz
recipiāt qd amiserant. quō sua auc-
toritate cuiqz licet omūicare inu-
ste ligatis. et eis nō petita absoluti-
one sua celebrare officia. sicut ge-
lasius videtur sentire. Ad hoc respō-
dendū est. q sententiā aliqñ iniusta ē
ex animo p̄ferētis. iusta vero ex or-
dine et ex cā. aliqñ ē iusta ex aīo et
causa s. nō ex ordine. aliqñ est iusta

meretur puari. sic
xij. q. ij. sepe fit.
vel aprie qz puile-
giū nō cōceditur
ad abufum.
Vdicatē. sua.
ut i. e. qtuō
Sine vera. in-
termi. id est
oscie. vel dei.
C Iudicis. id ē
dei. h. vult dicē qz
sacerdos nemines
absoluet nisi p̄ce-
serit absolutō dei
id est otrico.
D Riuilegiū.
h. ē ps illi⁹.
s. di. lxxij. vbi
C Amittē. vbi
p̄bit p̄uilegiū p̄-
abufū ut h. p̄te-
li. dñ. xxv. q. ij. ita
nos. Itē p̄te-
riū factū ē de p̄-
uileg. si de terra.
et ē de osti. cū ac-
cessissent. Itē p̄te-
negligētā. ff. de
nūdimis. l. i. Item
p̄te-
enorme dam-
nū supueniens ē
d. deci. suggestū.
h. nūq̄ ecclē per-
bit p̄uilegiū si de-
linquat canonicū
vidē q sic. qz et ei-
uitas p̄bit si deli-
querit ciues. xxv.
q. ij. ita nos. Itē
naui⁹ ecclē publi-
catur p̄te-
C. d. la. f. ec. iube-
m⁹. ar. c. d. p̄uile-
cū et plātare. i. fi.
h. dicas q nō. ar.
et de arbi. cū tpe
D On tebz. p̄-
nā. si ḡ ostet
tibi q snia iudicis
ē iniqua potes ius-
dici violētē resis-
tē. lxi. di. nullus
inuitis. ē ḡ h. ar.
qz si quis celebrat
post excoicacōem
iniuste latā q nō
sustinē tebz aliqz
penā. qz q p̄bat
sniam excoicacōis
iniustā nō ē cogē-
bus ad aliquā la-
tisfactōez ex d. of-
or. ad rep̄mendū
ar. s. e. cui ē. h. s.
nō ē verū. ut. s. e.
si eps forte. et. e.
sequenti.
C Ex gelasij. s.
e. cui. est.
C Carthaginē-
sis. s. si eps.
C Et affricani.
s. e. placuit.
Piscopus. si
noto. hodie
ocillū nō dep̄mit
ep̄m h. sol⁹ papa-
neqz ocillū restitu-
it ep̄z h. sol⁹ papa

vt. ij. q. vi. iteo. et est h. ar. q. epus pt restituere clericu depositu qd verum est cu dicit depositorem nullu qz p falsos testes vel p allegati ones e quictus lz sit ar.otra. ff. de qdomb. l. i. in fi.

Reliqui. lz paret qd eque deponit aliquis a minoribz sic a maio ribz vt. xxij. di. c. vlti. et. xxvij. q. i. si qd epus lz sit ar.otra. xxxv. di. epus

Orarium. id e stola. et patenaz id est casula

Si g. ex ca. ff. d. lib. r postu. sed et si. et. l. si po stumus. s. vl. et. l. ite. et. ff. de con. r. de. cu. tale. s. fal su. et. s. i. l. falsa

Quatu. notu du sniam quo ad vnu tenet quo ad aliu non vt. xxij. q. v. miles. et. c. cum minister. sic. xlix. di. e. vlti.

Si recte. ex pectat. ar. q. hie no intercessit padio peccat tu qui expectat re s muneracione sicu fenerator vt. xiiii. q. iij. c. i. nunquid peccat qui iudici dat pecunia vt iu ste iudicet. quida dicut. si dans hoc exprimit qd iteo det pecunia vt p eo ferat sniam tur piter fac nec tunc repetet qd dedit. sed si simpliciter dat ei vt iuste iudicet. vel vt iuste testet non peccat et tuc repetet qd dedit. xiiii. q. v. il sane. pleriqz docto res legu dicut qd literuqz dat non repetit. qa voluit corrupe iudicem. vt. ff. de condi. ob turpem causam. l. ij. et venales sen tencie nulle sut. ij. q. vi. s. venales

Ab omi. s. i. q. i. sunt nonnulli. Johannes

Lla. omctio mis. iudex g cu offenditur de bet dare inducias ar. xxij. q. v. c. ij. et. v. q. ij. relatu in fi. et. q. v. q am bulat

Ra. coherce re. iudex no debet plus iusto me adolere in eos quos malos pu t. at. ff. de off. pli. obseruandum

Sindicat. reputio. xxiiij. q. i. s. i. alias possumus vim vi re. sm apud. a iaduerfione. in ciuilibz causis si actio est pella.

Psonalis vlgz ad qtuor menses madatur snia executoi ex te of.

ex animo r ex ordine lz no ex causa Cu aut ex ca inuista fuit aliqn nul lu in eo oino qui accusatur delictu est qd sit damnatone dignu. aliqn no est in eo illud sup qd fertur snia lz ex alio notadus est. Ex animo est iniusta snia. cu aliquis seruata inte gritate iudicarij ordinis in adulte ru vel quelibz criminosum. no amo re iusticie lz liuore odij vel pcio aut fauore aduflarioz. inductus sniam pfert. Vnde beda sup epistolâ iaco bi ait. Ira em viri iusticia dei no o peratur. qz qui iratus in aliqne sen tencia pfert. et si ille quatū ad se iu stam reportet sniam. iste tamen qui no amore iusticie lz liuore odij i eū sententiaz dedit. iusticia dei in quem perturbatio non cadit no imitatur

Item gregori. Sententia iusti cie non est ex pmis ferenda.

Qui recte iudicat et pmium re muneracionis expectat fraude i deu perpetrat. qz iusticia qua gratis im partire debuit acceptoe pecunie ve dit. Bonis male vtutur qui p tpa li lucro iuste iudicat. tales qppe ad veritate no iusticie defensio lz amor pcij puocat. quibz si spes nūmi sub trahitur ofestim a iusticie ofessione recedūt. Accepto nūmoz preuari catio veritatis est. Vn r p iusto di citur Qui executit manu suā ab omi munere iste in excelsis habitabit

Item mauricio impatori In ppo fitoz opibz sibi totu ratio vendicz

Illa pposito sollicitudo e vtilis illa e cautela laudabil i q totu ratio agit r furor sibi nil ve dicat. Restringeda sb roe ptas est nec e qd agedu priuqz ocitata ad tranquillitate mens redeat. na co motomis tpe iustu putat esse omne qd fecerit

Item ambrosius de scō ioseph Grauitet delinquit q ex ira sententiaz profert. Rubrica.

Ra etiā sepe innocetes in cri men adducit. qz du iusto amplius irascimur et volumus aliena pecca ta coherce gūioza peca omittimus

del. querenti. melius. ff. de re iud. l. iij. si est realis statim madatur insti. de of. iud. s. i. sed si sententia sit lata sup crimine statim manda tur executio. ut. ij. q. i. sicut. C. de penis. cu reis. nisi in casibz. s. cu princeps. ex inacidia tulit sniam. ut h. et. C. d penis. si iudicari. Ite cu sententia lata est cotra muliere pregnantē defer tur executio vsqz ad tpus partus. ff. de penis. pre gnantis. Ite si est lata in seruū dif fertur executio q usqz dno reddide rit macomia. C. d boiz pscriptorū. l. i. Ite differ tur qn infu. a est affi gnada a pncipe. ij. q. vi. s. bituū. v. siquidē. Ite di ffer tur cū quis e ofessus de crimie donec appeat an volit in ofessione pfeuerare. C. de custo. re. l. ij.

Ideo ap's ait. n vos vidicātes ca rissimi lz date locū ire. lz est declme mus eā. ne nos illa corrupat. Vnde dñs itexus mittēs ad euāgelizāduz discipulos misit eos sine auro sine argēto sine pecunia sine hyga. ut r icētiua litis. r istumta eripet ulcōis

Item ex li. ec. historie Racō d3 corrigere qd furore pmulgatū est.

Qum apd thesalonia seditio. ne exorta quidam vir ex mili taribz impetu fuillz ppli furētis ex titus. theodosij repētm nūcij atro citatus successus ad ludos circēses i uitari pplm eiqz ex improuiso circū fundi milites atz obrūcari passim. vt quisqz occurritz gladio iubet et vidictā dare nō crimi lz furorū. ob h cu a sacerdotibz italie redarguerē agnouit delictū culpāqz cū lacrimis pffessus publicā penitentiā in opecū totius ecēie exegit et in h sibi tps a scriptū absqz regali fastigio patie ter ipleuit. quibz illud q mirabilē adiecit. ad leges sanxit i postez vt snie pncipū sup animaūfione pla te in diem. xxx. ab executoribz dif ferrentur. quo locus misericordie vel si res tulisset penitentie nō depe riret.

Item g. In dictādis snis S rectores nullo furore ducāt

Simmoye pcauendū est vt re ctōres ecēie r q publica iudicia ex ercet in dictādis sentētijs nullate nus leuitate ā furore ducti sint pē pites. lz caus pū diligēt vētilatis cū res q ignorabat plenē ad notia ciā venēt tūc dīma hūanaqz lex re soluat r fm q ibi ofstitutū ē r mota psonaz acceptoe diffinitia snia p ferat. Idmē ē q moyses qrelas ppli sy ad dñm tabnaculū mgressus re ferebat. et iux qd dñs impabat iu dicia pponebat. nūmīz nos instru ens vt nō ex corde nro lz ex pcepto diuino odēnacōis vel iustificacōnis sniaz pferam.

Item aug. ad ma cedoniū Iustu iudiciū vdi nō pē

Dñ licet iustum iudiciū iudi ci vendē. r si liceat aduocato

De re iud. l. iij. si est realis statim madatur insti. de of. iud. s. i. sed si sententia sit lata sup crimine statim manda tur executio. ut. ij. q. i. sicut. C. de penis. cu reis. nisi in casibz. s. cu princeps. ex inacidia tulit sniam. ut h. et. C. d penis. si iudicari. Ite cu sententia lata est cotra muliere pregnantē defer tur executio vsqz ad tpus partus. ff. de penis. pre gnantis. Ite si est lata in seruū dif fertur executio q usqz dno reddide rit macomia. C. d boiz pscriptorū. l. i. Ite differ tur qn infu. a est affi gnada a pncipe. ij. q. vi. s. bituū. v. siquidē. Ite di ffer tur cū quis e ofessus de crimie donec appeat an volit in ofessione pfeuerare. C. de custo. re. l. ij.

Simmoye. q publica. i. secularia.

m Aut furoe. ij. q. i. deus omipo tes. s. xxxv. q. v. iudicantem.

r Resoluat. id est apiatur.

o Et fm. tamē bñ tenetur iudex iudicare fm q si bi vidr. ut in auct. iustur. q. pl. ab hñs. s. ij. coll. ij. ff. de arbi. qlez. et est ar. q fm al legacōnes potz q scūdū ofcien tiam sit pcedēdū vt. ij. q. vij. iudi cet.

Don licet. iu stum. multo magis iniustum. xliij. q. v. non la

ne. gan. pment dixit q aduocatus vel iurisperitus nō debet vendere ofiliū vel procimū qz si eā est iniusta nō debet eā asumere imo acce ceptā vel assumptā deserere debz. C. de iud. re nō nouā. si e iusta. gñis

tenetur consulere vel procinari et dicit augustinum si loqui fm leges tu dicas qd tales opas bene pt loare quis. nemo em de suo cogitur facere beneficium. x. q. ij. peccare. tamen dico si sine labore potest dare concilium non reuoluento libros neq laborando in perlegendis allegatombz tuc gratis tenetur subuenire. De iudi ce de legato dicas qd nichil potest petere preter expensas. extra de vita r ho nest. cle. cu ab omni. modica tamen xenia potest petere vel accipere du modo talia que iudicantis animu no immutent. ar. ex tra de si. et si que stiones quia ista n computantur in lucra. ff. de off. p consu. solent. q. vl. nec huiusmodi exenia debent excedere in anno centum aureos. ff. ad l. iul. repe. l. ead in fi. testis. etiam sumptus petit. vt. ni. q. iij. veteris ordinarius autem iudex no potest expensas petere cum ei eti reddit sint statuti. xxiii. q. i. militare

D Auper. xxiii. q. iij. ne a missio

E xistimat. l. di. si lapsis. Eructur. ab alijs etia lz puilegiati sint aliq tamen tenent vita re excōmunicatos epi ex te snia ex co. nulli.

A bstei fūr. id est excōicati.

E po. q. si ex iusta causa epus aliquē excōi cauit superior no debet eum absoluē. sed debet euz remittē absoluendum ad epm etia si appellatum sit ad eum qd verū est cu eū tens est ipam sententiā esse iustam extra d sen. excō. p tuas. in fi. alio. qm sec. ut. v. de creta

R aue. s. di. xxxiii. c. v. de hoc notatū est sed vbi ius dubiū est bn ferē snia certa. xx. q. iij. c. vl. qm qz etia in dubio fco etū ius statuitur vt ex de spon. iuuenis

S amuis iudici. ar. qd iudicandū est scdm allegata et nō fm epi mionem iudicis.

O rū. intelligat. dūmō velit. nā nisi intelligat nō d: fieri eo pre

rendere iustū patrociniū r iuriscōsulto rectū cōsiliū **I**tez isidorus

D Aup dū nō habet. De eodez quid offerat nō solum audiri dēmitur. s; etiā oira veritatē opprimē Cito violat auro iusticia. nullā qz reus ptimescit culpam. quā redimere nūmis existimat **A**lduic itaqz sententiē q nō amore iusticie sed ex alia qualibet cā fert i quēqz hu militer obediendū est **V**nde i m: ceno ocilio **Nō recipiant ab alijs q suoz epozum otrahūt offensas.**

S Eruct et ista sententiā ut hñ q ab alijs excōicantur ab alijs ad omūionē nō recipiantur. Requiritur sane ne forte qui ex aliq mdi gnatōe animi ā oteptione aut qualibet tali omotōne stomachi epi sui abstenti sint vt ita demū hñ qui ob culpas suas epoz suorum offensas merito otraxerūt. digne etiā a ceteris excōicati sūt habeantur. quousqz epō suo visū fuerit humaniores circa eos ferre sententiā **I**tez Sententiā est iniusta ex ordine qñ non fuato iudiciali ordine quilibet pro culpa sua dānatur **V**nde greg. scribit ostantino mediolanenhi epō.

Res dubia nō diffiniatur certa snia

R aue satis est et indecens vt in re dubia certa de sententiā

I tem aug. in libro de penitētia. **Nō credatur q certis mdicijs non**

O mnis vera demōstratur **S** int quedā tñ iudici non sunt credenda nisi certis mdicijs demonstretur **I** te damasus papa

Anq examinet aliq nō diiudicent

A drum qui accusatur causas discutē nō licet priusqz canonicē vocati ad sinodū veniāt. et presens p p̄sentē agnoscat veraciter r itelligat q ei obiciūtur. **N** d et p sapientiā salomonis dicit. Antequaz seruteris nō rephendas. **I**ntellige prius r tūc increpa. anteqz audias nō rephendas. **E**t licet apertissima sit cōtrarioz rephensio verū tamen oportet ab hñs qui dati sunt ad eo

sentē. ff. de. v. sig. coram. sicut prave intellexisti sic prave responde

Intellige. alias dicitur des vt de. o. di. ij. pma.

Aptissima id est apta. id est manifesta. non tñ notoria. vel intellige cū iudici est manifesta. **C**ontrarioz. id est aduersariorum.

N on solū. s. lxxxvi. di. si quid. s. e. q. ni cūctis. et. c. si qz dixerit

Pro sacrilegio. q. male intelligit illud. c. s. e. c. i. innuit em lz qd et tūc timēda snia pastoris qñ vel istud crimē. p quo est excōicat⁹ vel aliud ē in eo alias si nullū ē in eo crimen nulla ē vel nō ē timēda sententiā et fuit deceptus ex illo verbo siue ex alia culpa mereatur. sed gregorius vocat aliam culpam quā de nouo querit ostēdendo. s. ex cōi caōnem. vel dicas eū allegāto lz dicere.

N on erat. sic. xxiii. q. iij. notā dū est. in fi. ubi d: qd iniusta excōmunicatō non nocet nisi ostēdat sic extra de se. ex. p tuas. sic nec de nūtiacō iniusta ē ostēdenda extra de no. op. nūcia. c. i.

S atur. est et quis⁹ modus qñ iudex pau peribz misereatur ut. xxiii. q. iij. est iniusta. et. c. ne a missio. **I**te hñ aliq duo modi. nimia seueritas et nimia remissio. ut. xlv. di. disciplina. neqz em ē constans iudex cui⁹ animi motū vultus debet git. ff. de off. p̄si. obseruandū. **I**tez et alius mod⁹ qñ p imprudentiam male iudicat istit. de obl. que ex qñ telic. nal. q. i.

Timore. sed ni quid tenet snia quā iudex p metu tulit. sic. sed eli di p̄t p exceptō. nē. xxv. q. i. omne. ff. d. fur. interdū. q. ar. oira. ff. de acquir. heredi. l. vi. q. vlti. sententiā aut que p pre miū lata est nulla est. ut. ij. q. vii. q.

rū examinatōne ordinē seruari.

I te ex octaua sinodo.

Qui fallū de alio pferet et is qui cr

mina credit vterqz reus est.

N on solū ille reus est qui fallū de alio pferet s; is qui aurem cito criminibus p̄bet. **C**ū g sententiā ex ordine iniusta est. nec tūc ab ea recedendū ē. qz et anquā sententiā daretur in eū p qualitate sui reat⁹ si gatus apud deū tenebatur. attingit etiā aliqñ vt adulter sententiā p sacrilegio reportet. cuius reatū in cōsciētia nō hz. lz sententiā r si iniusta sit. qz nō est crimē in eo sup quo sententiā plata est. tñ ab eo iuste reportata ē qui ex reatu adulterij iā diu apud deū excōicatus fuerat. et in hoc casu intelligēda ē illa auctas greg. sententiā pastoris. rē. **I**ustam sententiā vocat qñ crimē subest sup qd fertur. iniustā qñ illud nō s̄est q tñ timēda vel seruāda est qz ex alio iā dudū dānadus erat. **V**ñ cum p̄mississet greg. vtz iuste an iniuste obliget pastor. pastoris tñ sententiā gregi timēda est. subsecutus adiecit. ne is qui subest et eū iniuste fō sitan ligatur. ipam obligatōis sue sententiā ex alia culpa mereatur **P**astor vero vel absoluē indistrete tē meat vel ligare. **I**s aut qui s̄b māu pastoris eligari timeat vel iniuste. nec pastoris sui iudiciū temere rephendat. ne et si iniuste ligatus est. ex ipsa tumide rephensiois supbia culpa q nō erat fiat. **A**liqñ nullū s̄est crimē et tñ vel odio iudicis vel factione inimicoz oppositā sibi sententiā damnatōis in se excipit. **V**nde greg. ait. **Q**uot modis **O** vatuor būanū iudiciū p̄tū **M**odis humanū iudiciū pueritur. **T**imore. dū metu potestatis alicui⁹ veritatē loqui ptimescimus **C**upidate. dum p̄mio animū alicuius corrupimus. **O**dio. dū oira quē libet adūsariū molim. **A**more. dum amico vel p̄p̄mo p̄stare otedim⁹ **Q**uam vero graue sit vel odio

venales. sed si odio vel amore lata est tenet bene sed irritatur. ff. ad trebell. l. i. seruo. q. cum p̄tor. **J**ohannes.

Dū amico. de hac amicitia vel inimicitia notatur. ij. q. v. c. i.

Quicquid in
amicia. vi.
de q. iudex eque
possit reculari. ppe
non capitales sic
ppter capitales i
imicias. vt. iij.
.q. vij. iudicet. e
te ap. ad h. v. vnto
patz q. p. minori
ca. reculari. iudex
q. testis. vt. dixi
.ij. q. v. accusato
res. ideo quia faci
lus hntur mille
iudices q. vnus te
stis. extra de ap.
postremo.

Quisquis oc
cultat. tunc
.s. qn inducit i te
stem. alias bn pt
et etiā debet qnq
quis occultare ve
ritatez ut. xxij. q.
.ij. primū. v. septi
mū. et. c. ne quis
et. xliij. di. in man
datis. et. cū a xpo
hretetur qd e ve
ritas nō respōdit
c. occultat. ff.
de fal. si quis ob
repsit. contra. ff.
xxij. q. ij. ne quis
ar.

Quod dicitur. ali
quis ergo cogit
alij p dicit cū sibi
non obest. ff. de a
qua plu. ar. l. ij. §.
Item varijs
Emo. ligua
mentiendo.
d aliquo ppter q
ipe pbit vitā. ta
lis em d. homici
da. ff. de pe. di. i. pi
culose

Melius. ele
d. luc. ve. ff. de iustu
xxij. q. i. ostenda
Piciuq. ne
ff. m. vij. q.
i. ois q. gembat
Bijt. infirmi
tate corpis.
nā infirmus nescit
qd faciat. xvij. q.
ij. consalbus.

Arbitris. id ē
bomis viris sicut
iudas captauit
absentiā aplōz.

Actimant. fa
dis. nota q
ipo facto negam
xpm ut h. ipo fa
cto mentimur. x
xij. q. v. caute. ip
so facto appella
mus. e. de ap. di.
lecti. ipo facto ha
temus ratum. ff.
de moff. testa. si
pponas. §. ff. rem
ra. ha. l. ij. §. fal.
sus. ipo facto eli
gimus. e. de hys
que fi. a ma. pte

vel amicitia vel munere vel metu v
quolibet modo iudiciū puertere au
gustinus testatur dicens **De hys q
aliquo modo iudiciū peruertunt**

Quicunq; a cōsanguinitate a
amicicia vel hostili odio vel in
imicijs i iudicādo ducitur perūit
iudiciū xpi qui ē iusticia. et fructū
illi? hnt in amaritudinē dānatio
nis **¶** Idē ad casulan. **De hys q
metu potestatis veritatē occultant**

Quisquis metu cuiuslibet pote
statis veritatē occultat. iram
dei super se puocat. qz magis timet
hoiez q. deū. Et post pauca. Vterq;
reus ē q. veritatē occultat q. mē
datiū dicit. et ille pdesse non vult q
iste nocē desiderat **¶** Itē De eod

Nemo peritorz aut prudentiū
putet q. minus sit periculum
in hōbis lingua mētiendo q. manibz
sanguinem fundendo. Melius est em
p veritate suppliciu pati q. p adula
tione beneficium **¶** Item pelagi
benigno archiepo De eodem

Quicunq; puidendū est ne ali
quē iniuste pseqt iudicet et
puniat. ne ihesum perseqtur iudicet
et puniat **¶** Sic qz qui veritatē p
pecunia negat vel falsū testimoniū
otra aliqū dicit. deū vendē vel ne
gare pbatur **¶** Vnde beda super
marcū **Qui falsum testimonium
dicunt et veritatem pecunia negāt
sceleris iude participes fiunt**

Dicit iudas ad summos sacer
dotes q. ostituerit ei pecuniā se datu
ros. Multi hodie iude scelus q. do
minū et magistz suū deūq. p pecu
niā vendiderit velut immane q. nefa
riū exhorret nec tñ cauent. nā cum
p muneribz falsū q. quēlibet testi
moniū dicūt pfecto qz veritatē p
pecunia negāt deū pecunia redūt
Ipe em dicit. ego sū veritas Cū so
cietatez fratnitatis aliq. discordia
peste omaculat deū pdūt. qz deus
caritas est. Qui g. veritatis et cari
tatis iussa spernūt deū vtiq. q. cari
tas q. veritas ē pdūt. maxie cū nō
infirmitate vel ignozātia peccāt. s.
i similitudine iude q. rūt oportunitatē
qualiter arbitris absentibus men
dacio veritatē q. hntez crimie mu
tent **¶** Item iero. **Xpm negat
qui perueris se socium facit**

Actimant quidā in eo tm deuz
negari si in psecutōne quis agen
tibz ophensus se confiteri renuerit
xpianū esse Ecce apls oimibz q. per
uerfa sūt factis deū asserit negari.

Xps sapiētia est iusticia et veritas
sanctitas fortitudo. Negatur p in
sipientiā sapiētia. p iniquitatē iusti
cia. p mendaciū veritas. p turpitu
dine sanctitas. p imbecillitatē ami
mi fortitudo. Quotienscūq; vncim
vicijs atz pccis tociēs deū negam?
Et ecōtrario quotiēs bonū qd agi
mus deū ofitem. Nec arbitrandū ē
in die iudicij illos tm a dei filio esse
negādos q. in martirio xpm nega
uerunt. s. etiā illos omnes quorum
ope vel smone vel cogitacōe xpus
negatur negat vel ofessus ofitetur.
de hac puto cōfessione q. discipulis
pcepit dices. Eritis michi testes in
ihrlm et in omni iudea q. samaria q.
vsq. ad vltimū terre. **¶** Itē aug.
**Qui xpianū se negat xpm negare
conuincitur.**

Non solū abne **conuincitur.**
Negat xpm qui dicit eū nō esse
xpianū. dñs enim nō ait petro. dis
cipulū meū te esse negabis. nega
uit ergo ipm cū se negauit esse eius
discipulū Quid autē aliud isto mō
q. se negauit esse xpianū. **¶** Item
Timendo mortē carnis tue dabis
mortē anime tue. Quāta enim vita
est ofiteri xpm. tāta mors est nega
re xpm. An apls petrus sic quidā
eum fauore pūso excusare nituntur
xpm nō negauit qz interrogatus
ab ancilla hoiem sese nescire rōdit.

¶ Itē iohes crisostomus **veritate
pbit nō solū qui p veritate mentit
s. etiā qui veritatē non bene pdicat**

Nolite eos timere q. occidunt
corpz. ne forte ppter timorē
mortis nō libere dicatis qd audistis
nec fiducialiter nō predicetis. alijs
oimibz qd in aure soli audistis. Si
cut ergo ex hys hōbis ostenditur. nō
solum ille proditor est veritatis qui
trāsgrediēs veritatē palā p verita
te mendaciū loquit. s. etiā ille qui
nō libere pnūtiat veritates q. libere
pnūtiat oportz. a nō libere verita
tem defendit quā libere defendere o
uemt pditor est veritatis. Nam si
cut sacerdos debitor est vt veritatē
quā audiuit a deo libere pdicet. sic
laicus debitor est vt veritates quā
audiuit a sacerdotibz pbatā quidē
in scripturis defendat fiducialiter.
qd si nō fecerit pdidit veritatē. cō
de em creditur ad iusticiā ore autē
ofessio fit ad salutē. **¶** Hec snia po
tius iudicē lebit q. eū in quem ferē

¶ Vñ aug. ait **Iniuste aliqū
anathematizās sibi nō alijs nocet**

ca. et ore.
¶ Et negat. qz
dam hōie negat
negat.

Non solū. nō
ait ar. h. et expce
dēti. c. q. qui vnu
dicit q. oimē id qd
sequit. ex illo ut
.s. di. vij. quo iu
re. e. de volo q. o
tu. cū dilecti. i. fi.
e. de of. deleg. cū
sup. ff. q. metus
cā. l. i.

¶ Negat xpm.
sed quid si aliqz
coactus xpm ne/
gat ore sed corde
nō negat nō vidr
peccare. nā ex eō
de. pcedunt vicia
xv. q. vi. c. i. et de
us cor interrogat
.xiiij. q. v. si quid
tamen dico q. mō
taliter peccat q. a
nulla obicōe. debz
ad h. adduci. xxij.
.q. ij. pnum. nam
et si nō vult nega
re xpm vult tam
istud. ppter qd ne
gat scz vitā. xv.
.q. i. merito.

Nolite. probi
tor. est qui
loquitur mendaciū
vel nō libe. pnun
ciat veritatē ut h
qui sibi crimē co
gnitum maliciose
p publicat. ij. q. i. si
peccauerit. qui a
liū cā. cūuenit q. eū
in piculum trahit
.xxiiij. q. ij. trāffe
rūt. q. res vel mu
nitiones hostibus
tradūt. xxij. q. v.
de forma. q. secre
ta sibi cōmissa res
uelat. d. pe. di. vi.
sacerdos.

Illud plane in iuria. p. t. g. agē oīra ex cōdicā rōrē actionē miu riaz qd vērū est cum volo excōdicā uit. alia nō. ff. de ui. bo. rap. l. ij. §. si publicanus. lau. imo semp p̄t eum cōuenire ad inter esse nisi iudex probabiliter errare rit et etiā agē vt alia puniatur ex tra de sen. excō. la cro. ij. q. i. nemo. eē si temerario ex cōmūicat punitur. s. c. temerariū. **I**mmertiaz. i. sine cā. naz sine culpa sepe aliquis punit̄ tēporaliter. xlv. di. sed illud. **P**ax. s. spūs. s. Petra. id est xpūs. **C**olūba. id ē ecclesia. **S**olans. sup ple reūtur quāz Lerumq. ut ipse. repetit. h̄tendiē illo. ū. ea. s. e. ipe. a. c. in di care. a. e. tūc. va. **P**er pphāz. dī. ezechielem. **I**ustum. nō valeat. ar. q. snia p metū la ta nlla ē ipso iure vt h̄. et. xxi. q. ij. lecharius. xxv. q. i. omē. sed bic q. tenet nisi elidatur p exceptionē. **P**arū esse. i. nō sufficit ei q. ipe nō sit inimic⁹ vel nō generet alijs i inimicias nisi iustū deat i alijs eas ex tinguere. **Q**ui iustus ē. p̄miū. in hoc q. patienter sustinet. **E**quitatem. ab h̄ loco ostēdit qd iuris sit de snia precepti. et dicas q. sp̄ parendū ē iudici in rebo licitis dū tñ illa spectāt ad officium eius p̄ ciperē vt. vii. q. i. quia. a. ff. de reg. iur. factū. et si du bium est an sit li citum parendū ē ei. xxiij. q. i. quid culpatur. **Q**uis ep̄s. p̄ hereticis mortuus q. nō licz sp̄ali oratione. vt. xiiij. q. ij. non est memus. sed p. vi

Illud plane nō dixerim temē qd si q̄squā fidelium fuit anathe matizat⁹ iniuste. ei pot⁹ oberit q̄ fecit q̄ ei q̄ h̄ac patitur iniuria. Spūs em̄ sanctus habitās i sanctis p̄ quē quiscq. ligatur ā soluitur. im meritā nulli ingēit penā. p̄ eū quip̄ pe diffunditur caritas in cordibus v̄is q. nō agit p̄peram. Pax ecclie dimittit p̄ca et ab ecclie pace alie nis tenet p̄ca nō fm̄ arbitrium ho mimū s; fm̄ arbitriū dei. Petra te net p̄tra dimittit. colūba t; colum ba dimittit. **I**tē salomō Sic auis i incertū v̄las t̄ passer quolibz vadēs. sic maledictū frustra platū venit sup eū q̄ misit illud. **I**tē ḡg. i. omel. xxvi. **Cuius vita officō nō agruit alios ligatus soluit** **P**lerūq. d̄git ut iudicis locū teneat cui ad locū vita mimi me cōcordat. Ac sepe agitur ut vel damnet immeritos vel alios ipe li gatus soluat. Sepe in ligandis ac soluēdis s̄bditis sue voluntatis mo tus nō aut causaz merita sequitur vnde fit vt ipe ligandī atq. soluen di ptate se liget t̄. et infra. Sepe fit vt erga pximū quēlibz odio vel grā moueatur pastor. iudicare aut de s̄bditis digne t̄. et. i. vnde per p̄phā recte dī. mortificabāt aias q̄ nō moriebātur t̄ viuificabāt aias q̄ nō viuēbāt. **P**o mortē quippe mortificat q̄ iustum d̄nat. t̄ nō vi dūz viuificare nitit̄ q̄ reum a sup plicio solue conat̄. Cause ergo pen sante sunt ac tūc ligādī ac soluēdi ptas est exercēda. Vnde videndum est q̄ culpa p̄cessit t̄ q̄ fit penitentia secuta post culpā. vt quos om̄ipō tens deus per op̄ūctōnis grām visi tat illos pastozis sentētia absoluat tunc enim vera ē absolutō. Et infra Ex q̄ osideratōne intueundum ē qd il los nos debemus per pastozales au dōritatē solue quos auctorē nostz agnoscimus p̄ suscitantē grām viuificare. Et infra Veniat itaq. foras mortuus id est culpā ositeat̄ pecca tor. Venientē aut foras solunt di scipuli. qz pastozes ecclesie ei debent amouē penā quā meruit q̄ non eru buit ositeri qd fecit. **I**dec de solu tōis ordie breuiter diximus. vt sub maḡ moderatōne pastozes ecclie vel solue debeāt vel ligare. **I**tē calix tus papa **Virib⁹ caret snia iustum iudiciū iniuste lata t̄ diffinitō iniusta regio metu t̄ ius su ā cuiuscūq. ep̄i ā potētis a iudici**

bus ordinata vel acta si valeat. ho mimi religioso paz esse debet inimi cicias alioz nō exercere vel augere male loquendo. nisi et eas extingue te bene loquēdo studuerit. Melior est in malefactis humilis facta confes sio q̄ in bonis supba gloriacō. **I**tē aug. sup psalmū. c. ij. ait. **Premiū meretur qui iniuste maledr.** **Q**ui iustus ē et iniuste maledi citur p̄miū redditur. **I**dec t̄ si vt dictum est non taneat ligatus apud deū. sentētie tñ parere d̄z. ne ex supbia liget. qui prius ex purita te osciētie absolut⁹ tenebatur. **I**tē est qn̄ oīra equitatē sententia fer tur veluti qn̄ s̄bditi nō p̄nt cogi ad malū sciētes obedientiā nō esse ser uādā platīs i rebo illicitis. **V**n eu ticianus p̄. ait. **Nō est obediēdū ep̄o q̄ p̄ hereticis missas canē iube** **Q**uis ep̄us aut abbas pre sbro aut monacho suo iusserit missas p̄ hereticis cantare. nō licet. nō enim expedit obedire eis. **I**tē aug. **p̄ceptis nō obediē multōriē** **D**n̄ enim semp maluz **expedit** nō expedit p̄ceptis. cū em̄ dñs iubet q̄ deo sunt oīra tūc ei oī bediēdum n̄ est. **I**tē iero. i epla ad ephesios. De eodem. **S**i dñs iubet ea q̄ n̄ sunt oīra ria vel adūsā sacris scripturis. s̄ubi ciat̄ dño suo suus. s̄m̄vero oīraria p̄ cipit. magis obediāt spūs q̄ corpo ris dño. Et infra. Si bonum est qd p̄cipit impator iubētis exequē volū tatē. si malū. n̄de. **O**portet magis obedire deo q̄ homibz. **D**ocipm̄ t̄ d̄ seruis apud dños et d̄ vxoribus a pud viros et de filiis apud p̄res. qd in illis tñ debēt dñs t̄ parētibz esse subiecti q̄ oīra dei mādātā nō sunt. **I**tē ambrosius **Nō sūt audie di q̄ oīra deū aliquid iubent.** **V**lianus impator quū esset apostata habuit tñ sub se xp̄ianos milites. quib⁹ cū dicebat pducite aciem p̄ defensione rei publice obe diebāt ei. Cū autē diceret eis pdu cite arma in xp̄ianos tunc cogno scebāt impatorē celi. **I**tē fabia n⁹ p̄ **Nō iubz aliqd iustus q̄** **Q**ui om̄ipō deum timē p̄bāt tentē deū metuit nō oīra euā geliū xp̄i nec oīra ap̄los nec p̄ph̄as vel sanctorz patz instituta agē ali quid v̄llo mō osentit. **I**tē nicola us papa lothario **Et q̄ peccat t̄ q̄ peccanti diungit v̄tq. reus ē.** **T**ā corpis tui motibus cedē

luis h̄eticis t̄ alijs malis eē sp̄ali oīo ne licitū ē orat̄. ut. xiiij. q. ij. p̄ obzū tū. s; snali orati ne. p̄ oīibz defū ctis licitū ē orat̄ re. ut. iij. q. ij. nō extimemus. sed p̄ viuis hereticis et alijs malis etiam sp̄ali oīo licitū ē orare. ut. i. de pe. di. v. fallās. x. xiiij. q. ij. corripi an tur. **N**on em̄ p̄cep tis. nō solum iniusto sed etiā in honesto. vel etiā si a iudice p̄cipit̄ aliquid qd sit in honestum vel in comodū ut. ff. de f̄cep. si en̄ dies. §. opromisso. et. ij. q. ij. p̄ceptū t̄ ff. de iud. si longi⁹. et. ij. q. ix. hortat̄ mur. **S**i dñs. ff. de reg. iur. ab ea que. **C**et d̄ v̄oibz. s. xxxiij. q. v. ma nifestū. et vbi dr̄ qd l̄z vir p̄cipiat vxori q̄ non fuerit l̄z ipse peccet s̄ p̄cipiendo ipsa tñ tenetur ei obe die. s; die q̄ licz vir p̄cipit id qd ē p̄cēm qz p̄cep tū dñi ē ut in ta si casu vxor obedi at viro ut. xxxiij. q. v. noluit. **I**tem adhuc obicitur. qd seruis quo ad quid a piūrio ex culatur p̄pter mādātū dñi. xxxij. q. v. qui opulsi. et. c. si quis coactus. s̄n̄. excusat̄ a pena p̄ parte s; nō a p̄cō. s. di. ii. ij. c. vniqz. **S**ilanus. ob teiebant. i. xv. q. vi. nos scōrum. et. c. iuratos oīra. ibi em̄ dr̄ qd si dñs ē noiāt̄z ex cōmūicatus v̄ lē h̄etic⁹ statim va fallus eius absolu tus est a sacro s̄ndetur iul. ab h̄uc tolerabatur ab ecclia ne fuscitaret scandalum aduersus xp̄ianos s; aut vērū ē quia excōmūicatio nō tollit obligacōes qua est vāsalus obligatus dño s;

em effectū obliga-
tionis. vnde dno
absoluto statim
tenetur ei obedire

Ta corpis.
pbat. ar. q.
fina lata oia vnu
iudicat alij. sic
iij. q. vi. si quis
pe. lxxi. di. tan-
tis est. de sen. et re
iud. cū sup. vbi al-
ter appellans cog-
gitur ppare cau-
sam appellacōis.

Quod resistit.
p cōsulē. si.
s. di. viij. que cō-
tra. et loquitur hic
in eo casu qñ i ea
dem ciuitate sunt
plures iudices qz
rum vnus maior
est alio vbi maiō
iudex potest puni-
re minore. ut. C.
de of. rēdo. pui-
toris. h.

Potestates.
si reglā vbiqz fal-
lit. nam potius te-
nem obedire epiz
scopo qz metropo-
litaro. ut. ix. q. iij.
p totū. Itē et mo-
nachus potius o-
bedit abbati quā
epō. vt. lviij. di.
c. i. et. ij. et potio
statu exēdicacōi
plati qz absoluti
omē epī. est de of.
ord. cū ab eccliarū
nisi intelligas in
eo casu loqui qñ
minor hz iurisdi-
ctione a maiori se
cūdu q loqē lex.
ff. di. iud. iudiciū.
vel loquitur i eo
casu cū appellat
ad maiorem. tunc
potius maiori qz
minori parendū
est. Item obicit
ab huc d epō qui
potius obedit re-
gi qz suo metro-
politano. xvij. di.
h quis epus. sed
ibi loquitur cū p
uenit mādātū re-
gis. Itē obicitur
de vxore que pos-
tius viro qz dno ut
xxij. q. v. mani-
festū. sed solutū ē
s. e. li. dñs.

Quod resistit.
p cōsulē. si.
s. di. viij. que cō-
tra. et loquitur hic
in eo casu qñ i ea
dem ciuitate sunt
plures iudices qz
rum vnus maior
est alio vbi maiō
iudex potest puni-
re minore. ut. C.
de of. rēdo. pui-
toris. h.

Apatores.
exufflari. sic
eni nri sacerdotes
exufflant in bap-
tismo dyabolum
sic sacerdotes here-
ticoz xpm ut xx-
ij. q. iij. qñ.

Quid ergo.
breuitate.
breue em di tpus
huius vite. xxij.

consensisti et relaxatis voluptatum
habemis temetipsum in lacu miserie
et in lutu fecis phibitu deieisti. vt
qui postus fueras ad gubernacōnem
p loz effectus sis ruina multorum.
pbat h teugualdi et gūtharij du-
dū epoz legitimus casus. qui pro
eo q te minime ppeteter erudierant
quimo qz puaricacōez tuā tegē ar-
gumētis suis et sub quadaz iusticie
specie fucatis quibusdaz exqstis ad
muētiōibz equitatē obruē studu-
erūt. nra sunt aplica aucte dpositi. et
ab omī epatus regimie reglariter
seqstrati. **I**tem augustinius.

Quid resistit ptati dei ordmācō-
ni resistit. S3 quid si illud iu-
beat qd nō debeas facē. h sane otem
nas ptatem. ipos hūanarum legum
gradus adūte. Si aliquid iusserit
curator faciendū ē. non tñ si contra
p cōsulē iubeat. p d vtqz otemnis
potestatē h eligis maiori fūire. nec
huic dz minor irasci si maior p lat
est. Rursuz si aliquid ipē osul iubeat
et aliud iubeat impator. vel si aliud
impator aliud deus. quid iudicatis
Maior est ptas deus. D impator
da venia. tu carcerē. ille minatur ge-
hennā. idic iā tibi assumenda est fi-
des tua tanqz scutū in quo possis oia
ignita iacula mimici extinguiere.

Item donatistis. **D**e eodē.

Apatores si i errore eent qd
absit. p errore suo oia verita-
te leges darent p qs iusti pbarent
et coronarentur. nō tñ faciendū est
qd illi iuberēt. qz deus phibet. sicut
iusserat nabuchodonosor vt aurea
statua adoraretur. qd qui facē nolu-
erunt deo talia phibete placuerunt
On aut impatores veritatē tenent
p ipa oia errorē iubent. qd quis qs
cōtēpserit ipē sibi iudiciū acquirat.
Nam inter hoies penas luit. et apd
deū frontē nō habebit. qui h facere
noluit. qd ei p cor regis ipa veritas
iussit. sicut et ipē nabuchodonosor
post miracula salutis triū puerorū
omotus atqz omutatus p veritate
oia errorēz edictū pposuit. ut qui-
cūqz blasphemarent deūz sidrac mi-
sac et abdenago in interitū irent et
domus eoz in ruiāz. et non vultis
aliquid tale contra vos iubeant im-
peratores xpiam cū sciant a vobis
quos rebaptisatis cristū exufflari.

Idem in psalmis. **J**ulianus.
extitit infidelis impator nōne exti-
tit apostata iniquus ydolatra. Mili-
tes xpiam seruerūt impatori infide-
li vbi veniebatur ad cam xpi nō ag-

noscebāt nisi illū qui in celo erat qñ
volebat vt ydola colerent et thuri-
ficarēt pponēbāt illi deū. qñ aut di-
cebat pducite aciem ite oia illam
gentē statim obtēperabāt et distm-
guebāt deū etnū a dño tpali. **I**te
gregorius. **De obedientia bonū de-
serē malū vero nunqz facere licet.**

Quid ergo mix si pccor hō o-
bedietie i pntis vite breuitate
se subicit qñ hanc dei et hoim media-
tor et qui obediētes remunerat non
reliquit. Sciendū tñ est nūqz per o-
bedientiam malū fieri. aliqñ aut de-
bet p obedientiā bonū qd agitur im-
termitti. Neqz em mala in paradiso
arbor extitit quā deus hoī ne dīnge-
ret interdixit. h vt melius p obediē-
tie meritū hō bñ odit9 crederet. di-
gnū fuerat vt etiā a bono phibētur
qñtinus tātō verius h quod agēt vir-
tus est. quāto et a bono cessans au-
ctori suo se subditū et humilē exhibe-
ret.

Item isidorus. **A**puđ deū
maledicatur qui peccatibz cōsentit.

Quid o sentit peccatibz et defen-
dit aliū delmquetē maledicūz
erit apud deū et hoies. et corripietur
increpacōne seuerissima. Idmē etiā
quidā sanctissimus p ait. Si quis
peccantes defendit acrius qz ille qui
peccauit coherceat. Idmē etiā alius
p ait. Si quis alterius errori o sen-
tit sciat se cū illo similitudo culpabilē
iudicandū. **I**tem. **N**on est
obediēdu qd oia deū papiē.

Iis qui pēst fecerit aut cuiqz
qd a deo phibitū est facē iusserit vel
qd pceptū est pterierit aut pterierit
mādauerit. sancti pauli apli senten-
tia ei ingerēda ē dicētis. ec si nos a
angelus de celo euangelizauerit vo-
bis pter qd vob euangelizauim9
anathema sit. **I**tem. **D**e eodē.

Si quis phibet vob qd a dño
pceptū ē vel rursuz impat fieri
qd dñs fieri phibet. execrabilis sit
omibz qui diligūt deū. **I**tem.

Is q pēst si pē volūtate di vlt pē
qd i scripturis sanctis euident p-
cipitur vel dicit aliqd vel impat tā-
quā falsus testis dei aut sacrilegus
habeatur. **C**ū ergo subditi excō-
municantur qz ad malum cogi non
pnt. tūc sententia nō est obediēdu.
qz iuxta illud gelasij nec apud deūz
nec apud eccliam eius quēqz gra-
uat iniqua sententia. **C**ū aut sup
omunicantes excōmunicatis d ecclia
abici iubēt nō de quolibz mō oūicā-
tibz intelligēdu ē. **V**n nicola9 pa-
pa scribit igmaro remo9 archiepo

q. iij. ipa pietas
et de pe. di. v. cōii
beret.

Ite mitti. nō
ta p obedientia
omitti bonū ut h
r. xxi. di. deniqz. r.
ff. d re. mili. l. iij.
s. m bello. et xvi.
q. i. monachi. Itē
p obedientia bo-
nū ē pati etiā qd
iustū est. si. c. di.
oia morē. et licz
iste multē pēcipē
do iste tñ iuste fa-
cit pnto. xxij.
q. i. quid culpā-
in fi. et adim ple-
re tenemur pcep-
tū h vix tolerabi-
le. xix. di. i memo-
riam. Sed quid si
epō pēcipit alicui
ut eat romā et il-
le se exculat. iteo
qz alij inueniunt
meliores. h excūs-
satio nō valet. qz
in legacōibz or-
do nō est seruand9
ut. ff. de lega. scē
dū. s. penul. et est
h ar. q. si clericus
vuerit iter pere-
grinationis quā
non pē ire inuito
epō te. s. di. v. nō
oportet.

Quid cōsentit.
p coopacō
nem et auctatē ut
ij. q. i. notū. in fi.
b. Si acrius h.
xxij. q. iij. q. ali o/
rum. s. lxxvi. di.
tanta.

Si quis. ec
si nos. g. ali-
quis scipm vel si/
bi parem excom-
municare pē vt h
et. xij. q. ij. nō lice
at. et xxi. di. nunc
aut. sed oia. par-
in parē nō hz im-
perioz. ut. xxi. di.
inferior. et est d el-
c. innotuit. nec a
liquis in scipm
habz impiū ut. ff.
de ar. l. penul. sed
dic qz p h dñā nō
anathematizatur
h tñ dixit eū esse
anathematizatur
id est separātū ab
eis vt si ei esset
credēdu. vel oīte/
bit p h quid fieri
debeat. et est. h. q.
non est sp ereden
dū sancto viro. l.
di. si quis pōste
ra.

Cū ergo. co-
gi nō pnt. quid si
epus dicat excom-
mūico te et absol-
uo te. an sit pou9

excommunicatus q̄ absolutus dicitur si sententia videtur. sicut plura sunt
p̄cepta iudicis ut ex de do. et otu. cu dilect. sic plures sunt stipulatio
nes. cu p̄mittitur s̄ et illud. ff. de. v. o. scire debemus. et. l. q. dr. dic
q̄ nlla ē excommunicatio p̄t sui p̄teritatem. Si diuise aut suie ex muallo

p̄ferantur quo ca
su valeret utraqz
Itē quid dices. si
dicat excommunico
vel absoluo. dic
q̄ si ante non erat
excommunicatus nō
est excommunicatus
sed si an fuit
excommunicatus nō est
absolutus. Jo. e.
go dico q̄ talis p̄
latus p̄sumitur fa
tus. et p̄ eodē ha
betur ac si nō tulif
set suam. ut ex de
fue. ab inter. cum
dilectus. b. Item
pone mādātū est
duobz ut excom
municet aliquem
et vnus dixit exco
munico te si ille n̄
excomit te. dic q̄
si ambo illa. ver
ba p̄ferit nō est
excommunicatus. Jo. cō
trariū credo. b.
Itē quid si inter
minate dico exco
munico alterum
illoz nunq̄ am
bo sūt vitābi vite
tur q̄ sic quia i ge
nere p̄ fieri exco
municatō. ex. d. of.
or. si sacerdos.

Axcellentissimi
mus. qui cō
municat. nō intellis
gas q̄ h̄ excomica
tio trāsit in tertiā
plonā q̄ ipa cum
fuis omibz fauto/
ribz fuit excomica
ta. vnde illi dū iē
tes intelliguntur
noiatim excomicati
ut ex de sen. exco.
q̄ in dubijs.

Absolutus.
id est absoluti iur
dicentur sic xxiii.
q. i. audiuimus.
¶ Vol nō ex vo
luntate sic. ff. q̄ me
tus cā. si mulier.

Quomā. qui
dam sic po
nūt casū. aliquis
p̄pter enorme crimē fuit excomitatus et p̄pter enormitatē criminis p̄bit
tebat tpe gregori. q̄ nec filius nec vxor nec aliquis de familia debe
ret ei omūicare. et h̄ licite potuit fieri ut dicunt p̄ id qd̄ est xxiii. q.
iij. si habes. ibi nisi ḡuissime omoueret. sed cū greg. videret eos con
temnere talē excomitacōnē tēpauit. sētētā circa familiā. et h̄ h̄ expo
nē. perire. p̄pter ōtēptū quia nō patebat absolutionem.

Ignorantia. facti crassa et supina. ¶ Sīplicitate. iuris errore.
Necessitate. que vitari poterat. vel etiā inuitabili. sed certe in
nocētius. ponit hāc q̄nēz et eā nō soluit. s. vtz. p̄ enormi delicto to
ta familia sit vitāda. ex. d. sen. ex. inter. m. fi. et p̄terea h̄ statutu non
esset gnale h̄ tū in vno casu qn̄ q̄s omirteret. enorme crimē. Alij sic
exponūt casū. ap̄hs ait si qui fr̄eres noiantur cū h̄ijs nec cūbū fumē
h̄. et illa snia ad oēs fideles extēdebat ut. s. e. ad mensam. vñ vsqz ad
tēpus greg. tenebatur q̄ familia excomitatorz vitabatur saltē in sacras
mentis. hūc nimij rigore tpat h̄ greg. nec em̄ quo ad ecclesiā trūz
p̄bantē ligatē erant talēs plone. nec etiā cretendū est aplm̄ voluisse

De h̄ijs qui excomitatis omunicant.

Axcellentissimus rex carolus a
postolatū n̄m osuluit qd̄ agē
dum fit de h̄ijs qui cōmunicant h̄ijs
qui cū engeltruda sepe damnata cō
municat femia. qm̄ eam cum omuni
catoribz suis et fautoribz pari v̄m
culo anathematis ōstat esse astrictā
qua p̄pter nunc b̄tēudm̄i tue inun
gimus. vt sup̄ h̄ n̄ra auctoritate fre
tus curā de h̄ijs sumē studeas. et qz
docta diuinitus sanctitas tua valde
nouit aliud esse ex necitate aliud ex
ignorantia atqz aliud quod studio
delinquitur. istdqz posterius et duo
bus prioribus strictius esse puniens
dū. Idcirco solerter iuigilet. et cau
ta districōne singuloz modos diu
dicet. quātū h̄ij qui ex necessitate
vel ignorantia delinquunt auctē n̄ra
absoluantur. si tñ ipa eoz ignoran
tia vel necitas vera et nō simulata v̄l
nō ex volūtate p̄cesserit. qz vt bene
nostis sunt pleriqz qui possunt quidē
sed nolūt recta nosse. vñ psalmista
de huiusmodi ait. Noluit inquit in
telligere vt bene agēt. Illos autē q̄
studio suo obligatur et ōtēptu inter
dēa n̄ra postponūt nō nisi digna sa
tisfactione p̄ueniēte volumus p̄rsus
a te absolui. ¶ Itē ḡ. vij. **De h̄ijs
qui sine culpa excomitatis omunicat.**

Omniaz multos peccis n̄ris ex
gentibz p̄ causa excomitacōis
perire cotidie cernimus. partim ig
norantia partim nimia simplicitate
partim timore partim etiam ex ne
cessitate deuicti misericōdia anathema
tis sentētā ad tpus p̄ vt possumus
tempamus. Aplica itaqz auctē ab

vxorem sepandaz a viro et fm h̄ exponē. perire. id ē puniri ab eccles
sia in sacris. tercius casus melior vidē. an̄ tps gregori. oēs q̄ in h̄ ca
pitulo ōtinēt ip̄o iure erāt exempti ab excomitacōne. licz omunicarēt
excomitatis. sed quidā simplices se credebāt excomitatos si omunicarent

anathematis vinculo hos s̄trahi
mus. videlicz vxores filios suos acil
las seu mācipia. necnō rusticos et h̄
uictes. necnō et omnes alios qui nō
adeo curiales sunt ut eoz ōsilio sce
lera perpetrentur. et eos qui igno
rante excommunicatis communi
cant. siue illos q̄ omunicat cū illis q̄
communicant euz excommunicatis
Quicūqz aut orator siue peregrin
aut viator in terram excommunica
torum deuenerit vbi non possit eme
re vel non habet vnde possit emat ab
excomunicatis. accipiendi damus
licentiā. et si quis excomunicatis in
sustentationē nō sup̄bie h̄ humani
tatis causa dare aliquid voluerit nō
p̄hibemus. ¶ Itē bonifacius mar
tir zacharie pape **De bonifacio qui
excommunicatis pseudo ep̄is se non
predecessoris vestri venerande
memorie ḡ. dum me indignū ordi
nauit et ad predicandū verbum dei
germanicis gētibz misit. sacra m̄to
me astrinxit. vt canonicis et iustis
ep̄iscopis et prebris in verbo et fac
to et consensu stipulator et adiutor
fierem. h̄ autem cum diuina gratia
implere studui. falsos etiā sacerdo
tes p̄p̄ritas et seductores populo
rum vel corrigerē ad viā salutis. v̄l
declināre et abstinerem a omunione
ipsorum. quod ex pte seruauit et ex
parte custodire et adimplere nō po
tui. sed sp̄ualiter impleui sacramen
tum. quia et in consensum et i ōsiliuz
eoz nō venit anima mea. corporali
ter autem ab eis om̄ino abstinere
non potui. Dum enim venissem ad**

diis suis vel vxo
res maritis. nō tñ
petebant absolu
cōnē et sic pecca
bant mortaliter
p̄pter ōsiam lesā
quia om̄e q̄ sit ō
tra ōsiam edifi
cat ab getennam
xxviii. q. i. s̄. ex
h̄ijs. et melius ex
de simo. c. p. tuas.
iij. dat ḡ h̄ ḡ. o
stucōez q̄ tales
non sunt excomitati
h̄ndi et exp̄e peri
re p̄pter cōsiam
ignorantia facti id
est ignorauerunt
eos esse excomita
tos et tñ eis igno
rāter om̄i cauefē
et credebāt se te
neri. t̄pamus id ē
t̄pātā esse ostens
dimus. est ḡ hoc
verū q̄ nūq̄ fami
lia excomitāda est
p̄t delictū dñi m̄
si forte ut dixi. p̄t
enormitatem sce
leris. vt xxiii. q.
iij. si habes. vbi
dic̄ aug. n̄ ḡuiffi
me omoueret nū
quā excomitacōe filio
um p̄ d̄icto p̄s.
sed nōne tota bo
nifacii familia fuz
it. p̄o excomitāda
quia oblacōes fa
milie sue non reci
piebantur. ut. x.
vij. q. iij. miror h̄
dic̄ q̄ tñ in rubo
rem dñi nō recipi
ebantur oblacōes
familie sicut non
recipiūtur oblati
ones raptoz. et di
stordānū et impe
nitentiū h̄ non sint
excomitati vt. x.
di. oblacōes.
¶ Anathema
tis. improprie po
nit̄ scz simplicis.
excomunica cōnis
b̄. Ad tpus scz
futurum.

¶ Vxores. sed nūquid p̄ vir excomitatus petē tobitiū ab vxore. dic̄
h̄. q̄ nō. sed ip̄e tenetur reddē qd̄ ōcedo. h̄ si petat vir mulierem in iu
ditio et ipa obicit ei excomitacōnez. iudex tenetur ex suo officio restitu
ere ei mulierē cū in h̄ casu possit ei cōmūicare. vnde creto q̄ tenetur
ei debitiū reddere. h̄ tñ scias q̄ si filius est excomitatus vel seruus nō de
bet pater vel dñs omūicare ei. vt. xxvij. q. i. v. filia. si filius sit i p̄tē
p̄s tenetur filius cohabitare ei h̄ si ē emancipatus tunc tenet̄ filius
vitare patrem. huic tamen obstat. xxij. q. vlti. de forma. vbi eadem fi
de est superior inferiori astrictū qua eōtra. ea tamen que hic dicunt
tur non tenent. m̄ clericis qui sp̄ dōbēt vitare suū ep̄m excomitātū ut
xciiij. di. miratus. qz nō sūt ita astricti ep̄o vinculo nature.
¶ Sceleris id ē si sūt tales q̄ nō sūt ei in crimine in quo nec filio nec
vxor excusatur de sen. ex. inter. ¶ Siue pegrinus ex. e. si vere.
¶ Dare. dū nō sit eccl̄asticū stipendiū ex de cleri. ex. ministr. postu
lasi. et est. si. xliij. di. c. quiescamus. qz elemosina nulli est done gāda.
lxxvi. di. pasce.

Antecessor. sacro. sacm forte iteo requisivit ab eo quia habuit eum suspectum. vel ad cautelam.

Stipulator. i. confirmator. et spualiter. ar. q. sufficit qd quis no fa cit oia mentem rescripti licet faciat oia verba sic xxij. q. ij. ne quis et. q. v. huane. ff. de in ius v. qua/ uis hic enim ver: totenus excessit fines mandati. et habemus h q iuz rametu. p pte va let. xxij. q. iij. me sic donatio. xij. q. ij. si quos.

Quod supple scripsisti no: bis

Perfectos. h habes q pfectus amplius pe pfi: unde h mramoni um dicatur pfi: p carnis copulaz no iteo prius fuit impfectu et ex h ff. ar. q. excocia: tus magis pe ex comunicari.

Anima tua. sufficit g menta/ liter aliquid im: pleri et si non cor paliter adimplet: ut. xxij. q. iij. fecidit. Itē ar. q. m obligacoibus bone fidei plus est intelligendum q vbis expmatur. xxij. q. v. si no lz. xxij. q. iij. mere: trices. Itē ar. q. si iuravi amodo no accedere ad ocu: binā meā q per h no pcluditur mi: chi licitus mrimo nialis coitus. ar. xxij. q. i. illd. naz si liberta iuravit no iubere de illi: tis nupcijs mte: ligi. ff. de iu. pa. adigere. §. ul.

Debent. sed cum dicit ex comūico te videt q de mmori sit in telligendum. ar. ex. de cen. ex pte. ff. del. iij. nūmis. et. ff. de reg. iur. h i obsecris. ff. d penis. si ples. nam maior h ppeficā da est. ar. iij. q. iis ij. engeltrudā. sed certe a vbis non est recetendu. vt. ff. del. iij. no alie Johannes.

Conculcare. nec postea fume tus ad aliqū vfu sed foras piciet. vt sal infatuū. ij. q. vij. non omnes

Anomica. dei violatores. videt h q omnes sacrilegij sint ipo iu re excocati vt extra d sen. excoc. cum. p causa. ff. h est dē. xvij. q. iij. si quis. xij. q. ij. indigne. dicas q violatores ecclesiaz hie ipo

principem francoz cogente necessitate ecclesiaz. non tales ibi reperi quales volui. s3 tū i sancta omūione corpis xpi no omūicau eis. Itē zacharias papa bonifacio martiri.

Excocatis no omūicatur qui eis ex

Quod. animo non consentit.

Predecessor noster bone memo: rie gregorius huius sedis aplice p: sul dum ad predicandū verbū dei tu am misisset fraternitatē i germanie partib9 et in gentib9 pagamis illis et verbo pollicitationis voluit ante esse munita. ita vt orthodoxos epōs p biteros vel quoscūq; repire potuif ses in verbo exhortacois pfectos am plius ofirmares et eis omūicares quod et factū est. Si quos vero epi scopos seductores aut pseudo p biteros a recto fidei tramite deuiantes reperisses. nulla tibi omūio esset cū eis. Quod de deo adiuuante vsq; ad presens spiritualiter seruasse confel sus es. vel si omnino ppter principa: le t hūanū fauorē gētis frācoz dū ad eos accessisses corporaliter abstine re non valuisti cogēte ecciaz dei ne cessitate et tū in eoz dñlio t comū monis ofensu anima tua non est coi: qnata. Itaq; p hoc q cū eis ouer: satas es no ofensiens iniquitati eo rū nullum tibi detrimentū coram do

Excocūicacois autez forma et modus recociliationis hec ē.

Ex ocilio rothomagēsi caplo quarto.

Modus et forma excocūicacois

Debent duodecim sacerdotes epm circūstare et lucernas az dētes in manib9 tenere. quas in ocu sione anathematis vel excocūicac: tionis picere debeat in terram et cō culcare pedibus. De inde eplā per pārochias mittatur cōtinens excō municatoz noia t eam excocūicacois

Itē ex dei. aurasiaco De eodē

Anomica instituta t scōz pa tiz exēpla sequētes eccliarum dei violatores aucte di t iudicō san di spūs a gremio scē matris ecclie t cōsortio totius xpianitatis elimīa

iure excocūicati alij nō. vt ex de sen. excoc. dñfi. et xvij. q. iij. omnes et hic de illis loquitur. ar. q. in restōne epi vel clerici tot int erūt

Quom aliquis. et xij. q. iij. epi quot fuerūt in depocōne. de h xxxv. q. ix. vniām. Et de futuris. si. ex de sen. excoc. ex tenore

m9 quousq; respiscat et ecclie dei sa tiffaciant. Itē ex eod. **Modus. recociliacois excocatoz.**

Quom aliqs vl excocūicatur vl anathematizatus pnia duct9 veniā postulat et emdacōez pmittit epō q eū excocūicauit. an ianuas ecclie venire dz. t xij. p biteri cū eo q eū hicim9 ecūstare dēnt. t si ille tē pstrat9 veniā postulat t de futuris cautelā spōdet. tūc epō apphēsa ma nu ei9 dextera illū i ecclia itroducat t omūioni xpiane reddat. t vij. psal: mos penitētiales decātet cū istis pci b9 kyrieleson. p nē Saluū fac suū

Dresta quesum9 dñe. tuum famulo tuo huic dignum peni tētie fructuz vt ecclie tue scē a cuius integritate deuiauerat peccādo ad: missoz veniā ofsequēdo reddatur in noxi9. p d. **P**resbiteris hō q ex comūicati sacz misteriu otingē p: sumūt q pnia hie miungēda. **J**ohes papa viij. oñdit scribes clero t ordi salomitano **Que sit penitētia sacdo: rum q excocūicati sac ministeria pflu:**

De ill p biteris q mūt otingē

De tpe sanctissimi decessoris nū dñi pape nicolai excocūicati sacz mim isteriu otingē psumpserūt ipi i se dā nacōnis hie canōes statuūt sniaz tu: let. tū qz miseracō aplice veniā so: let pstare correctis. ob multitudinē misericōdie illius hāc indulgētia exhibem9 vt scā omūione sagmati stude ant trib9 oimūis annis p ebdoma: dā omni scda quarta t sexta feria a vīno t a carne penit9 ieiunare. t vt tra lugēda neq; omittē **Q**ui au tē excocūicatis omūicāt. p modo pecū pnie mod accipiāt **U**nde. vrbānus. ij. gūmebaldo cōstantienfi epō **Pro mō pecū pmiatur qui ex**

Sandis cōicatis comunicat

Quippe canōib9 cautuz dstat. vt quicūq; excocūicatis omūicauerit excocūicetur. **I**pius tñ pnie atq; absolucōnis modus eo moder amine decernimus vt quicūq; seu ignorā: tia seu timore seu necitate negocij

filii ab hētico re: uerte nte requiritur iuramentū ut. i. q. vij. quotiens. et ab incōdiario. vt xxij. q. viij. pelli mam. fil' m quoli bet horrēto crimi ne iurabit penitēs se nūquā hie cō/ missurū. xij. q. ij. de viro non tū itē credo faciēduz m quoliter mortali peccō. h cūz hodie simplici dō quis pē excocūicari. ut ex te eo qui fur. or. re. c. i. vidr g q hodie simplici vr bo pē absolu. qz omis res p. qual: cūq; causas oia: hitur p easōe dñi soluitur. ut ex de reg. iur. ois res.

De illis. statu erūt. s. e. q. si quis epus. con: tra. vbi eis nega: tur. spes restōnis si non negat quin a papa possint re stitui.

Saginati. pingue verbū de pigui intellectu. pcellit xliij. di. §. fi. Anctis. ignorantia. crassa t vere ignorās nō esset excocūicatur. unde lex dicit sciam non ignorantiam volum9 obligari.

Timore. extra q metus causa sacris.

Aut negligens nota negligentia operi voluntati.
Concedone sed pone qd aliquis laic⁹ iuravit se alio lapso lassifacere post absolucōnez vult ei satisfacere corā seculari iudice. nūqd iudex ecclesiasticus p̄t agnoscere de ista satisfactōne cū illa sit cā civi is ar. e. de do nāc. int. uir. 7. ux. de prudētia ex de oia g. seruari. c. 4. ubi iudex ecclia sticus de libertate siue de hereditate agnoscit et p̄nū ciat et iudex ecclia sticus de causa natiuitatis cog. noscit ex. qui filij sunt le. c. lator.

Ca. xii.
Ovidas ele rici pro pria id ē ecclie et sacerdotis .s. p. q. i. in illo .c. molita. et .c. placuit. g. induxit clericos litigantes de rebo p̄p̄is sed quia dubitari possit. an possent clerici h̄re p̄p̄a i teo ponit hāc causam in qua querit an clerici possint propria possidere et an possint res ecclesie alienare et an possint con tōre testamentuz et vt h̄ et alia et cetera.

Questio prima.
O clericos in hac p̄ ma que stione scilicet an clerici possint habere propria. g. allegat p̄ 7. o. tra. te unde etiā soluit in illo. s. euz. g. et male. dic ergo qd possint h̄re p̄p̄a nisi renūciauerit p̄p̄is. 7. e. q. sine manifeste. sed hic nota qd in p̄miti ua ecclia om̄s cre tentes siue laici si ue clerici n̄l p̄p̄ij possidebant. sed omnia erāt om̄ia fm qd loquitur. 7. e. c. ij. et si qua ca pitula strariū dis cūt. vel loquunt̄ de cōsilio vel fm t̄pus p̄mitiue ecclesie. vel de h̄is qui tacite vel ex p̄sse renūciauerit p̄p̄is.

Omnis ab a dolescentia. in cle ricis expectantur .xxvij. anni et tūc q̄ritur an velint ī seculo pseuerare. ut .s. bi. xxvij. de h̄is. in monachis. xiiij. ut .7. xx. q. 1. Probatissimo. pupillus em̄ apud tales educari dz. qd nō .i. illud infidentur eius pudicicie. ff. vbi. pu. edu. d. l. pen. vel dic seniori id est p̄bro. lxxiiij. di. porro. **C**estem. nota mgrm phibere testimoni

cuiusq̄ maximi et maxime necessarij eoz se diuidu salutacōne oracōe of culo ve otāminauerit. cū minoris pe nitētie medicina. societatis n̄e par ticipacōne fortiātur. Eos vero qui aut spontanee ā negligenter incide rit s̄b ea volumus disciplie cohercio ne suscipi. vt ceteris metus incutiāt

Incipit ca. xii.
Vidā clerici p̄ pria relinquere nolūt. de suis et ecclie reb⁹ testa mēta officiūt. de rebus ecclie non nulla largiūt. **M**odo p̄mū q̄ritur. vtz liceat clericis p̄riū h̄re. **S**e cūdo an res ecclie que ab eis date sūt possint ostae aliq̄ firmitate eis q̄ eas accepim̄t. **T**ercio. si ante t̄ps sue ordmācōnis qui n̄l h̄re videbātur. et post ordmācōne aliqua inuenisse noscuntur. an possint ea relinq̄re qui bus voluerint an non. **Q**uarto. si de suis et ecclie reb⁹ aliq̄ acquisiuis se noscuntur. an vtqz om̄iū ac sin gulariter ecclie vel sacerdoti iure pro ueniat. **Q**uinto si testamēta eis li ceat officē.

Omnis nichil possidē mul tis auctoritatibus probatur. **A**it enim toletanum d̄siliuz. **I**mpuberes et adolēscētes in vno oclauī manentes p̄batissimo seniori deputentur.

Omnis etas ab adolēscētia ad malum prona ē. nichil incertius q̄ vita adolēscētiū. ob hoc cōstituerē oportet. ut si qui impuberes

tm̄i de vita discipuli s̄t. de eius doctrina vt. C. abuo. diu. iudic. nemis mi et sic domestica testimonia q̄nqz admittūtur sic et pater phibet te stimoniū filio. xx. q. ij. p̄ns. sic et alias .ij. q. vij. cū pastoris et .7. e. q. manifesta. ij. q. i. deus omnipotēs.

Pupilli s̄ de lai cis loquit̄ q̄ siue om̄edati ecclie vt pupilli orp̄tam. vidue. liberti mise rabiles persone ta les spectant ad iu diciū ecclesiasticū ut lxxvij. di. c. i. et .ij. et .c. q̄n im perator inter pu. et viduā .l. vnica .s. q. si pupilli. et xvi. q. i. ḡnalter. que h̄ p̄ otrario signātur. sed die tutela id ē p̄tecti one. **T**o. credo qd sint d̄ foro verius qz .b. vnde ecclia tales tueri id est nutrire nō tenet. sed tueri id ē p̄ tegere tenetur.

Item clemens ī epistola quarta. **D**icib⁹ clericis om̄iū ē vita huāda

Dilectissimis fratrib⁹ et disci pul iherosolim̄is euz carissimo fratre iacobo et coepiscopo habitā tibus clemēs epus Communis vita om̄ib⁹ est necessaria f̄tes. et maxime h̄is qui deo irrep̄hensibiliter mili tare cupiunt et vitā ap̄loz eorūqz discipuloz imitari volūt. **C**omūus enim vsus om̄iū q̄ sunt in h̄ mundo om̄ib⁹ esse hoib⁹ debuit. s̄ p̄ iniqui tate alius dixit hoc esse suum et alius istud. et sic inter mortales facta est diuisio. **D**emqz grecoz quidā sapiētissim⁹ h̄ ita sciens esse om̄ia debē ait esse amicoz om̄ia. in omnibus aut sunt sine dubio et diuges. et sic nō p̄t diuidi inquit aer neqz splen dor solis. ita nec reliqua que om̄iū om̄ib⁹ data sunt ad h̄ndum diuidi debere s̄z habēda esse om̄ia. **V**nde et domin⁹ p̄ p̄ham loquitur dicēs. Ecce q̄ bonū et quā iocundū et h̄i q̄ istius em̄ osuetudinis more retēto etiā ap̄li eorūqz discipuli vt p̄dictū est vna nobiscū et vobiscū om̄nem vitam duxēt. **V**t em̄ bene nostis er rat multitudinis eoruz cor vnum et anima vna nec quis q̄ eoz aut no stz de h̄is q̄ possidebat aliquid suuz esse dicebat s̄z om̄ia nobis et illis er rant om̄ia nec quis q̄ egens inter nos. om̄es em̄ qui domos vel agr̄os possidebāt vendebāt eos et p̄cia eoz et reliquas res q̄s habebant offere bāt ponētes ante pedes ap̄stoloz.

Dilectissimis .vi. rōmbus p̄bat omnia esse om̄ia. et no. q. pa pa h̄ se postpōne sic postpōne. s. xvij. di. vidor.

Omn̄i. vnde tullius dulcissima rerū possessio cōmūis est. et dicit p̄sus. quietissime viuerēt homines si de medio sublata essent meuz et tuū. **P**er iniquita tem. id ē p̄ osuetu dinē iur̄ gentium equitati naturali strariā ne sit ota .s. di. vij. c. i. vel p̄ iniquitate id est p̄ sollicitudinē vt ibi facite vobis a/ micos vt mamo na iniquitatis vel de pecunia que p̄ sollicitudinem est quelita. xiiij. q. v. s. sed hoc.

Et diuges. n̄ q̄ ad vsum car nis. h̄ quo ad vsū obsequij. vt quo ad dilectōem. et ē ar. q. verbū ḡna le ḡnalter intelli gendū est. xix. di. si romanoz.

Aer om̄is. dr quo ad vsum. vt mli. d. rerū. diuū. s. i. sed quo ad vsū edificadi cui⁹ est solum eius est aer vsqz ad celū. ut. ff. qd vi. aut clam. l. vlti. in fi. potest em̄ edifica/

re homo q̄ alte velit dū tñ nō accedat visitatū modū altitudinis. vt .c. de edificē. p. l. i. **C**or vnum et anima vna. id est vt sint vnū vinculo caritatis. debant. g. aliquis p̄ possidere rem cuius nō p̄t **D**e h̄is q̄ possit terit habere ap̄rietatem. ar. o. tra. ex. de p̄sē.